ΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

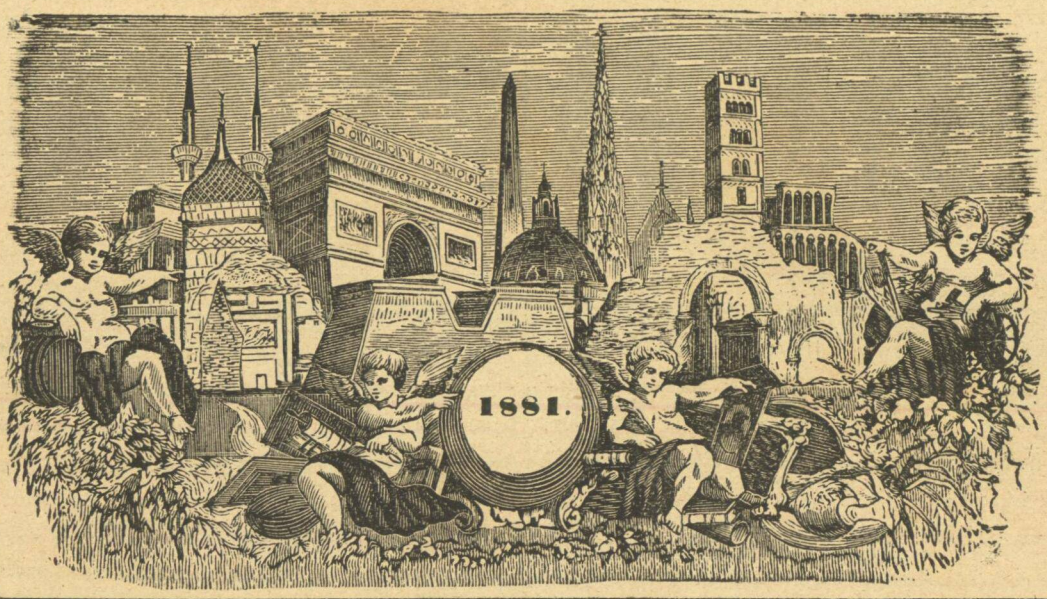

1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1881. ΕΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ. ΤΕΥΧΟΣ ΛΑ'.

ΣΙΟΥΔΑΙ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἡ διεύθυνσις τοῦ « ΓΡΑΦΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ » εὑρίσκεται καὶ σήμερον εἰς τὴν ἀνάγκην ὅπως παρακαλέσῃ πάντας τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀξιοτίμους αὐτῆς συνδρομητὰς οἵτινες καθυστεροῦσιν εἰσέτι τὴν πληρωμὴν τῶν τοῦ δευτέρου ἔτους συνδρομῶν αὐτῶν ὅπως ἐπισπεύσωσι τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν. Παρακαλεῖ δὲ τοὺς ἀξιοτίμους τούτους κυρίους ὅπως εὐαρεστηθῶσι νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν αὐτῶν τὰς μεγίστας θυσίας ὑλικάς τε καὶ ἠθικὰς ἃς αὕτη ὑφίσταται ἐκδίδουσα οὕτωσὶ πολυδάπανον περιοδικὸν σύγγραμμα κατὰ τὰς ἐκτάκτους καὶ ὑπὸ χιλίας ἐπόψεις δυσχερεῖς ταύτας περιστάσεις, περιστάσεις αἵτινες οὐδόλως διστάζει νὰ εἴπῃ ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρξαν τοσοῦτον ἐπαχθεῖς διὰ τοὺς ἐκδότας τῶν τοιαύτης φύσεως συγγραμμάτων.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ.

Ἀσμένως πληροφορούμεθα ὅτι εἰς τὸν κ. Ι.Δ. Ἀριστοκλῆ ἐφένδην, Τμηματάρχην τῆς Ἀνωτέρας Ἐκπαιδεύσεως, ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Παιδείας ἀνετέθη ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῆς παιδαγωγείας ἐν τῷ ἐσχάτως συστηθέντι ἐν Κων]πόλει διδασκαλείῳ τῶν Ὀθωμανίδων παρθένων. Ἡ ἐκλογὴ αὕτη τοῦ κ. Ἀριστοκλῆ ἐστὶ τρανοτάτη ἔνδειξις τῆς μεγίστης ἐμπιστοσύνης ἣν ἡ Αὐτ. Κυβέρνησις διατρέφει πρὸς τὸ ἄτομον τοῦ διακεκριμμένου τούτου ὁμογενοῦς καὶ καταδείκνυσιν ἐπιθυμίαν ἐκ μέρους τῆς τελευταίας ταύτης ὅπως δι' ἐνδείξεων ὅσον οἷόν τε ψηλαφητοτέρων ποιεῖ ταύτην κατάδηλον.

Ο ΘΕΟΣ ΕΝ ΤΗ ΦΥΣΕΙ.

(Συνέχεια καὶ τέλος, ἴδε τεῦχος Λ'. σελ. 924).

Ἀλλ' ἡ ἄπειρος δύναμις καὶ ἡ πανσοφία τοῦ Θεοῦ δὲν ἐμφαίνεται μόνον εἰς τὰ καταπληκτικὰ κατὰ τὸν ὄγκον μεγέθη τῶν οὐρανίων σωμάτων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ διὰ τὴν ἐκπληκτικὴν σμικρότητά των ἀόρατα μικροσκοπικὰ ζωΰφια· ἐν σταγόνι ὕδατος ὑπάρχουσιν ἀναρίθμητα τοιαῦτα· ὑπάρχουσι στρώματα τῆς γῆς μέγιστα, συγκείμενα ἐκ κελυφῶν τοιούτων μικροσκοπικῶν ζωϋφίων, τὰ δὲ οἰκήσαντα εἰς τὰ κελύφη ταῦτα ζωΰφια εἶχον καὶ ἀναπνευστικὰ ὄργανα καὶ πεπτικά. Ἰλλιγ-

γιᾷ καὶ ἐνταῦθα ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου μὴ δυναμένη νὰ συλλάβῃ οὔτε τὴν ἀπειράριθμον πληθύν, οὔτε τὴν καταπληκτικὴν αὐτῶν σμικρότητα· ὥστε λοιπὸν τὸ ἄπειρον τῆς θείας δυνάμεως καὶ σοφίας κατάδηλον γίγνεται, ὡς ἔφθην εἰπὼν, οὐ μόνον ἐν τῷ μεγέθει, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ σμικρότητι· «ἐν πᾶσι γὰρ τοῖς δημιουργήμασι καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς δοκοῦσιν ἀτιμοτέροις ἔνεστί τι θαυμαστὸν» σοφώτατα ἀπεφήνατο ὁ Μέγας Ἀριστοτέλης.

Ἀλλὰ τίνι τρόπῳ ὁ Παντοκράτωρ καὶ Παντοδύναμος ἀριστοτέχνης κινεῖ τοὺς ὑπερμεγίστους καὶ παμπληθεῖς ὄγκους τῶν οὐρανίων σωμάτων, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ζωοποιεῖ καὶ εἰς τὸ εἶναι ἐν ἄκρᾳ ἁρμονίᾳ συντηρεῖ σύμπασαν τὴν φύσιν; διὰ τρόπου ἁπλουστάτου· δηλονότι διὰ τοῦ συνδυασμοῦ καὶ τῆς συζεύξεως δύο δυνάμεων, καὶ τὸ θαυμαστότερον, πολεμίων ἀλλήλαις.

Καὶ ἡ μὲν τῶν δυνάμεων τούτων καλεῖται ἑλκτικὴ ἢ κεντρόμολος, ἡ δ'ἑτέρα, ἡ ἀντίρροπος, καλεῖται ὠστικὴ δύναμις, ἢ κεντρόφυξ, ἢ ἀποκρουστική· εἰ μὲν, καθ'ὑπόθεσιν, ἔπαυεν ἐνεργοῦσα ἡ κεντρόφυξ δύναμις πάντα τὰ ὄντα ἤθελον ἑνωθῆ καὶ ἀποτελέσῃ ἕνα ὄγκον ἄπειρον, ἀνείδεον καὶ νεκρόν· ἂν δὲ τοὐναντίον συνέβαινε, τὰ πάντα ἤθελον κατακερματισθῆ καὶ ἐξακοντισθῆ εἰς τὸ χάος, καὶ πάλιν νέκρωσις τῆς φύσεως καὶ καταστροφή· ἀλλ' ἡ θεία Πανσοφία καὶ ἀγαθότης συνεφιλίωσεν, οὕτως εἰπεῖν, καὶ συνειρμολόγησε τὰς δύο ταύτας ἀντιπάλους δυνάμεις εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὑπὸ γωνίαν τινὰ, ὥστε νὰ συντρέχωσιν ἀμφότεραι εἰς τὴν συντήρησιν, ἁρμονίαν καὶ ζωοποίησιν τοῦ Σύμπαντος Κόσμου διὰ τῆς διαγραφῆς κύκλου ἢ ἐλλείψεως (α)· ἀκούσατε δὲ καὶ ἕτερον παραπλήσιον θαυμάσιον τῆς Δημιουργίας ὁμοίως ἀνακηρύττον τὴν Παντοδυναμίαν, Πανσοφίαν καὶ ἀγαθότητα τοῦ Ὑψίστου.

Ἂν ὁ ἄξων τῆς Γῆς ἦν κάθετος ἐπὶ τῆς ἐκλειπτικῆς, ἤτοι τῆς γηΐνου τροχιᾶς, δὲν ἤθελεν ὑπάρχει διαφορὰ τῶν τεσσάρων ὡρῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ. Τί λοιπὸν πράττει ἡ θεία Παντοδυναμία, πανσοφία καὶ ἀγαθότης; δίδει ἔγκλισίν τινα εἰς τὸν ἄξονα τῆς Γῆς ὑπὸ τὴν μικρὰν γωνίαν 23 1]2 ο καὶ οὕτως ἁπλούστατα κατορθεῖ τὴν διαφορὰν τῶν τεσσάρων ὡρῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐξ' ὧν ἡ τοσαύτη καλλονὴ, ἡ ποικιλία καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ἡμετέρου πλανήτου ἐκπορεύεται.

Τούτων οὕτως ἐχόντων ἐρωτῶ· τὰ ἀπειράριθμα, ἀπειρομεγέθη καὶ πάγκαλλα ταῦτα δημιουργήματα καὶ ὁ ἐν ἄκρᾳ σοφίᾳ καὶ θαυμασιωτάτῃ ἁρμονίᾳ, λογικώτατα καὶ σκοπιμώτατα ἐνεργῶν ἀεικίνητος καὶ ἀείζωος αὐτῶν μηχανισμὸς προϊόντα εἰσὶν ὕλης τυφλῆς ἀσυνειδήτου, καὶ τυχαίως ἐνεργούσης, ἄλλως εἰπεῖν, εἰσὶν ἔργα τοῦ αὐτομάτου, κατὰ τοὺς ὑλιστὰς τοὺς θνητοψύχους καὶ ἀθέους, τοὺς ἐπὶ τῇ καταγωγῇ αὐτῶν ἐκ τοῦ πίθηκος σεμνυνομένους, ἢ ἔργα δυνάμεως ἐχούσης ἄπειρον νοῦν, ἄπειρον λόγον, ἄπειρον ζωήν; Τί ἀπαντᾷ πρὸς ταῦτα ὁ κοινὸς νοῦς, ἡ ἀνθρώπινος λογική;

Τὸ αὐτόματον ἤτοι ὁ Θεὸς τῶν ὑλιστῶν (ἄν μοι ἐπιτρέπηται ἡ ἔκφρασις) ἔστι δύναμις ἄνους, ἄλογος, ἀσυνείδητος· ὁ δὲ Θεὸς ἡμῶν, ἤτοι ἡ δύναμις ἡ παραγαγοῦσα καὶ διακυβερνῶσα τὸ Σύμπαν, ἔστι δύναμις ἔχουσα ἄπειρον νοῦν, ἄπειρον Λόγον, ἄπειρον Ζωήν, Ζωὴν, ἐκδηλουμένην ἐν τῇ ἐργασίᾳ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ φιλοσοφικώτερον εἰπεῖν, ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐστιν ἄπειρος Ἀλήθεια, ἄπειρος Καλλονή, ἄπειρος Ἀγαθότης (α)· [εἶπον φιλοσοφικώτερον, διότι ἡ μὲν ἀλήθεια ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν Νοῦν, ἡ Καλλονὴ ἢ ἁρμονία πρὸς τὸν Λόγον, ἡ δὲ ἀγαθότης πρὸς τὴν Ζωὴν (α)] ἢ θεολογικώτερον ὁ Θεὸς ἡμῶν ἔστι Πατὴρ, Υἱὸς ἢ Λόγος καὶ ἅγιον Πνεῦμα· μεταχειρίζεται δὲ ἡ Ἱερὰ Ἀποκάλυψις τὰς σχετικὰς ταύτας προσηγορίας πρὸς εἰκονικὴν παράστασιν τῶν ἐν τῇ ΜΙΑι θεότητι τριῶν ἀσυγχύτων καὶ ἅμα ἀδιαιρέτων ὑποστατικῶν χαρακτήρων, ἤτοι ἀπείρου Νοῦ, ἀπείρου

(α) Αἱ δύο αὗται δυνάμεις, ἃς ἀνεκάλυψεν ὁ Νεύτων, ὑπὸ γωνίαν τινὰ συνδυαζόμεναι ἐνεργοῦσι σταθερῶς καὶ ἀναλλοιώτως κατὰ τρεῖς τινας καθολικοὺς νόμους, τοὺς ἑξῆς.

α) Ἡ ἔποχος γραμμὴ διατρέχει εἰς ἴσους χρόνους ἴσας ἐπιφανείας.

β) δύο σώματα κινοῦνται περὶ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ κέντρον οὕτως, ὥστε τὰ τετράγωνα τῶν χρόνων τῆς περιφορᾶς αὐτῶν εἰσὶν ἀνάλογα πρὸς τοὺς κύβους τῆς μέσης αὐτῶν ἀπὸ τοῦ κέντρου ἀποστάσεως.

γ.) Αἱ τροχιαὶ τῶν Πλανητῶν εἰσιν ἐλλείψεις, (σύμβολον τῆς αἰωνιότητος τοῦ Δημιουργοῦ) οἱ τρεῖς οὗτοι νόμοι καλοῦνται νόμοι τοῦ Κεπλέρου.

(α) Πρῶτος ἐκ τῶν φιλοσόφων ὁ Ἀναξαγόρας, ὡς ἐκ τῆς κατόψεως τοῦ Σύμπαντος, ὠνόμασε τὸν Θεὸν ΝΟΥΝ· ὁ δὲ Πλάτων ΘΕΙΟΝ ΛΟΓΟΝ· ὅθεν ψάλλει καὶ ἡ ἐκκλησία «Νοῦς μὲν ὁ ἀγέννητος Πατὴρ εἰκονικῶς τοῖς σοφοῖς προηγόρευται. Λόγος δὲ συνάναρχος ὁ συμφυὴς Υἱὸς κτλ.» ὁ αὐτὸς δὲ Πλάτων θεωρεῖ τὸν Θεὸν, Ὃν ἀποκαλεῖ "Ὄντως ΟΝ" καὶ ὡς πηγὴν 'τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ" 'τὸ θεῖον, φησὶ, καλὸν σοφὸν [ἀληθὲς ἢ πανδαῆμον,) ἀγαθὸν" ἐν (Φαίδρῳ) τὰς τρεῖς δὲ ταύτας ἰδέας θεωρεῖ ὁ Πλάτων οὐχὶ ὡς ἀφῃρημένας, ἀλλ'ὡς ἐνουσίους καὶ ἐνυποστάτους, ἀπαρτιζούσας, δηλονότι, ἐν ἀσυγχύτῳ ἑνώσει τὴν μίαν φύσιν καὶ οὐσίαν τοῦ Θεοῦ· "μόνῃ τῇ ἰδέᾳ τὸ ὡς ἀληθῶς γε εἶναι πρόσεστιν" ἐν Τιμαίῳ πρβλ καὶ Συμπόσια κεφάλαιον XXIX ἔνθα ἡ Διοτίμα ἡ μαντικὴ ἡ Θεόληπτος Ἱέρεια τοῦ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος, διαλεγομένη πρὸς τὸν Σωκράτην περὶ τοῦ ἀπολύτου ΘΕΙΟΥ καλοῦ, λέγει ὅτι "τὸ ΘΕΙΟΝ καλὸν ἐφάπτεται οὐκ εἰδώλου ἢ φάσματος τῆς ἀληθείας, ἀλλ' αὐτῆς τῆς ἀπολύτου θείας ἀληθείας· ἐκ δὲ τῆς ἐπαφῆς ταύτης πρόϊσιν οὐκ εἴδωλα ἀρετῆς, ἀλλ' αὐτὴ ἡ ἀρετὴ, ἐν τῇ οὐσίᾳ αὐτῆς, ἤτοι τὸ ἀπόλυτον θεῖον ἀγαθὸν ὁ ἄνθρωπος, λοιπὸν λέγει, ὅστις ἤθελε μεταρσιωθῆ ἐκ τῆς κατόψεως τῶν κατὰ μέρος καλῶν (τῶν "ἐρωτικῶν') καὶ ἔλθει εἰς συνάφειαν πρὸς αὐτὸ τὸ ἀπόλυτον ΘΕΙΟΝ καλὸν, "τὸ ἀεὶ ὄν, τὸ μονοειδὲς, τὸ οὔτε γιγνόμενον, οὔτε ἀπολλύμενον, οὔτε αὐξόμενον, οὔτε φθίνον, οὔτε πάσχον" ἔρχεται εἰς συνάφειαν καὶ οἰκειότητα μετὰ τῆς πηγῆς τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ ἀπολύτου ἀγαθοῦ, καθόσον ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὡς ἐκ τῆς συναφείας ταύτης ἀνακαινιζόμενος ἀναπλαττόμενος καὶ καθαγιαζόμενος τίκτει οὐκ εἴδωλα ἀλλὰ "πραγματικὴν ἀρετὴν· οὕτω δὲ καθίσταται θεοφιλὴς καὶ ἐπομένως ἀθάνατος καὶ μακάριος." Ἡ θαυμασία αὕτη φιλοσοφικὴ περὶ τοῦ ΘΕΙΟΥ θεωρία ὑπομιμνήσκει ἡμῖν τὸ τοῦ Θεανθρώπου Σωτῆρος "οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα εἰμὴ δι' Ἐμοῦ." Ἐνταῦθα δὲ ἀναγκαῖον ἡγοῦμαι προσεπισημειώσασθαι τὰ ἑξῆς, ὅπως προλάβω πᾶσαν τυχὸν παρανόησιν. Ὅτι ἡ παρ' Ἕλλησι φιλοσοφία εἰ καὶ ὅλως ἠγνόησε πολλὰς καὶ μεγάλας τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀληθείας, ἠδυνήθη ὅμως μόριά τινων ἀληθειῶν ἀνευρεῖν· καθότι ὁ λόγος, μετὰ τὴν πτῶσιν τοῦ ἀνθρώπου, κατεζοφώθη μὲν, ἀλλὰ τέλεον ΟΥΚ ἀπεσβέσθη· τούτων δὲ τῶν ναυαγίων τῆς ἀληθείας, (ὅσα, δηλονότι, ἐφικτὰ εἰσι τῷ ἀνθρωπίνῳ λόγῳ), διασωθέντων μὲν ὑπὸ τῆς καθολικῆς τῶν εθνῶν παραδόσεως, διασαφησθέντων δὲ καὶ διατυπωθέντων ὑπὸ τῆς Φιλοσοφίας, ἐφεξῆς δὲ συμπληρωθέντων καὶ κατακυρωθέντων ὑπὸ τῆς θείας Ἀποκαλύψεως, διὰ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος ΘΕΙΟΥ ΛΟΓΟΥ, οἱ Θεῖοι Πατέρες Ἕλληνες ὄντες τὸ γένος καὶ τὴν φωνὴν, οὐκ ἀπηξίωσαν (οἷον Διονύσιος ὁ Ἀρειοπαγίτης καὶ οἱ λοιποὶ) ὁμιλοῦντες περὶ αὐτῶν, φέρε, περὶ Λόγου, περὶ ἀθανασίας ψυχῆς, μελλούσης ζωῆς καὶ μακαριότητος τῶν δικαίων, καὶ τῶν παραπλησίων, χρήσασθαι ἔστιν ὅτε, "αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ" τῇ αὐτῇ φρασεολογίᾳ ᾗ καὶ οἱ ἀρχαῖοι φιλόσοφοι ἐχρήσαντο· ἐξ οὗ οἱ πολέμιοι τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως (καὶ ἰδίως οἱ Νεοπλατωνικοὶ) κακῶς συνεπέραινον ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν εἰμὴ διασάφησις καὶ ἀνάπτυξις τῶν ἀρχαίων φιλοσοφημάτων, καὶ ἰδίως τῆς Πλατωνικῆς φιλοσοφίας, καὶ ἑπομένως ἀνθρώπινον ἵδρυμα ΝΗΠΙΟΙ ! ! ! . . . .

(α) Εἴπομεν ὅτι τὸ μὲν ἀληθὲς ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν Νοῦν, τὸ καλὸν (ὡραῖον) εἰς τὸν Λόγον, τὸ δὲ ἀγαθὸν εἰς τὴν Ζωὴν· διότι τί ἐστί νοῦς; νοῦς ἐστιν ἡ συγκεντρωτικὴ ἐκείνη γνωστικὴ δύναμις τῆς ψυχῆς, ἥτις ἐναποταμιεύει ἐν ἑαυτῇ τὰς γνώσεις· δηλονότι Νοῦς ἐστι τὸ ταμεῖον τῶν κατὰ μέρος γνώσεων καὶ ἀντιλήψεων. Τί δ' ἔστι λόγος; λόγος ἐστὶν ἡ δημιουργὸς δύναμις τῆς ψυχῆς, ἡ ἀδιαιρέτως καὶ ἀσυγχύτως τῷ νῷ συνημμένη, ἥτις, λαμβάνουσα τὰς κατὰ μέρος γνώσεις καὶ ἀντιλήψεις ἐκ τοῦ ταμείου τῆς νοήσεως κρίνει, συγκρίνει, διακρίνει, συνάπτει, ἀφαιρεῖ, καὶ καθολικεύουσα αὐτὰς (τούτων δὲ στεροῦνται τὰ νοοῦντα μὲν, ἀλλ' ἄλογα ζῶα) σχηματίζει τὰς καθόλου ἰδέας καὶ δημιουργεῖ (ὑπὸ τοῦ Αἰωνίου Λόγου καὶ Δημιουργοῦ ἐλλαμπομένη "δι' Οὗ τὰ πάντα ἐγένετο" "τοῦ φωτίζοντος πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν Κόσμον") τὸ πάγκαλον ἐκεῖνο καὶ παναρμόνιον τῶν ἐπιστημῶν σύμπλεγμα. Τί δ' ἔστιν ἀγαθόν; ἀγαθόν ἐστιν ἡ μετ' ἐλλόγου νοήσεως ἐσωτερικὴ κίνησις καὶ ὁρμὴ τῆς ψυχῆς πρὸς ἀγαθοποιὸν ἐνέργειαν, ἐν ᾗ ἐκδηλοῦται ἡ πνευματικὴ καὶ ἡ ἠθικὴ τοῦ ἀνθρώπου ζωή· διὰ ταῦτα ὁ ἄνθρωπος εἰκὼν τοῦ Θεοῦ ἔστι καὶ λέγεται, ὡς νοῦ, δηλονότι, καὶ λόγου καὶ πνεύματος μετασχών. "Ἐπεὶ ὁ Θεὸς Νοῦς ἐστι, καὶ ταῦτα τὰ τρία Νοῦς, Λόγος καὶ Πνεῦμα ΕΙΣ ΘΕΟΣ ἐστίν· ὥσπερ ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶ νοῦς καὶ λόγος νοητὸς καὶ θέλησις νοητὴ· καὶ ὅμως ταῦτα τὰ τρία εἰσὶ ΜΙΑ ψυχὴ, κατὰ τὴν οὐσίαν." [Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου Πατριάρχου "τῶν ἐν Χριστῷ πενήτων" Ὁμολογία τῆς Χριστιανικῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως πρὸς τὸν Πορθητὴν Σουλτάνον Μεχμὲτ, αἰτήσαντα αὐτήν.] Ὅθεν θεολογεῖ καὶ ἡ Ἐκκλησία· "Ἵνα τοῖς ἀνθρώποις ΕΝΙΚΗΝ τὴν Τριλαμπῆ Σου δηλώσῃς Θεότητα, πλάσας πρὶν τὸν ἄνθρωπον κατὰ τὴν Σὴν εἰκόνα διεμόρ-

Λόγου καὶ ἀπείρου Ζωῆς (α)· καθὼς καὶ ἐν τῇ φιλοσοφικῇ φρασεολογίᾳ τὸ ἀληθὲς, τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀγαθὸν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως ὄντα, ἀδιαιρέτως καὶ ἀσυγχύτως εἰσὶ συνημμένα πρὸς ἄλληλα. Διὸ καὶ ὁ σοφὸς Fontenel λέγει· « τὸ καλὸν (τὸ ὡραῖον, τὸ ἁρμονικὸν, τὸ σύμμετρον) ἔστιν ἀπαύγασμα τοῦ ἀγαθοῦ » Ὅθεν καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον « οἷα ἡμορφὴ τοιάδε καὶ ἡ ψυχή. » Τὴν ἀδιαίρετον δὲ καὶ ἀδιάσπαστον ταύτην σχέσιν καὶ τὴν ἀσύγχυτον συνάφειαν τοῦ Νοῦ, τοῦ Λόγου καὶ τῆς Ζωῆς, ἄλλως εἰπεῖν, τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ δῆλον καθίστησι καὶ ἡ στενὴ σχέσις καὶ συνάφεια καὶ ἀλληλουχία ἁπασῶν τῶν ἐπιστημῶν, φιλοσοφικῶν, θεολογικῶν, φυσικῶν, μαθηματικῶν, καλλιλογικῶν, νομικῶν καὶ καθόλου εἰπεῖν, πάντων τῶν εἰδῶν τοῦ ἐπιστητοῦ, καθόσον ἅπασαι ἐν γένει αἱ γνώσεις ἡμῶν ἐκ τῆς ἐν ἡμῖν θείας καὶ ἀειζώου καὶ πολυχεύμονος τριχρούνου ἐκείνης πηγῆς ἀναβλύζουσι τοῦ ἀληθοῦς τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ. Ἡ δὲ ἀδιαίρετος καὶ ἀσύγχυτος πάλιν αὕτη τριὰς τῶν ἐν ἡμῖν ἰδεῶν, ἤτοι τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ εἰσὶν, ὡς εἰπεῖν, ἀνταν ἀκλασις τῆς ἐν τῇ ΜΙΑι Θεότητι ἀπείρου θείας ἀληθείας, τοῦ ἀπείρου, ἀμηχάνου καὶ ἀφθίτου ΘΕΙΟΓ καλοῦ καὶ τῆς ἀπείρου θείας ἀγαθότητος ἢ θεολογικώτερον εἰπεῖν, Πατρὸς, Υἱοῦ, καὶ Ἁγίου Πνεύματος, τῆς ΜΙΑΣ Τρισηλίου Θεότητος (β).

φωσας νοῦν αὐτῷ καὶ λόγον καὶ πνεῦμα δοὺς ὡς φιλάνθρωπος."

(α) Τὸ Πνεῦμα ὀνομάζεται ἐν ταῖς Γραφαῖς ἐκ παραλλήλου "πηγὴ Ζωῆς" καὶ "ἀγαθὸν" ὁδηγοῦν τὸν ἄνθρωπον "ἐν γῇ εὐθείᾳ" ἤτοι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὑψηλοῦ αὐτοῦ προορισμοῦ, ὅστις ἐστὶν ἡ κατὰ τὸ ἐφικτὸν, ἠθικὴ τελειότης καὶ ἡ ἐξομοίωσις αὐτοῦ μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἐξ ἧς ἡ ἀθανασία καὶ ἡ ἀΐδιος ἐκείνου μακαριότης. [Πρόβλ. τὸ ἐν τῇ προηγουμένῃ σημειώσει χωρίον τοῦ Πλατωνικοῦ Συμποσίου, ἐν ᾧ γίνεται λόγος περὶ τῆς ἀθανασίας καὶ μακαριότητος τοῦ ἀνθρώπου "τοῦ τίκτοντος οὐκ εἴδωλα" ἀλλὰ πραγματικὴν καὶ ἀληθινὴν ἀρετήν.")

(β) "Θεὸς ἄνευ τῆς ἐννοίας τῆς Τριάδος [φησὶν ὁ Μέγας τῆς Γαλλίας φιλόσοφος Κουζῖνος] ἐστὶ μυστήριον μᾶλλον ἀκατάληπτον· ἔστι Θεὸς ἀφῃρημένος Θεὸς ἐρημίτης [sobitaire] ἐξωρισμένος ἔξω τῆς Δημιουργίας τοῦ κόσμου ἐπὶ τοῦ ἐρήμου θρόνου σιγώσης αἰωνιότητος καὶ ὑπάρξεως ἀσχέτου. ἥτις ὁμοίως ἐστὶ πρὸς μηδενίαν ὕπαρξιν." [Praeface aux fragments philosophiques.

Ἤδη ἐρωτῶ πάλιν πάντα λογικὸν ἄνθρωπον· τίς Θεός ἐστιν ὁ ἀληθὴς Θεὸς, ὁ τὸ περικαλλέστατον καὶ παναρμόνιον τοῦτο Σύμπαν παραγαγὼν καὶ διακυβερνῶν, ὃν δύναται νὰ παραδεχθῇ ὁ ὀρθὸς λόγος. Τὸ τυφλὸν αὐτόματον, ἤτοι δύναμις, (ἂν ἐπιτρέπεται ἡ λέξις, τοῦ λόγου ὄντος περὶ τῆς φύσει ἀδρανοῦς ὕλης) ἄνους ἄλογος καὶ ἀσυνείδητος, ἢ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς Ἀπειρόνους, Ἀπειρόλογος καὶ Ἀπειρόζωος, πηγὴ τῆς ἀληθείας, τῆς καλονῆς τῆς ἀγαθότητος· Θεὸς, Ὃν ὁ μὲν δαιμόνιος νοῦς τοῦ Πλάτωνος ἀμυδρότατα διέκρινεν ἐν τῇ συμφυεῖ καὶ ὁμοουσίῳ τριάδι τῶν ἰδεῶν τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ, ὁ δὲ Αἰώνιος Θεῖος ΛΟΓΟΣ (α) ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων ἐνανθρωπήσας, ὁ Οὐρανόπεμπτος οὗτος τοῦ ἀνθρωπίνου Γένους Διδάσκαλος, Ὃν διακαῶς ἐπόθει καὶ Πυθαγόρας καὶ Σωκράτης καὶ Πλάτων, σαφῶς καὶ καθαρῶς ἀπεκάλυψε; ΘΕΟΝ, δηλονότι, οὐ μόνον συνάδοντα πρὸς

(α) Τὸν θεῖον Λόγον ὁ Πλάτων καλεῖ καὶ θεόπεμπτον τῆς ἀνθρωπότητος διδάσκαλον, θεωρῶν ἀναγκαῖαν τὴν ἐπιφοίτησιν Αὐτοῦ πρὸς συμπλήρωσιν καὶ κύρωσιν τῶν ὑψίστων ἀληθειῶν οἷον περὶ Θεοῦ, περὶ ἀθανασίας ψυχῆς κτλ. ἄνευ δὴ μὴ ἐξικνουσης πρὸς τοῦτο τῆς δυνάμεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καὶ τῆς φιλοσοφίας· [ἐν Φαίδρῳ ἢ ἐν τῷ "περὶ ἀθανασίας ψυχῆς" πρβλ. καὶ Ἀλκιβιάδην Β' ἢ "περὶ προσευχῆς" (Περὶ δὲ τοῦ ΘΕΙΟΓ ΚΑΛΟΓ ἢ τοῦ ΘΕΙΟΓ ΛΟΓΟΓ, ὁ αὐτὸς Κουζῖνος φιλοσοφῶν φησίν "ὁ ΛΟΓΟΣ ἐστὶν ἀποκάλυψις καὶ "φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον", ὁ Λόγος ἐστὶ Μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων· ὁ Λόγος τοῦ Πυθαγόρου καὶ Πλάτωνος ἐστὶν "ὁ Λόγος. ὁ σὰρξ γενόμενος καὶ χρησιμεύων ὡς διερμηνεὺς τοῦ Θεοῦ καὶ διδάσκαλος τοῦ ἀνθρώπου, ΘΕΟΣ ἅμα καὶ ΑΝΘΡΩΠΟΣ." [ὁ αὐτὸς αὐτόθι). Πρὸς δὲ καὶ Ἰουστῖνος φησὶν ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυς. "Αὐτὸς ὁ παρὰ Πλάτωνι ΛΟΓΟΣ ἐγένετο ἄνθρωπος, ὁ Χριστὸς" [Ἀπολογητ. ΙΙ. πρβλ. καὶ Εὐσέβιον ἐν τῇ "Εὐαγγελ. Προπαρατκ." κεφ. Χ Ι. Γρηγόριον τὸν Θεολόγον, Τ. Α'. σελ. 595, καὶ ἄλλους τῶν θείων Πατέρων συχνούς.)

τὴν νοητικὴν λογικὴν καὶ ἠθικὴν τοῦ ἀνθρώπου φύσιν (διὸ καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐν ταῖς Ἁγίαις Γραφαῖς εἰκὼν καὶ ὁμοίωμα τοῦ Θεοῦ σαφῶς ὀνομάζεται), ἀλλ' ἅμα καὶ ΘΕΟΝ, ἀπινδαλματιζόμενον ἀμυδρότατα καὶ ἐν αὐτῷ τῷ παγκάλῳ καὶ παναρμονίῳ πανοράματι τῆς Δημιουργίας, πανταχοῦ τῆς ὁποίας ἐμβλέποντες ἀνακαλύπτομεν τάξιν ἁρμονίαν καὶ σκοπιμότητα, ἄλλως εἰπεῖν ΝΟΥΝ Κυβερνήτην μετὰ

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΓ ΑΓΙΟΓ ΠΕΤΡΟΓ.

νους καὶ ἄλογος ἢ μᾶλλον παράφρων δύναται νὰ παραδεχθῇ, κατὰ τὴν ῥῆσιν ἐκείνην τοῦ Ἱεροῦ Προφητάνακτος· « Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἔστι ΘΕΟΣ ».

Βλέπετε λοιπὸν, πόσον ἡ θεοδίδακτος ἡμῶν θρησκεία οὐ μόνον ἐν ἁρμονίᾳ πληρεστάτῃ διάκειται πρὸς τὴν νοητικὴν, λογικὴν, τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν πνευματικὴν τοῦ ἀνθρώπου φύσιν, ἀλλὰ προσέτι καὶ πρὸς τὰ ἐξαγόμενα τῆς ὑγιοῦς φιλοσοφίας, (ἣν ἐφεξῆς ἡ Ἱερὰ Ἀποκάλυψις θαυμασίως διεχειραγώγησε καὶ διεφώτισε), καὶ πρὸς τὴν διδασκαλίαν καὶ αὐτοῦ τοῦ ὑπερθαυμάστου τῆς Δημιουργίας βιβλίου. Διότι ὁ Αὐτὸς ΘΕΟΣ «ὁ ἀρχηγὸς καὶ τελειωτὴς τῆς πίστεως ἡμῶν» ὁ Αὐτὸς ἐδημιούργησε καὶ τὴν ὑγιᾶ φιλοσοφίαν, δυὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸ φῶς τοῦ λογικοῦ, ὅπερ ἐστὶ φῶς ἐξ ἀνταν ἀκλάσεως, οὕτως εἰπεῖν, τῆς Πηγῆς τοῦ Φωτὸς, τοῦ Αἰωνίου, φημὶ, καὶ Ἐνυποστάτου Αὐτοῦ ΛΟΓΟΓ, ὁ Αὐτὸς ἐδημιούργησε δι' ΑΥΤΟΓ καὶ τὸ πάγκαλον καὶ παναρμόνιον τοῦτο Σύμπαν.

Δοξάσωμεν λοιπὸν, τὸν ἐν Τριάδι Παντοδύναμον, Πάνσοφον καὶ Πανάγαθον ἡμῶν ΘΕΟΝ, τὸν Παντοκράτορα καὶ Δημιουργὸν τοῦ Παντὸς, κλίνοντες γόνυ καρδίας ἐνώπιον τῆς Θείας Αὐτοῦ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΟΣ, ἀναφωνοῦντες μετὰ τοῦ Ἱεροῦ Προφητάνακτος· «θ α υ μ ά σ ι α τὰ ἔ ρ γ α σ ο υ, Κύριε, σ φ ό δ ρ α ἐ β α θ ύ ν θ η σ α ν οἱ διαλογισμοί σου» «ἐ θ α υ μ α σ τ ώ θ η ἡ γ ν ῶ σ ί ς σ ο υ ἐξ ἐμοῦ, ἐ κ ρ α τ α ι ώ θ η, ΟΥ δ ύ ν α μ α ι π ρ ὸ ς α ὐ τ ὴ ν» «ὡς ἐ μ ε γ α λ ύ ν θ η τὰ ἔ ρ γ α Σου Κύριε ΠΑΝΤΑ ἐν σοφίᾳ ἐποίησας.»

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΕΝ ΡΩΜΗι.

Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην καθ' ἣν κυρίως ἑορτάζει ὁ λαὸς τῆς Ρώμης, συνέρχονται πολλοὶ εἰς τὴν Ρώμην ἐκ τῶν Πέριξ χωρίων, πλῆθος γυναικῶν ἐκ τοῦ Τίβολι, Ριέτι, Φρασκάτη, Ὀστέας, Ἀρικίας καὶ Ἀλβάνου, ἑκάστης φερούσης τὸ ἐν τῷ χωρίῳ εἰθισμένον ἔνδυμα. Ἐν τῷ κέντρῳ τῆς ἐν Ρώμῃ ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Πέτρου καὶ ὑπὸ τὸν θόλον εἶναι τὸ πρῶτον θυσιαστήριον ἐφ' οὗ οὐδεὶς πλὴν τοῦ Πάπα ἱερουργεῖ.

Τὸ θυσιαστήριον τοῦτο μεγαλοπρεπὲς ὂν κατὰ τὸ ὁλικὸν καὶ τὰς διαστάσεις του, ἐσχεδιάσθη ὑπὸ τοῦ Βερνίνη· ἔχει δὲ 180 ποδῶν ὕψος μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ σταυροῦ· ὁ ὀρείχαλκος ἐξ οὗ συνετέθη καὶ ὅστις ἐλήφθη ἐκ τοῦ Πανθέου, ζυγίζει πολλοὺς τόνους καὶ ὁ χρυσὸς μεθ' οὗ εἶναι κεκαλυμμένον τιμᾶται 210,000 φράγκα.

Παρίσταται δὲ πρὸς τούτοις καὶ ἡ τὸ μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Πέτρου παριστῶσα εἰκών, ἔργον τοῦ Ραφαήλου ἀγορασθεῖσα ἀντὶ 500,000 φράγκων καὶ ἡ ἐξ ὀρειχάλκου ἕδρα τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἥτις ἐσχεδιάσθη ὑπὸ τοῦ Βερνίνη κατὰ διαταγὴν τοῦ Πάπα Ἀλεξάνδρου Γ'.

Πλησίον τοῦ θυσιαστηρίου φαίνεται ἡ φέρουσα εἰς τὸν ὑπόγειον τάφον τοῦ Ἁγίου Πέτρου κλίμαξ, πέριξ τοῦ ὁποίου ἀνάπτουσι πάντοτε 100 φῶτα· εἰς τὴν εἴσοδον αὐτοῦ ὑπάρχει ὁ Τάφος Πίου Ζ'. γονυκλιτοῦς. Δεξιὰ δὲ τοῦ Τάφου ὑπάρχει ὁ Τάφος τοῦ Παῦλου Γ'. θανόντος τῷ 1549, ἀριστερὰ δὲ ὁ τοῦ Οὐρβανοῦ Η'. θανόντος τῷ 1644. Τὸ ἄγαλμα τοῦ Πάπα εἶναι ἐξ ὀρειχάλκου, τὸ δὲ τῆς Δικαιοσύνης καὶ φρονήσεως ἐκμαρμάρου.

Κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Πέτρου καὶ Παύλου αἱ μεγάλαι ὀρειχάλκιναι πύλαι τοῦ Ναοῦ ἀνοίγονται καὶ ἡ ἑσπερινὴ λειτουργία ἐκτελεῖται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Πάπα· ὑπάρχει πρὸς τούτοις τελετή τις καλουμένη « εὐλογία τοῦ Παύλου »· ἀλλὰ τὸ ἐπαγωγότερον εἶναι τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἁγίου Πέτρου τὸ ὁποῖον φέρει ὅλως Παπικὴν στολὴν, τιάραν κτλ. Τὸ ἄγαλμα τοῦτου πρὸ πολλοῦ ἐνομίζετο ὅτι ἦτο τοῦ Καπετολίου Διὸς, εὑρέθη ἐν τῇ ἀγορᾷ (forum)· ἀλλὰ νεώτεροι ἀρχαιολόγοι ἐγνωμοδότησαν ὅτι εἶναι συγκλητικοῦ τινὸς κατὰ τὴν παρακμὴν τῆς Ρώμης.

ΟΙ ΓΑΜΟΙ
ΤΟΥ ΑΡΧΙΔΟΥΚΟΣ ΡΟΔΟΛΦΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΠΡΙΓΚΗΠΕΣΣΗΣ ΣΤΕΦΑΝΙΑΣ.

Τῇ 10 μαΐου ἐτελέσθησαν ἐν Βιέννῃ οἱ γάμοι τοῦ διαδόχου τῆς Αὐστρίας, ἀρχιδουκὸς Ροδόλφου, μετὰ τῆς πριγκηπέσσης Στεφανίας, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῶν Βέλγων.

Ὁ ἀρχιδοὺξ Ροδόλφος ἐγεννήθη τῇ 21 αὐγούστου 1858. Ἡ πριγκηπέσσα Στεφανία, θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῶν Βέλγων Λεοπόλδου τοῦ Β', ἐγεννήθη τὴν 21 μαΐου 1864.

Ἀπὸ ἑβδομάδων ἡ γηραιὰ πόλις Βιέννη ἡτοίμαζε τὴν μεγαλοπρεπεστέραν αὐτῆς στολὴν πρὸς ὑποδοχὴν τῆς νεαρᾶς νύμφης καὶ μελλούσης βασιλίσσης αὐτῆς. Οἱ γάμοι διαδόχων αὐτοκρατοριῶν δὲν εἶναι ἐκ τῶν θεαμάτων, ἅτινα βλέπει τις καθ' ἑκάστην. Κατὰ τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον τελεσθήσονται οἱ γάμοι τοῦ διαδόχου τῆς Σουηδίας, καὶ εἶτα ἐπὶ πολὺν καιρὸν θ' ἀναμένῃ ἡ Εὐρώπη μέχρις ὅτου ἐπανίδῃ τοιαύτην τελετὴν, ἰδίᾳ μαλιστα ἀπέναντι τῆς πεισμονῆς τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας, προτιμῶντος ἄχρι τοῦδε τὸν ἄγαμον βίον. Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ καὶ ἕτερόν τι παρέχει πλειοτέραν χάριν εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Βιενναίων· ἡ ἀνθηρότης τῶν νεονύμφων. Ἀμφοτέρων τὰ ἔτη δὲν συμποσοῦνται ὁμοῦ εἰς τεσσαράκοντα καὶ ἀναλόγως πρὸς τὴν περίστασιν ταύτην ἡ τοσούτους ἀρχιτεκτονικοὺς αἰ-

ώνας ἐπὶ τῶν νώτων αὐτῆς φέρουσα Βιέννη προσεπάθησε νὰ συγκαλύψῃ ὑπὸ ἄνθη, στεφάνους καὶ καλλωπισμοὺς τὰ ἴχνη τῶν χρόνων καὶ εἰς τὸ κρᾶμα ἐκεῖνο τῶν ἠθῶν, τῶν ἐθίμων, τῶν κοινωνικῶν καὶ ἐθνικῶν ἀντιπερισπασμῶν, ἀντιζηλιῶν καὶ φροντίδων δώσῃ ἔκφρασίν τινα μειδιάματος καλῆς συμπεθέρας. Παρ' ὀλίγον ὅμως καὶ θ' ἀνέτρεπε τὰ πάντα καὶ θὰ ἐδείκνυε τὰς ὑπὸ τὴν ἑορτάσιμον στολὴν συνήθεις αὐτῆς ἕξεις· εἶχε διαδοθῆ ὅτι τὸ νέον ζεῦγος ἐσκόπει ἅπαντα τὰ νέα ἔπιπλα καὶ χρειώδη αὐτοῦ ν' ἀγοράσῃ ἐκ Παρισίων· ἡ Βιέννη οὐδέποτε θὰ ἐπέτρεπεν εἰς τὴν νύμφην νὰ ἐξοδεύσῃ τὰ χρήματα ἔξω καὶ οὕτως αἱ παραγγελίαι ἐδόθησαν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἁγίου Στεφάνου καὶ ἡ συμφιλίωσις ἐπῆλθεν, οἱ δὲ Βιενναῖοι ἤρχισαν νὰ ζητῶσιν ἄνθη διὰ νὰ ράνωσι τὴν μέλλουσαν αὐτῶν βασίλισσαν. Ἐξ ὅλων τῶν οἰκιῶν κατὰ τὸ ἰταλικὸν σύστημα ἐκρέμαντο τάπητες πολυτελῶς πεποικιλμένα φέροντες τὰ ἐθνικὰ χρώματα τῆς Αὐστρίας, τῆς Βαυαρίας καὶ τοῦ Βελγίου. Κάτωθεν τῶν σημαιοστολίστων ἐκείνων οἰκιῶν ἄπειρον πλῆθος λαοῦ περιεφέρετο ἔκθαμβον, καθ' ἃ λέγουσιν αἱ αὐστριακαὶ ἐφημερίδες, δι' ὅσα θαυμάσια ἡ δημαρχία καὶ οἱ κάτοικοι ἐξετέλεσαν πρὸς ἔνδειξιν τῆς ἀφοσιώσεως αὐτῶν πρὸς τὸν οἶκον τῶν Ἀψβούργων. Ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδες ξένοι ἐλθόντες ὅπως παραστῶσιν εἰς τὴν τελετὴν συνωμολόγουν ὅτι οὐδεμία ἄλλη πόλις ἠξεύρει ὑπὸ ποιητικώτερον καὶ χαριέστερον τρόπον νὰ ἐκφράζῃ τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν χαρὰν αὐτῆς. Ἰδίᾳ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀφίξεως τῆς μελλονύμφου ἅπαντες οἱ Βιενναῖοι συνέρρευσαν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν ὅπως ἀνευφημήσωσι τὴν χαρίεσσαν νύμφην καὶ θαυμάσωσι τὸ γλυκὺ καὶ παιδικὸν αὐτῆς πρόσωπον.

Πράγματι τὴν 6 μαΐου ὥραν 4 μ. μ. ἀφίκοντο εἰς Βιέννην αἱ Α. Α. Μ. Μ. ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα τῶν Βέλγων, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ Α.Β.Υ. ἡ πριγκηπέσσα Στεφανία μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς Κλημεντίνης. Πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ἐξόχων ξένων ἀνέμενον ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ ἡ Α.Μ. ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας καὶ ἡ Α.Υ. ὁ πρίγκηψ διάδοχος Ροδόλφος. Ἐννοεῖται ὅτι ἅπασαι αἱ διοικητικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἀρχαὶ παρευρίσκοντο κατὰ τὴν ὑποδοχὴν ταύτην. Οἱ δύο μονάρχαι, ἐπιθεωρήσανεες τὴν ἔξωθεν τοῦ σταθμοῦ παρατεταγμένην φρουρὰν, ἐπέβησαν μετὰ τῆς βασιλίσσης τῶν Βέλγων, τῶν ἡγεμονίδων καὶ τοῦ διαδόχου τῶν αὐτοκρατορικῶν ἁμαξῶν καὶ διηυθύνθησαν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Σένβρουν. Ἡ διάβασις αὐτῶν ἦτο ἀληθῶς θριαμβευτικὴ πομπή. Χαρμόσυνοι ζητωκραυγαὶ ἠκηυθύνοντο ὑπὸ τοῦ πλήθους, ἡ δὲ ἡγεμονὶς φαιδρὰ καὶ εὔθυμος ὡς δροσερὰ ἡμέρα τῆς ἀνοίξεως ἀνταπήντα χαιρετίζουσα μετὰ γοητευτικῆς χάριτος. Ἐνόμιζέ τις ὅτι εὑρίσκετο ἐν οἰκογενειακῇ χαρᾷ. Οἱ ξένοι οἱ ἰδόντες τὰς εἰλικρινεῖς ἐκείνας ἐκδηλώσεις τῶν αἰσθημάτων τοῦ πλήθους θὰ τηρήσωσι βαθυτάτην ἐντύπωσιν περὶ τῆς ἀφοσιώσεως τῶν λαῶν τῆς Αὐστρίας πρὸς τὴν δυναστείαν τῶν Ἀψβούργων.

Ἡ ἀπόστασις μέχρι τῶν ἀνακτόρων τοῦ Σένβρουν δὲν εἶναι μικρὰ, ἐκεῖ δ' ἀνέμενε τοὺς ἐπισήμους ξένους ἡ Α.Μ. ἡ αὐτοκράτειρα, τὰ μέλη τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας, ὁ αὐλάρχης τοῦ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου, ὁ πρίγκηψ Χοενλόε, ἅπαντες αἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι, οἱ ὑπουργοὶ, οἱ πρόεδροι τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, οἱ στρατηγοὶ καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρχαί. Ἡ ἄποψις τοῦ Σένβρουν ἦτο μαγευτική. Ὁ ὑπὸ ἐαρινοῦ ἡλίου καταγλαϊζόμενος ὡραῖος ἐκεῖνος πύργος ἐν τῷ μέσῳ ἀπεράντου πρασιᾶς, τὰ δάση, οἱ κῆποι καὶ οἱ πίδακες, αἱ ἐαρινὰι καὶ κομψαὶ ἐνδυμασίαι τῶν κυριῶν, αἱ πλούσιαι στολαὶ, αἱ ποικίλαι καὶ ζωηρῶν χρωμάτων πανοπλίαι, τὰ πάντα ἔδιδον εἰς τήν ποτε ἐξοχικὴν διατριβὴν τῆς Μαρίας Θηρεσίας γόητρόν τι καὶ μεγαλοπρέπειαν ἀπερίγραπτον. Περὶ τὴν 4 καὶ 1]2 ἀφίκετο ἡ συνοδία πρὸ τῶν μεγάλων βαθμίδων τοῦ ἀνακτόρου· ἐν τῷ μεγάλῳ διαδρόμῳ ὑπεδέξατο αὐτὴν ἡ αὐτοκράτειρα, μετὰ δὲ τὰς διαφόρους παρουσιάσεις καὶ ἀντεπισκέψεις, περὶ τὴν 7 ὥραν παρετέθη ἓν οἰκογενειακὸν γεῦμα καὶ ἓν γεῦμα ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν στρατηγῶν.

Τὴν ἐπαύριον ἐδόθη ἐν τοῖς ἀνακτόροις μέγας χορὸς, ἐν ᾧ παρῆσαν τὸ διπλωματικὸν σῶμα, οἱ ἀνώτεροι λειτουργοὶ τοῦ κράτους, οἱ ἐν Βιέννῃ στρατηγοὶ, τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν κτλ. Αἱ κυρίαι τῆς τιμῆς, αἱ κυρίαι τῶν ἀνακτόρων καὶ τῆς

ἀνωτάτης ἀριστοκρατίας, ἅμα τῇ ἀφίξει αὐτῶν, εἰσήγοντο εἰς τὴν κατάφωτον αἴθουσαν τῶν τελετῶν. Οὐδεμία περιγραφὴ δύναται νὰ παραστήσῃ τὴν ἐκ τῆς μαρμαρυγῆς θαυμασίαν ἐντύπωσιν τοσούτων φώτων ταυτοχρόνως ἀναπτομένων καὶ συνάμα τὴν λάμψιν καὶ τὸν ὀπτικὸν πλοῦτον τοσούτων κηρίων ἀντανακλωμένων ἐπὶ τῶν στιλπνῶν μαρμάρων καὶ κατόπτρων τῆς πολυτελοῦς ἐκείνης αἰθούσης. Περὶ τὴν 9 ὥραν αἱ Α.Α. Μ.Μ ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ἡ αὐτοκράτειρα, ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα τῶν Βέλγων, ὁ διάδοχος καὶ ἡ πριγκηπέσσα Στεφανία εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν, προηγουμένου τοῦ αὐλάρχου. Αἱ Α.Α. Μ.Μ παρέμενον ἐπὶ πολλὰς ὥρας ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ χοροῦ, εὐθύμως συνομιλοῦσαι καὶ ἀποδεχόμεναι τὰς φιλοφρονήσεις τῆς ἐκλεκτῆς ὁμηγύρεως.

Τὴν ἐπαύριον ἡ πριγκηπέσσα Στεφανία ὑπεδέξατο τὰς διαφόρους ἐπιτροπάς, τὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ λοιπὰς ἀρχάς, καὶ μ.μ. ἐπὶ 62 ὀχημάτων ἡ αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια διηυθύνθη εἰς Πράτερ, ἔνθα εἶχεν ὁ λαὸς ἰδίαν πρὸς τιμὴν αὐτῆς ἑορτήν, διαρκέσασαν μέχρι τῆς 10 μ.μ.

Ο ΒΡΟΥΚΟΛΑΞ.

(Ἱστορία Τραγικοκωμική).

Δύο ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ καρδιναλίου Φλαρῦ, τελευταίου κρίκου τῆς ἀλύσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐκείνων ὑπουργῶν, (οἵτινες διετέλεσαν κυβερνῶντες τὴν Γαλλίαν, ἀντὶ τῶν βασιλέων αὐτῆς ἀπὸ Λουδοβίκου τοῦ δεκάτου πέμπτου) ἤτοι τοῦ Ρισχιλιέως, τοῦ Μαζαρίνου, τοῦ Δουβουᾶ, τοῦ Φλερῦ, ἡ ἅμαξά μου, διηγεῖται ἡ κόμησσα δὲ Βιλλεβὲλ, πορευομένης εἰς ἐπίσκεψιν τῆς κομήσσης Σουαζέϊλ, διήρχετο διὰ τῆς ὁδοῦ Μοντμάρτης, ἣν εὗρον βρίθουσαν ἀνθρώπων. Ὁ ἁμαξηλάτης μου ἠναγκάσθη πρῶτον μὲν νὰ βαδίσῃ βραδύτερον, ὕστερον δὲ νὰ σταθῇ. Ἤμην λίαν πολυάσχολος καὶ ἀνυπόμονος. Ἐξέβαλον τὴν κεφαλὴν τῆς θυρίδος καὶ ἠρώτησα τὸν τυχόντα μυιοχάφτην (1) τί ἄρα ἐδήλου ἡ συρροὴ τοῦ πλήθους καὶ ὁποῖον συνέβη δυστύχημα;

— Κυρία μου, μοὶ λέγει ὁ μυιοχάφτης ἐκεῖνος, μέγα συνέβη θαῦμα. Ἀνεφάνη Β ρ ο υ κ ό λ α ξ ἐν τῇ ὁδῷ Μοντμάρτρη καὶ ἀναμένομεν νὰ ἴδωμεν αὐτὸν ἐνταφιαζόμενον.

— Ἐνταφιαζόμενον τίνα; τὸν Βρουκόλακα;

— Ἀναμφιβόλως, κυρία μου. Ὁ νεκρὸς ἐνεταφιάσθη μὲν πρό τινων ἡμερῶν εἰς τὸ νεκροταφεῖον τῶν Ἀ θ ώ ω ν, ἀλλὰ σήμερον κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν συγγενῶν τὸ σῶμά του μετακομίζεται εἰς τὸν Ἅγιον Γ ε ρ μ α ν ό ν.

— Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι εὐκατάληπτον, φίλε μου. Ἠξεύρεις τὸ ὄνομα τοῦ βρουκόλακος.

— Ναί, κυρία μου, τὸ ἠξεύρω. Πάντες ἔχουσιν αὐτὸ διὰ στόματος, πωλοῦσι μάλιστα καὶ τὴν εἰκόνα του.

— Ἀγαπητέ μοι κύριε, εἶπον τότε πρὸς τὸν μυιοχάφτην, ἰδοὺ ἓν νόμισμα τριάκοντα σολδίων, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μοὶ ἀγοράσῃς τὴν εἰκόνα ταύτην, ἐπειδὴ οἱ ὑπηρέται μου ὄντες ἠλίθιοι, εἶναι ἱκανοὶ νὰ μοὶ φέρωσιν ἀντ' αὐτῆς τὴν εἰκόνα τοῦ Περιπλανωμένου Ἰουδαίου ἢ τοῦ ληστοῦ Καρτούσου.

Ὁ μυιοχάφτης ἔλαβε τὸ νόμισμα, ἔδωκε τοσαῦτα γρονθοκοπήματα καὶ τοσούτους λακτισμοὺς πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ, ὥστε κατώρθωσε νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ εἰκονοπώλου, καὶ νὰ μοὶ φέρῃ ἐν θριόμβῳ λαμπρόν τι μ ο υ ν τ ζ ο ύ ρ ω μ σ, ἐξεικονίζον τρία πρόσωπα. Νέον τινα δηλαδὴ οὕτως ὠχρὸν, ὥστε ἐφαίνετο πράσινος, καὶ πρεσβύτην μετὰ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ. Ὑπέθεσα ὅτι ὁ πράσινος οὗτος νέος ἦτο ὁ βρουκόλαξ, ἂν καὶ δὲν ἔφερε μήτε τὴν νενομισμένην τῶν Βρουκολάκων στολὴν μήτε τὰ ἄλλα σημεῖα, ἀλύσεις, φλόγας, νεκροσάβανα κτλ. Τοὐναντίον ἐφόρει ἔνδυμα σύνηθες. Ἰδοὺ δὲ τί ἀνέγνων ὑπὸ τὴν εἰκόνα.

« Ἡ εἰκὼν αὕτη παριστᾷ τὸ ὁμοίωμα τοῦ ἀτυχοῦς Βωδρῆ, παρουσιαζομένου τὸ πρῶτον εἰς τὴν μέλλουσαν αὐτοῦ σύζυγον, σάρκα τε καὶ ὀστᾶ, εἰ καὶ ἦτο τεθνηκὼς ἀπὸ πολλῶν ὡρῶν. Παρατηρήσατε τὴν πελιδνὴν αὐτοῦ ὄψιν, τὸν τρόμον τῆς νεάνιδος καὶ τοῦ πατρὸς, ἤτοι τῆς μνηστῆς καὶ τοῦ πενθεροῦ, ὅτε ὁ μελλόνυμφος εἶπεν αὐτοῖς μετὰ φωνῆς ἐγγαστριμύθου· « πρέπει νὰ ὑπάγω νὰ ἐνταφιασθῶ. »

Δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐννοήσω τὴν ὑπόθεσιν, λέγει ἡ κόμησσα, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶμαι φύσει δεισιδαίμων, ἔκρινα νὰ κάμω καὶ ἐγὼ ὡς οἱ λοιποὶ καὶ νὰ ἀναμένω τὴν διάβασιν τοῦ βρουκόλακος, κἂν ἔμελλον νὰ στερηθῶ τοῦ δείπνου, εἰς ὃ ἤμην προσκεκλημένη. Ἐπειδὴ δεῖπνον μὲν εὑρίσκει τις ὁσάκις θέλει, ἀλλ' οὐχὶ καὶ βρουκόλακας. Ἄλλως τε ἔφθασα εἰς καλὴν ὥραν. Ἐπειδὴ ἡ ταραχὴ καὶ ἡ φρικίασις τοῦ πλήθους μοὶ ἤγγειλεν ὅτι συνέβαινεν ἤδη ἔκτακτόν τι, καὶ μετ' ὀλίγον εἶδον ἀληθῶς προβάλλουσαν τὴν κεφαλὴν τῆς νεκροπομπῆς, ἥτις ἦτο ἀξιοπρεπεστάτη, ἀποτελουμένη ὑπὸ πολλῶν ἐμπόρων καὶ δικηγόρων. Ἐν αὐτοῖς ἀνεγνώρισα καὶ τὸν δικηγόρον μου κύριον Νοβιὼν, παραπέμποντα αὐτὸν τὸν νεκρὸν μετά τινος ἀγνώστου μοι γέροντος.

— Προσοχὴ, κυρία, κραυγάζει πρός με κάτω-

(1) Σ. Μ. Οὕτως ἐκαλοῦντο οἱ ἀγυιόπαιδες.

Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΔΟΝΔΟΥΚΩΦ ΓΟΡΤΖΑΚΩΦ.

χρος καὶ φρικιῶν μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστέων ὁ παριστάμενος μυιοχάφτης. Πρόσοχή! βλέπετε τὸν μακρομύτην κύριον τοῦτον, ὅστις φορεῖ μέλαινα μανδύαν; εἶναι ὁ δικηγόρος Νοβιὼν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, αὐτὸς ὁ ἀπεικονισμένος ἐν τῇ εἰκόνι. Ἡ ὁμοιότης δὲν εἶναι τῷ ὄντι καταπληκτική;

— Πῶς ὁ κύριος Νοβιὼν ὁ δικηγόρος μου, εἶναι λοιπὸν ὁ πενθερὸς τοῦ βρουκόλακος;

Ἡ περιέργεια μὲ κατέλαβε τοιουτοτρόπως, ὥστε ἔκρινα καλὸν νὰ μάθω παρ' αὐτοῦ τὰ καθήκοντα τοῦ μυστηριώδους καὶ ἀληθοῦς ἀκατανοήτου ταύτης ἱστορίας.

Φθάσασα εἰς τὸν οἶκον τῆς κυρίας Σουαζέϊλ παρ' ᾗ, ὡς εἶπον, ἤμην προσκεκλημένη εἰς δεῖπνον, διηγήθην αὐτῇ τὴν ἱστορίαν τοῦ βρουκόλακος. Κατατρυχόμεναι δὲ ἀμφότεραι ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ λύσωμεν τὸ αἴνιγμα τοῦτο, ἐξήλθομεν εὐθὺς μετὰ τὸ γεῦμα καὶ ἐπορεύθημεν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ δικηγόρου μου Νοβιών. Εὕρομεν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ πενθοῦσαν ἀπὸ θεμελίων μέχρι τῆς στέγης, τοὺς ὑπηρέτας μελανείμονας, ὠχροὺς, στενάζοντας καὶ περιτρόμους, καὶ τέλος αὐτὸν τὸν Νοβιὼν, ὅστις μοὶ ἐφάνη τότε πρῶτον ὅμοιος πρὸς τὴν ἐν τοῖς τριόδοις πωλουμένην εἰκόνα του. Τοσοῦτον μετεβλήθη ἡ ὄψις αὐτοῦ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν!

— Κύριε Νοβιὼν, λέγω αὐτῷ ἅμ' εἰσελθόντι, εἰπέ μοι, σὲ παρακαλῶ τέλος πάντων τί σημαίνει, ἀδελφὲ, ἡ εἰκὼν αὕτη (δεικνύουσα τὴν εἰκόνα), καὶ πῶς τὸ ὄνομά σου τυγχάνει ἀναμεμιγμένον ἐν τῇ παραδόξῳ ταύτῃ ὑποθέσει.

— Κατὰ κακὴν συγκυρίαν καὶ κατά τι μέγα καὶ ἀξιομνημόνευτον γεγονὸς, κυρία κόμησσα. Πᾶν ὅ,τι βλέπετε ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ, πᾶν ὅ,τι ἠκούσατε εἶναι ἀληθὲς . . . ἀληθέστατον!

— Πῶς; ἀπέθανεν ἀληθῶς ὁ κ. Βωδρῆς, ὁ μέλλων γαμβρός σου;

— Ναὶ, Κυρία.

— Καὶ ἀφοῦ ἀπέθανεν, ἦλθεν ὁ ἴδιος νὰ σὲ προσκαλέσῃ εἰς τὴν ταφήν του;

— Ναὶ, κυρία. Καὶ ἀφοῦ ἐδείπνησε μεθ' ἡμῶν.

— Ἐδείπνησε μεθ' ὑμῶν! Ἄ! καὶ οἱ νεκροὶ δειπνοῦσι λοιπὸν τώρα; καὶ ἀπὸ πότε;

— Οὐ μόνον δειπνοῦσιν ἀλλὰ καὶ χαριεντίζονται πρὸς τὰς κυρίας. Τοὐλάχιστον ὁ ταλαίπωρος ἡμῶν μελλόγαμβρος Βωδρῆς ἔκαμε ταῦτα πάντα. Ἡ θυγάτηρ μου οὐδέποτε ἀπαλγήσει τὸν θάνατόν του!

— Διηγήθητι, Νοβιὼν, διηγήθητι σὲ παρακαλῶ ταχέως· ἐκτήκομαι ὑπὸ τῆς ἀνυπομονησίας...

Καὶ τότε ὁ κύριος Νοβιὼν μοὶ ἐδιηγήθη ἱστορίαν ἀνήκουστον, πρὸς ἣ; τὴν ἀνάμνησιν ἔρριττε μετὰ βρυγμοῦ ὀδόντων. Ἀλλ' ἐνταῦθα, λέγει ἡ κόμησσα, δὲν προτίθεμαι νὰ διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν τῆς νεκραναστάσεως ταύτης ὡς ἤκουσα αὐτὴν ἐκ στόματος τοῦ πλανωμένου Νοβιὼν, ἀλλὰ νὰ παραθέσω τὴν ἀληθῆ ἱστορίαν, τὴν πραγματικὴν, τὴν ἐξηγοῦσαν τὰ πάντα, οἷαν ἔμαθον αὐτὴν μετὰ ταῦτα παρ' αὐτοῦ τοῦ ἥρωος βρουκόλακος, καὶ τὴν ὁποίαν ὁ Νοβιὼν καὶ ἡ θυγάτηρ του δὲν ἠθέλησαν ποτὲ νὰ πιστεύσωσιν, εἰ καὶ ἤκουσαν αὐτὴν παρ' αὐτοῦ τοῦ βρουκόλακος, ἐπανελθόντος πρὸς αὐτοὺς καὶ πειραθέντος μάτην ἵνα ἐκβάλῃ αὐτοὺς τῆς πλάνης.

Ὁ βρουκόλαξ ὠνομάζετο Σαὶντ Ἀνδρέ· ἐρχόμενος εἰς Παρισίους ἐκ Λουγδούνου ἐγνώρισε τυχαίως ἐν τῇ ὁδοιπορικῇ ἁμάξῃ νέον τινὰ Γάλλον, ὅστις ἤρεσεν αὐτῷ πολύ. Ὁ νέος οὗτος, ὀνομαζόμενος Βωδρῆς, υἱὸς πλουσίου ἐμπόρου τοῦ Λουγδούνου ἤρχετο εἰς Παρισίους ἵνα νυμφευθῇ τὴν θυγατέρα τοῦ δικηγόρου Νοβιὼν, τὴν ὁποίαν δὲν ἐγνώριζεν ἔτι. Καθ' ὁδὸν, ἐδιηγήθη τὰ κατ' αὐτὸν καὶ περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ὁδοιπορίας του εἰς τὸν κ. Σαὶντ Ἀνδρέ· καὶ, ὑποσχόμενος φιλίαν ἀέννανον, ἔδωκεν αὐτῷ, οὕτως εἰπεῖν, τὴν κλεῖδα τοῦ βίου του. Ὁ κ. Σαὶντ Ἀνδρὲ, ὑψηλὸς, ἰσχνὸς, ὠχρὸς καὶ ὡραῖος, ἐφαίνετο μὲν μελαγχολικὸς καὶ ἐμβριθὴς ἀλλ' ἀληθῶς ἦτο ἐπιπόλαιος, φιλοσκώμμων καὶ γελωτοποιός.

Φθάσαντες εἰς Παρισίους οἱ δύο νέοι φίλοι κατώκησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Ἀγγλίας, κείμενον ἐν τῇ ὁδῷ Ριχελιέως. Ἀλλὰ κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὁ ἀτυχὴς Βωδρῆς, καταληφθεὶς αἴφνης ὑπὸ δεινοῦ κωλικοῦ πάθους, ἀποθνήσκει ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν, μὴ προφθάσας νὰ ἴδῃ τὴν μνηστὴν αὐτοῦ. Ὁ Κύριος Σαὶν Ἀνδρὲ ἐλυπήθη μεγάλως τὸν ἀποθανόντα συνοδοιπόρον του, καὶ ἐνόμισε καθῆκον ἑαυτοῦ νὰ πράξῃ τὰ δέοντα. Γνωρίζων δὲ ὅτι ὁ ἀποθανὼν ἀνεμένετο αὐθημερὸν παρὰ τῷ μέλλοντι αὐτοῦ πενθερῷ, παρέλαβε τὸ ὡρολόγιον, τὰ χρήματα, τὸ χαρτοφυλάκιον, τὰ ἔγγραφα καὶ πᾶν ὅ,τι ὁ ἀποθανὼν ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ πολύτιμον καὶ αὐθεντικὸν, καὶ μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Νοβιὼν ὅπως ἀγγείλῃ τὸν θάνατον τοῦ ἀτυχοῦς νέου καὶ παραδώσῃ αὐτῷ ταῦτα. Ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Κ. Νοβιὼν τὰ πάντα ἦσαν ἕτοιμα εἰς τὸν γάμον, καὶ δὲν ἔλλειπεν ἄλλο εἰμὴ ὁ γαμβρός. Ἅμα ὁ Κ. Σαὶντ Ἀνδρὲ παρέστη, οἱ ὑπηρέται, βλέποντες ἄγνωστόν τινα αὐτοῖς νέον, καὶ, μὴ ἀμφιβάλλοντες ὅτι οὗτος ἦτο ὁ ἀναμενόμενος μελλόνυμφος, ἔσπευσαν νὰ ὑποδεχθῶσιν αὐτὸν, καὶ ἐκραύγαζον ὑπερχαίροντες· «ὁ Γαμβρὸς! ὁ Γαμβρὸς» . . . Πρὸς τὰς κραυγὰς ταύτας φθάνει ὁ Νοβιὼν, ἐναγκαλίζεται, καὶ, ἀποκαλῶν αὐτὸν γαμβρὸν καὶ υἱὸν, τὸν ὁδηγεῖ πρὸς τὴν σύζυγον καὶ τὴν θυγατέρα του, καὶ παρουσιάζει αὐταῖς τὸν ἀγαπητὸν Βωδρῶν, τὸν υἱὸν τοῦ ἀρχαιοτάτου αὐτοῦ φίλου, πρὸς ὃν ἔλεγε, ὡμοιάζει, ὡς δύο σταγόνες ὕδατος. Πάντα ταῦτα ἐκτελοῦνται οὕτω ταχέως καὶ ἀπροόπτως ὥστε ὁ Κ. Σαὶντ Ἀνδρὲ δὲν ἔλαβε καιρὸν οὐδὲ κἂν νὰ ἀποκριθῇ. Ὁ Διάβολος ἐνέβαλε τότε εἰς τὸν νοῦν τοῦ Σαὶντ Ἀνδρὲ ἰδέαν τινὸς ἥτις ἥρμοζε πρὸς τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ.

— Ἃ λέγει καθ' ἑαυτὸν Βωδρῆν μὲ θέλετε; ἔστω λοιπόν. Ἔσομαι Βωδρῆς. — Καὶ ἤρξατο νὰ ὑποκρίνηται θαυμασίως. Ἐξήγαγε τὰς συστατικὰς ἐπιστολὰς, τὰ ἔγγραφα, τὰς εἰκόνας τῶν συγγενῶν του, καὶ πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ πείσῃ αὐτοὺς περὶ τῆς ταυτότητός του, καὶ καθήδυνε τὸν Νοβιὼν, τὴν πενθερὰν, τὴν νύμφην καὶ πάντας τοὺς ὑπηρέτας· ἐν τῷ μεταξὺ ἀγγέλλεται ὅτι τὸ δεῖπνον εἶναι ἕτοιμον. Ὁ Σαὶντ Ἀνδρὲ παρακάθηται καὶ διατελεῖ διαλεγόμενος πρὸς πάντας φιλοφρόνως καὶ εὐφυῶς, παρενείρων ἐπαρχιακάς τινας καὶ ἐμπορικὰς λέξεις. Ὁ θρίαμβος αὐτοῦ ἦτο ἐντελής. Μετὰ τὸ δεῖπνον συνδιελέχθησαν περὶ σπουδαίων πραγμάτων, περὶ τῆς προικὸς, καὶ περὶ τῆς μελλούσης εὐδαιμονίας τοῦ νέου ἀνδρογύνου. Ἀλλὰ διαρκούσης εἰσέτι τῆς συνδιαλέξεως ὁ Σαὶντ Ἀνδρὲ ἐγείρεται αἴφνης καὶ λαμβάνει τὸν πῖλον του. — Ποῦ πορεύεσθε; ἐρωτᾷ αὐτὸν ὁ Νοβιὼν ἀνήσυχος. — Πρόκειται περὶ πράγματός τινος λίαν κατεπείγοντος, κύριε. Εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ σᾶς ἀφήσω. — Περὶ πράγματος κατεπείγοντος; Καὶ περὶ τίνος; Μὴ ἔχετε χρείαν χρημάτων; Ἔχω ἐδῶ ὅσα θέλετε. Μὴ πρόκειται περὶ ἐπισκέψεώς τινος; Δύνασθε νὰ ἀναβάλητε αὐτὴν εἰς αὔριον Πρόκειται περὶ παραγγελίας; Ἔχω ὑπηρέτας οἵτινες δύνανται νὰ ἐκτελέσωσι αὐτὴν αὐθωρεί. — Δὲν πρόκειται περὶ οὐδενὸς τούτων, λέγει περίλυπος ὁ Σαὶντ Ἀνδρέ. ἀλλὰ περὶ ὑποθέσεως, εἰς ἣν ἡ παρουσία μου εἶναι ἀναπόφευκτος. — Καὶ ταῦτα λέγων, χαιρετίζει τὴν καταπεπληγμένην μητέρα τὴν θυγατέρα της ἀκολουθοῦντος αὐτῷ κατόπιν τοῦ Νοβιών.— Ἀλλὰ τέλος πάντων ἐπιθυμῶ νὰ μάθω τίς ἡ ὑπόθεσις αὕτη; λέγει ὁ Πενθερός· μή σὲ ἐπεκαλεῖ δυστύχημά τι; — Τὸ μέγιστον πάντων. Ἄκουσον! . . . Ἀπέθανον σήμερον ἅμα ἀφιχθεὶς ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τῆς Ἀγγλίας. Ἔδωκα τὸν λόγον μου, ὅτι θὰ ἐνταφιασθῶ περὶ τὴν ἑσπέραν, καὶ ἐννοεῖτε ὅτι δὲν δύναμαι μήτε νὰ λείψω μήτε νὰ ἀφήσω νὰ μὲ περιμένωσιν. Ἂν ἄγνωστος ἐν τῇ χώρᾳ ὅπου μαιταβαίνω ἤδη, δὲν ἐπιθυμῶ νὰ πράξῳ τι ἄτοπον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. Ὁ Νοβιὼν τὸ μὲν πρῶτον ἐκπλήττεται καὶ νομίζει αὐτὸν παράφρονα, ἀλλὰ, σκεφθεὶς ὀλίγον, εὑρίσκει τὴν ἰδέαν οὕτω κωμικὴν, ὥστε ἐπανέρχεται εἰς τὴν αἴθουσαν, καγχάζων καὶ διατεινόμενος ὅτι ὁ γαμβρός του ἦτο εἷς εὐφυέστατος χαριεντιστής. — Ἡ Δεσποινὴς εὗρε τὸν χαριεντισμὸν εὐφυέστατον καὶ αὐτὴ, καὶ ἐγέλα μέχρι τῆς ἐννάτης. Πάντες δὲ ἤλπιζον νὰ ἴδωσιν αὐτὸν ἐρχόμενον τῇ ἐπαύριον. — Ἀλλὰ τῇ ἐπαύριον, μὴ βλέποντες αὐτὸν, ἐφοβήθησαν μὴ, ξένος ὤν, ἀπεπλανήθη κατὰ τὴν πόλιν, καὶ ἔπεμψαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Ἀγγλίας ὑπηρέτην τινὰ ὅπως τὸν ζητήσει.

— Θέλετε τὸν Κ. Βωδρῆν; ἀποκρίνεται πρὸς τὸν ὑπηρέτην τοῦ Νοβιὼν ὁ ξενοδόχος. Φεῦ! ὁ ταλαίπωρος νέος ἀπέθανε· ἐνεταφιάσαμεν αὐτὸν χθές.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ ὑπηρέτης ἐπανέρχεται ὠχρότερος σινδόνης, κραυγάζων καὶ ὁλοφυρόμενος εἰς τὸν οἶκον τοῦ κυρίου του, διηγούμενος τὸ πρᾶγμα πᾶσι τοῖς τυγχάνουσι καθ' ὁδὸν, συναθροίζων τὸν κόσμον, ἀναλογιζόμενος ὅτι ὑπηρέτησε χθὲς ἓν φάντασμα. Ἀλλ' ἡ μεγάλη σκηνὴ ἐγένετο ἐν

τῇ οἰκία τοῦ Νοβιών. Ἡ νεᾶνις ἐλειποθύμησε, ἡ δὲ μήτηρ κατελήφθη ὑπὸ σπασμῶν καὶ πᾶσα ἡ συνοικία ἔδραμε πρὸς τὸν θόρυβον . . .

(ἐκ τοῦ γαλλ.) ***

Ο ΚΟΖΑΚΟΣ ΠΟΥΓΑΤΣΕΦ.

Κατὰ τὸ 1769 Πέτρος ὁ Γ'. ἐκθρονισθεὶς τοῦ Ρωσσικοῦ θρόνου, ἐφυλακίσθη εἰς Ρόβοκα, μικρὸν αὐτοκρατορικὸν παλάτιον, τεσσαράκοντα περίπου χιλιομέτρων ἀπέχον τῆς Πετρουπόλεως. Ἀποθανὼν δὲ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν τῆς φυλακίσεώς του, καὶ τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, μετεκομίσθη εἰς τὴν ἐν Πετρουπόλει μονὴν τοῦ ἁγίου Ἀλεξάνδρου Νεύσκη, καὶ ἐξετέθη, ἐπὶ νεκρικῆς κλίνης, ὅπου πάντες, κατὰ τὴν ρωσσικὴν συνήθειαν, προσῆλθον καὶ τὸν ἠσπάσθησαν. Ἀκολούθως ἐτάφη εἰς τὸν ναὸν τῆς μονῆς ταύτης, χωρὶς νὰ θέσωσιν ἐπὶ τοῦ τάφου του οὐδένα λίθον ἢ ἐπιγραφήν.

Μολονότι ὁ θάνατός του ἐγένετο γνωστὸς εἰς ὅλον τὸ κράτος, πολλοὶ μολοντοῦτο ἀπατεῶνες ἀπὸ διαφόρους μακρινὰς τῆς αὐτοκρατορίας ἐπαρχίας, ἀνεφάνησαν ἀντιποιούμενοι τὸ ὄνομα καὶ τὸν θρόνον τοῦ δυστυχοῦς τούτου αὐτοκράτορος.

Ὁ πρῶτος ἐξ αὐτῶν ἐκ Βαρονέζης, ὑποδηματοποιὸς τὸ ἐπάγγελμα, λαβὼν τὸ ψευδὲς ὄνομα Πέτρου τοῦ Γ'. συνελήφθη παρευθὺς καὶ ἐθανατώθη. Ὁ δεύτερος λειποτάκτης τοῦ συντάγματος τοῦ Ὀρλὼφ, ὀνομαζόμενος Τσερνίτσεφ, ἐφάνη κατὰ τὸ 1770, εἰς τὴν μικρὰν κώμην τῆς Κοπέγκας ἐπὶ τῶν συνόρων τῆς Κριμαίας, ἐνῷ ἀπόσπασμα ρωσσικῶν στρατευμάτων διέβαινεν ἐκεῖθεν· οὗτος ὑποστηριζόμενος ὑπό τινων Ρώσσων ἱερέων τῆς αἱρέσεως τῶν Ροσκονλίκων, ἢ ἑτεροδόξων, ἀνέβη ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ βωμοῦ τοῦ ναοῦ, καὶ ἦν ἐγγὺς ν' ἀναγορευθῇ αὐτοκράτωρ, ὅτε ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἀποσπάσματος, πληροφορηθεὶς περὶ τῶν διατρεχόντων εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναόν, μετὰ πολυαρίθμου στρατοῦ, καὶ συλλαβὼν τὸν Τσερνίτσωφ τὸν ἐθανάτωσεν.

Ὁ τρίτος ἦν χωρικός τις ἀνήκων εἰς τὸν Βορονζὼφ, ὅστις λειποτακτήσας ἐκ τῶν γαιῶν του, ἠναγκάσθη νὰ ζήσῃ τοῦ λοιποῦ μετὰ τῶν ἐν Δουβόφσκα ἐπὶ τοῦ Βόλγα διαιτωμένων Κοζάκων. Ἀπόσπασμα δὲ τῶν Κοζάκων τούτων ἀναχωρῆσαν τὴν ἄνοιξιν τοῦ ἔτους 1772 διὰ νὰ ἑνωθῇ μετὰ τοῦ ρωσσικοῦ στρατοῦ, συνεκάλεσεν αὐτὸ ἐντὸς ταχυδρομικοῦ τινος καταστήματος, κειμένου ἐπὶ τῶν ἐρήμων πεδιάδων, τῶν μεταξὺ Βόλγα καὶ Τανάϊδος καὶ διαβεβαιώσας αὐτὸ ὅτι ἦν Πέτρος ὁ Γ'. τὸ ἔπεισε νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ αὐτοκράτορα. Λαβὼν δὲ τὸν ὅρκον τῆς πίστεώς των, διώρισεν ἀξιωματικοὺς καὶ ὑπουργοὺς τοῦ Κράτους. Ἀλλὰ ὀλίγον ὕστερον μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας του, ὁ ἀρχηγὸς τῶν πέριξ στρατευμάτων ἐξέβαλε τῆς ἀπάτης τοὺς λαθραίως στρατολογηθέντας στρατιώτας, καὶ βοηθούμενος ὑπ' αὐτῶν, συνέλαβε τὸν ἀπαταιῶνα καὶ τὸν ἀπήγαγεν εἰς τὴν ἐν Τζαριτζὶν εἱρκτήν.

Ματαίως διαρκούσης τῆς δίκης ἐστασίασαν παρορμώμενοι ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν τοῦ ψευδονύμου τούτου Πέτρου. Ὁ ταγματάρχης Σιπλερὼφ, φρούραρχος ταύτης τῆς πόλεως, τοὺς διεσκόρπισεν ἐν ἀκαρεῖ, καὶ ὁ ὑποτιθέμενος αὐτοκράτωρ, ὁδηγηθεὶς εἰς νῆσον τινὰ τοῦ Βόλγα, ἀπέθανε διὰ τῆς μαστιγώσεως. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, κακούργός τις μεταφερόμενος ἐξ Ἰρκούσκης εἰς Σιβηρίαν, ἀπεπειράθη τὰ αὐτὰ, καὶ μάλιστα προσείλκυσεν εἰς ἑαυτὸν ἀξιωματικόν τινα ἀλλὰ τοῦ σχεδίου του παρευθὺς ἀνακαλυφθέντος, ὑπέστη τὴν αὐτὴν τῶν ἄλλων τύχην.

Ὁ πέμπτος καὶ τελευταῖος, ὁ ἐπιχειρίσας ἐν Ρωσσίᾳ, νὰ οἰκειοποιηθῇ τὸ ὄνομα καὶ τὸν θρόνον Πέτρου τοῦ Γ'. ὠνομάζετο Γεμέλκα Πουγατσὲφ, γεννηθεὶς εἰς Σιμοβέϊσκαν μικρὰν κώμην ἐπὶ τοῦ Τανάϊδος. Ἁπλοῦς Κοζάκος κατ' ἀρχὰς ὡς ὁ πατήρ του, ὑπηρέτησεν εἰς τὸν κατὰ τῆς Πρωσσίας πόλεμον, ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίσσης Ἐλισάβετ καὶ εἰς τὴν κατὰ τῶν Τούρκων ἐκστρατείαν τοῦ 1769. Ἓν ἔτος μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ρώσσων ἅλωσιν τοῦ Βενδὰρ, ζητήσας ματαίως νὰ ἀπολυθῇ τῆς ὑπηρεσίας, κατέφυγεν εἰς τὴν Πολωνίαν, ὅπου εὗρεν ἄσυλον, παρά τισι μοναχοῖς οἵτινες, ἐκ συμπαθείας τὸν ἐξένισαν· ἀκολούθως μετέβη εἰς τὴν πόλιν Δουβιάνσκαν, ὅπου ἔζη ἐπαιτῶν· ἐκεῖθεν μεταβὰς εἰς τὰς ἀποικίας τῆς μικρᾶς Ρωσσίας, διέμεινε παρὰ τοῖς Ροσκονλίκοις, οἵτινες εἰσὶν ἐκεῖ πολυάριθμοι. Ἀλλὰ φοβούμενος μήπως ἀνακαλυφθῇ, κατέφυγεν εἰς τὰς ἀποικίας τῶν Κοζάκων τοῦ Οὐράλ, ὅπου ἠνάγκασε πολλοὺς ἐξ αὐτῶν νὰ τὸν συνοδεύσωσι μέχρι τοῦ Κουβάν.

Συλληφθεὶς εἰς Μαλεκόφσα, διὰ τοὺς στασιαστικοὺς λόγους του, ἐστάλη εἰς Καζὰν διὰ νὰ δικασθῇ· ἀλλ' ὠφελούμενος ἐκ τῆς ὀλίγης ἐπαγρυπνήσεως τῶν ἐκεῖ σταθμευόντων φρουρῶν, μεθύσας αὐτοὺς ἐδραπέτευσε, καταπλεύσας τὸν Βόλγα. Διαβὰς δὲ τὸν ποταμὸν Ἴργην, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅθεν μετ' ὀλίγον ἀνεφάνη ὑπὸ τὸ ψευδὲς ὄνομα Πέτρου τοῦ Γ'. ἐπὶ κεφαλῆς πολυαρίθμου στρατοῦ. Ἀλλὰ πῶς ἠδυνήθη νὰ ἐπιτύχῃ μετὰ τοσαῦτα μεγάλα ἐμπόδια; Ὠφελούμενος μετὰ μεγίστης ἐπιδεξιότητος ἐκ τῶν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, ἐπικρατουσῶν δυσαρεσκειῶν.

Οἱ αἱρετικοὶ τοὺς ὁποίους ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία ὀνομάζει Ροσκονλίκους διακρίνονται μεταξὺ τῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν Σταροβάρζων, ἤτοι ὀπαδῶν τῆς παλαιᾶς πίστεως. Τούτους κατατρεχθέντας πολλάκις, Πέτρος ὁ Α'. κατεδίκασε νὰ πληρώσωσι διπλοῦν φόρον, καὶ νὰ φέρουν διακριτικόν τι σημεῖον πρὸς διαστολὴν τῶν ἄλλων. Ἀλλ' οἱ διωγμοὶ οὗτοι συνέτεινον πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς αἱρέσεώς των, καὶ μέχρι τῆς σήμερον ὑπάρχουν εἰς τὰ μεσημβρινὰ καὶ ἀνατολικὰ μέρη τῆς Ρωσσίας καὶ μάλιστα εἰς τὸν νομὸν τοῦ Ὀρενσβούργου, ὅπου ἐξερράγη ἡ ἐπανάστασις. Οὗτοι νομίζοντες ἀνοσίους καὶ ἱεροσύλους τὰς θρησκευτικὰς τελετὰς τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας, ἔχουν ἰδίαν λατρείαν καὶ ἱερεῖς.

Ὁ Πουγατσὲφ, ἀποδεχόμενος πανδήμως τὰς θρησκευτικὰς προλήψεις των, τοὺς ὑπεσχέθη βοήθειαν καὶ προστασίαν. Ὀλίγον δὲ πρὸ τῆς ἐμφανίσεώς του εἰς ταύτας τὰς χώρας, ταραχαί τινες συνέβησαν μεταξὺ τῶν περὶ τὰ Οὐράλια Κοζάκων τῶν καταγομένων ἐκ τῶν τοῦ Τανάϊδος· τὰς ταραχὰς ταύτας προὐκάλεσεν ἡ διαταγὴ τῆς κυβερνήσεως τοῦ νὰ κείρωσι ἅπαντες τὸν μακρὸν πώγωνά των, ὃν ἐσέβοντο πλειότερον τῶν θρησκευτικῶν των δογμάτων. Ὁ ἐκ Λιβωνίας στρατηγὸς Τροβενβὲργ, σταλεὶς περὶ τὰ 1771 εἰς Οὐράλεκαν, πρὸς καθησύχασιν τῶν ταραχῶν, καὶ διατάξας νὰ ξυρισθῶσι δημοσίως ἐν τῷ μέσῳ τῆς πόλεως οἱ νεοσύλλεκτοι, ἀπωλέσθη, θῦμα στάσεώς τινος γενόμενος, ἕνεκα τῶν ὑπ' αὐτοῦ ληφθέντων ἀντιπολιτικῶν μέτρων.

Νέα στρατεύματα τὸ ἀκόλουθον ἔαρ κατέστειλον τὴν ἐπανάστασιν. Ἀλλὰ στῖφος πολυάριθμον ἀνταρτῶν κατέφυγεν εἰς τὰς παρὰ τὴν λίμνην Καμσὶχ-Σαμάρα πεδιάδας καὶ τὰ ὄρη, διατρεφόμενον ἐκ τῆς ἁλιείας καὶ ἄγρας καὶ ἔκ τινων τροφῶν πεμπομένων αὐτοῖς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν των. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀπηλπισμένων τούτων ἀνθρώπων ἐπαρουσιάσθη ὁ Πουγατσὲφ, ὑπὸ τὸ ψευδὲς ὄνομα Πέτρου τοῦ Γ'. εἰπὼν, ὅτι διαφυγὼν τὰ τῶν φονέων του τραύματα, ἐσώθη ἐκ τῆς φυλακῆς του, καὶ ὅτι ὁ θάνατός του ἦν πλᾶσμα καὶ ἐπινόησις τῆς αὐλῆς. Μολονότι ποσῶς δὲν ὡμοίαζε μὲ Πέτρον τὸν Γ'. οὕτινος ἀντεποιεῖτο τὸ ὄνομα, οἱ Κοζάκοι μολοντοῦτο τὸν ἐπίστευσαν, καὶ ὁμοφώνως τὸν ἀνηγόρευσαν αὐτοκράτορα. Ἐπὶ κεφαλῆς τούτων προσέβαλε κατ' ἀρχὰς τὰς νέας τῶν Πολωνῶν ἀποικίας, τοὺς ὁποίους Αἰκατερίνη ἡ Β'. ἵδρυσεν ἐπὶ τῆς ὄχθης τῆς Ἴργιδος, καὶ περιωρίσθη μόνον νὰ τοὺς ἀφοπλίσῃ, χωρὶς νὰ ἐξωκείλῃ εἰς καταχρήσεις καὶ ὑπερβολὰς δι' ὧν ἀκολούθως ἐδηλώθη τὸ θηριῶδες καὶ αἱμοβόρον αὐτοῦ ἦθος.

Ἡττηθεὶς εἰς τὰς κατὰ τῆς πόλεως Οὐράλοκ ἀποπειραθείσας προσβολὰς, ἕνεκα τῆς μεγάλης ἀντιστάσεως τῆς φρουρᾶς, ηὐτύχησε περισσότερον εἰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις, κυριεύσας ἐξ ἐφόδου τὸ φρούριον τῆς Τατιχόβας, Ὀβερνάϊας καὶ Ρασυενάϊας. Ἅπαν δὲ τὸ κατ' αὐτοῦ σταλὲν στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα ὑπὸ τὸν συνταγματάρχην Βιλλὸφ ἠχμαλωτίσθη. Ἕτερον σῶμα ἐπικουρικὸν τοῦ πρώτου ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Τζερντζοχὲφ, μὴ ἀφιχθὲν ἐγκαίρως, ὑπέστη τὴν αὐτὴν τοῦ πρώτου τύχην. Καθ' ὅλας τὰς γινομένας συμπλοκὰς ἅπαντες οἱ αἰχμαλωτισθέντες ἀξιωματικοὶ κατεσφάγησαν ἀνηλεῶς, καὶ μέρος τῶν συλληφθέντων στρατιωτῶν ἡνώθη μετὰ τῶν ἀνταρτῶν.

Διαδοθείσης τῆς φήμης τῶν ἐπιτυχιῶν του, οἱ Βασκίροι, λαὸς νομαδικὸς, μόλις ἀναγνωρίσας τὴν ρωσσικὴν κυριαρχίαν, ἐκυρήχθησαν ὑπὲρ αὐτοῦ, πέμψαντες ἱκανὸν συμμαχικὸν στράτευμα. Τὸ παράδειγμα τοῦτο, ἠκολούθησαν πολλαὶ Ρωσ-

σικαὶ ἀποικίαι, πρὸ πάντων δὲ οἱ εἰς τὰ μεταλλεῖα τῶν Οὐραλίων ἐργαζόμενοι χωρικοί, καὶ σῶμα ἕνδεκα χιλιάδων Καλμούκων ἐκ τῶν πέριξ τῆς Σταυροπόλεως, ἐπαναστατῆσαν ἐφόνευσε τὸν ἀρχηγόν του, καὶ ἡνώθη μετὰ τοῦ Πουγατσέφ. Μεθ' ὅλων τούτων τῶν δυνάμεων διῆλθεν ἀκωλύτως τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ὀρενβούργου, διαμείνας χρόνον τινὰ ἔμπροσθεν ταύτης τῆς πόλεως ἐπὶ σκοπῷ νὰ τὴν πολιορκήσῃ.

Ὁ Πουγατσὲφ ὑποκριθεὶς κατ' ἀρχὰς μεγίστην πρὸς τὰ θεῖα εὐλάβειαν, καὶ ἐνδυθεὶς ἱερατικά, ηὐλόγει τὸν λαὸν ὅταν παρουσιάζετο δημοσίως, καὶ διαβεβαιῶν τοὺς ἁπλουστέρους ὅτι παρητεῖτο πάσης ἀτομικῆς φιλοδοξίας ἔλεγεν, ὅτι ὁ πρώτιστος σκοπός του ἦν νὰ θέσῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου τὸν υἱόν του, καὶ ἀκολούθως νὰ ἀποσυρθῇ εἰς τὴν μονήν, ὅπου εὗρεν ἄσυλον ἐν καιρῷ τῆς λειποταξίας.

Ἦν δὲ τότε δραστήριος, ἐπιχειρηματίας, καὶ ἕτοιμος νὰ ὠφελῆται ἐξ ὅλων τῶν εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένων εὐνοϊκῶν περιστάσεων. Ἀλλὰ μεθυσθεὶς ὑπὸ τῆς εὐτυχίας, πάραυτα ἔρριψε τὸ κάλυμμα τῆς ὑποκρισίας, καὶ μὴ φροντίζων οὐδὲ περὶ τοῦ ἰδίου συμφέροντος ἐξώκειλεν εἰς ὑπερβολήν. Ἀπωλέσας πολύτιμον καιρὸν ὑπὸ τὰ τείχη τῶν πόλεων Οὐράλοκ καὶ Ὀρενβούργου, κατέσφαξεν ἀνιλεῶς ἅπαντας τοὺς αἰχμαλωτιζομένους εὐγενεῖς καὶ ἀξιωματικούς. Ἀναγγέλων δὲ δημοσίως τὰ σχέδιά του, τοῦ νὰ ἐξολοθρεύσῃ τοὺς εὐγενεῖς δὲν ἐφείσθη οὐδενός, μήτε καὶ τῶν γυναικῶν καὶ τέκνων. Καίτοι νυμφευμένος μετὰ γυναικός τινος κοζάκου, μεθ' ἣς ἐγέννησε τρία τέκνα τὴν παρήτησε κατόπιν καὶ ἐνυμφεύθη φαυλόβιον γυναῖκα εἰς Οὐράλοκ, καὶ ἑωρτάσας μετὰ πομπῆς τοὺς σκανδαλώδεις γάμου, ἐξετράπη δημοσίως εἰς πᾶσαν ἀκολασίαν.

Οὐδεὶς σημαντικὸς ἔλαβε τὸ μέρος του. Ἀλλὰ διὰ νὰ γενῇ ἔτι μᾶλλον σεβαστὸς εἰς τὸν στρατόν του, ἔδωκε εἰς τοὺς μᾶλλον αὐτῷ ἀφωσιομένους ὀπαδούς του ὀνόματα τῶν σημαντικωτέρων εὐγενῶν Ρώσσων, καὶ τὰ παράσημα διαφόρων ἱπποτικῶν τάξεων. Σημείου δὲ ποτὲ δοθέντος, κατέσφαξεν ὅλους τοὺς εἰς αὐτὸν ἀφιχθέντας Γερμανοὺς ἀξιωματικούς, φοβούμενος μὴ μάθωσιν ὅτι ἠγνόει γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν Πέτρος ὁ Γ'. βεβαίως ἐγίνωσκεν.

Δὶς ἡττηθεὶς ὑπὸ τοῦ πρίγκηπος Γαλιτζίνου, κατέφυγεν εἰς τὰ Οὐράλια ὄρη μετά τινων πιστῶν ὀπαδῶν του, καὶ μολονότι ἐνικήθη δὲν ἀπεδειλίασεν, ἀλλὰ συναθροίσας ἐν τῷ ἅμα ἀρκετὸν στρατὸν, ἀνεφάνη, εἰς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῶν ὀρέων τούτων, ὅπου ἐκυρίευσε πολλὰ φρούρια. Προσβληθεὶς καὶ ἡττηθεὶς ἐκ δευτέρου ἀπεσύρθη εἰς τὰ ὄρη, καὶ ἐπανορθώσας τὰς ὑποθέσεις του, ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Καζὰν, φθείρων τὰ πάντα εἰς τὴν πορείαν του διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου, καύσας πρὸς τούτοις τὰ προάστεια ταύτης τῆς πόλεως, καὶ πολιορκήσας τὴν ἀκρόπολιν. Ἀναγκασθεὶς νὰ διαλήσῃ τὴν πολιορκίαν ὑπ' ἀνωτέρων δυνάμεων μετὰ πεισματώδη μάχην, διαρκέσασαν τρεῖς ἡμέρας, ἡττήθη κατὰ κράτος. Ἀλλ' αἱ ἧτται αὗται ἐπρόσθετον εἰς αὐτὸν νέας δυνάμεις. Διότι διαβὰς τὸν Βόλγα μόλις μετὰ τριακοσίων Κοζάκων, πολυάριθμος συμμορία βισχίρων καὶ χωρικῶν, ἐκ μεμακρυσμένων μερῶν ἔτρεχε σωρηδὸν πρὸς αὐτὸν, ὡς πρὸς ἐλευθερωτήν.

Λόβιτς ὁ ἀστρονόμος, μέλος τῆς ἐν Πετρουπόλει ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, ἦν τότε πλησίον τῆς Δριμτράσκας καταγινόμενος εἰς ἰσοπεδώσεις, διὰ τὸν σχεδιασθέντα διώρυγα μεταξὺ Τανάϊδος καὶ Βόλγα. Κυριεύσας τὴν πόλιν ταύτην ὁ Πουγατσὲφ, πάντοτε αἱμοβόρως, καὶ ἐνόνων τὴν ὕβριν πρὸς τὴν σκληρότητα, ὕψωσε τὸν δυστυχῆ ἀστρονόμον ἐπὶ δύο λογχῶν, διὰ νὰ ἦναι, κατὰ τὸ λέγειν του πλησιέστερον τῶν ἀστέρων, καὶ ἐπὶ τέλους τὸν ἀπηγχόνησεν. Ἡ Ρωσσικὴ κυβέρνησις μετεχειρίσθη ὅλα τὰ ἁρμόζοντα ἐνεργητικὰ μέτρα ἀποστείλασα ἐναντίον τῶν ἐπαναστατῶν πολυάριθμον στρατὸν ἀνέθεσε τὴν διοίκησιν αὐτοῦ εἰς τὸν κόμητα Πάνιν.

Ὁ κόμης Πάνιν ἐπιπεσὼν αἴφνης κατὰ τοῦ Πουγατσὲφ, παρὰ τὸν Βόλγαν, τὸν ἐνίκησε· καὶ οὗτος μαχόμενος ὡς ἀπηλπισμένος, ἐτράπη ἐπὶ τέλους εἰς φυγὴν μετά τινων ἐκ τῶν πρώτων συνενόχων του, καὶ διαβὰς τὸν Βόλγαν κολυμβητὶ, ἀπεσύρθη εἰς τὰς ἐρήμους, ὅπου πρῶτον ὕψωσε τὴν ἐπαναστατικὴν σημαίαν. Ἐγκαταληφθεὶς δὲ ἀλληλοδιαδόχως ὑπὸ τῶν ὑπὸ τῆς πείνης καὶ τοῦ κόπου ἀπηυδημένων ὀπαδῶν του, ἐπροδόθη ὑπ' ἐκείνων τοὺς ὁποίους τὰ μάλιστα ἐνεπιστεύετο καὶ παραδοθεὶς εἰς τοὺς Ρώσσους, δεθεὶς δὲ κατὰ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ἐστάλη τὸν νοέμβριον τοῦ 1774 εἰς Μόσχαν διὰ νὰ δικασθῇ, «Νομίζω ἔγραφεν Αἰκατερίνη ἡ Β'. εἰς τὸν Βολταῖρον, ὅτι μετὰ τὸν Ταμερλᾶνον οὐδεὶς μεγαλήτερος ἐξολοθρευτὴς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ὑπῆρξε ποτὲ εἰς τὸν κόσμον. Ἐν πρώτοις ἀπηγχόνιζε χωρὶς νὰ δικάζῃ ἅπαντας τοὺς εὐγενεῖς, γυναῖκας καὶ παιδία, ἀξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας τοὺς ὁποίους ἤθελε συλλάβει. Οὐδενὸς ἐφείδετο ὅθεν διέβαινε· διήρπαζεν, ἐλεηλάτει καὶ αὐτοὺς οἵτινες πρὸς ἀποφυγὴν τῆς σκληρότητός του ἐπροσπάθουν νὰ ἐπισύρουν τὴν εὔνοιάν του ὑποδεχόμενοι αὐτὸν καλῶς. Ἀλλὰ τὸ πάντων μέγιστον εἶναι, ὅτι ἐλπίζει νὰ λάβῃ ἀμνηστείαν τῶν πράξεών του, χάριν τῆς ἀνδρείας του καὶ διὰ μεγίστας ἐκδουλεύσεις τὰς ὁποίας μοὶ ὑπεσχέθη. Ἐὰν τὸ ἀδίκημα ἀπέβλεπε μόνον ἐμὲ, ἤθελα τὸν συγχωρήσει, ἀλλ' αἱ πράξεις ἐνδιαφέρουν τὴν αὐτοκρατορίαν, ἥτις κυβερνᾶται διὰ νόμων.»

Ἡ αὐτοκράτειρα προσθέτει εἰς ἄλλην ἐπιστολὴν «ὁ Μαρκέσιος Πουγατσὲφ, περὶ οὗ μοὶ ὡμιλήσατε εἰς τὴν ὑπὸ 16 δεκεμβρίου ἐπιστολήν σας, ἔζησεν ὡς κακοῦργος καὶ ἀπέθανεν ὡς ἄνανδρος. Τόσον δειλὸς ἦτον εἰς τὴν φυλακήν του, ὥστε ἠναγκάσθησαν νὰ τὸν προετοιμάσουν μετὰ προφυλάξεως διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀποφάσεώς του, μὴ τυχὸν μείνῃ ἀπόπλεικτος ἐκ τοῦ φόβου.»

Ἀπεκεφαλίσθη δὲ εἰς Μόσχαν μετὰ πέντε ἐκ τῶν συνενόχων του τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1775.

(ἐκ τοῦ γαλ. Τ. ΔΑΝΑΣΗΣ.

Ο ΒΙΑΙΟΣ ΓΑΜΟΣ.

Ο ΚΟΜΗΣ ΔΑΝΙΣΕΦ ΚΑΙ Η ΑΝΝΑ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ ***)

Ἐν ἔτει 1815 ἔζη ἐν τῇ Ρωσσικῇ ἐπαρχίᾳ Νίνι-Νοβγαρὼδ, ἐν τῇ ἀγροτικῇ αὐτῆς ἐπαύλει, ἡ κόμησσα Δανισὲφ, χήρα ὑπερήφανος, ἔλκουσα τὸ γένος ἐκ τῶν ἐπισημοτάτων ρωσσικῶν οἴκων, μετὰ τοῦ μονογενοῦς αὐτῆς υἱοῦ κόμητος Βλαδημίρου Δανισὲφ, νέου ἐναρέτου καὶ ὡραίου. Ἡ κόμησσα παρέλαβεν ἀπό τινος χρόνου παρ' αὐτῇ ὡς σύντροφον καὶ οἰκονόμον τὴν Ἄνναν, νεάνιδα ταπεινῆς μὲν σερφικῆς καταγωγῆς, ἀλλ' ὡραιοτάτην καὶ ἐνάρετον, ἣν ἀγαπήσασα παιδιόθεν ἀνέθρεψεν ὡς θυγατέρα.

Ἡ κόμησσα ὀνειροπώλει γάμον λαμπρὸν ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, τελευταίου γόνου τοῦ οἴκου τῶν Δανισὲφ, μετὰ τῆς ἐν Μόσχᾳ ἡγεμονίδος Λυδίας Βαλανώφ. Ἀλλὰ, πρὸς τοὺς πρώτους περὶ τοῦ γάμου τούτου λόγους, ἡ κόμησσα προσέκρουσε πρὸς τὴν ἀπάρνησιν τοῦ Βλαδημίρου, ὁμολογοῦντος ὅτι μόνην ἀγαπᾷ καὶ μόνην προτίθεται νὰ νυμφευθῇ τὴν δούλην Ἄνναν. Βλέπουσα τὴν ἀκράδατον ἐπιμονὴν τοῦ υἱοῦ, ἡ κόμησσα ἔκρινε νὰ μεταχειρισθῇ δόλον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Βλαδήμιρος προσεκλήθη νὰ μεταβῇ εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν φρουρὰν τῆς Μόσχας, ὅπου ἔζη ἡ οἰκογένεια τοῦ Βαλανώφ, ὑπόσχεται αὐτῷ ἵνα συνεναίσῃ τῷ μετὰ τῆς Ἄννας γάμῳ ἐὰν ἰδὼν τὴν ἡγεμονίδα Λυδίαν, καὶ θεραπεύσας αὐτὴν ἐπὶ ἓν ἔτος, μὴ ἐρασθῇ ταύτης καὶ μὴ λησμονήσῃ τὴν Ἄνναν.

Ὁ νέος κόμης χαίρων ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει ταύτῃ τῆς μητρὸς, πράττει ὅ,τι αὐτὴ ἐπιθυμεῖ καὶ ἀπέρχεται εἰς Μόσχαν. Ἀλλ' ἅμ' ἀπελθόντος αὐτοῦ, ἡ κόμησσα Δανισὲφ προσκαλεῖ τὸν ἱερέα τῆς κώμης καὶ ἐπιτάττει αὐτῷ νὰ ὑπανδρεύσῃ εὐθὺς τὴν νέαν Ἄνναν μετὰ τοῦ σέρφου Ὀσίπ, τοῦ ἁμαξηλάτου τοῦ μεγάρου, Ἡ ἀγέρωχος κόμησσα, συνειθισμένη ἐκ γενετῆς ἵνα μηδεμίαν ποιῆται διάκρισιν μεταξὺ τοῦ σέρφου καὶ τοῦ κτήνους, οὐδεμίαν ἔχει συνείδησιν τοῦ παρ' αὐτῆς διαπραχθησομένου ἐγκλήματος, πεπεισμένη ὅτι ὁ γάμος οὗτος θὰ ἐγείρῃ ἁπλῶς φραγμὸν ἀνυπέρβλητον καὶ αἰώνιον μεταξὺ ταῦ τελευταίου ἀπογόνου τοῦ Δανισὲφ καὶ μιᾶς πτωχῆς κόρης καὶ θὰ ἐξομαλίσῃ τὴν πρὸς ἐπίτευξιν τῶν κενοδόξων αὐτῆς βουλευμάτων ὁδόν.

Μάτην ἡ ταλαίπωρος Ἄννα πειρᾶται νὰ μαλάξῃ τὴν βάρβαρον ἐπιμονὴν τῆς Κυρίας της. Μάτην ἀπελπίζουσα νὰ κάμψῃ τὴν κόμησσαν ἀποτείνεται πρὸς αὐτὸν τὸν Ὀσίπ, ἐκλιπαροῦσα καὶ ἱκετεύουσα αὐτὸν μετὰ δακρύων ἵνα μὴ συγκατανεύσῃ εἰς τὸν γάμον. Ἀλλὰ φεῦ! τότε μάλι-

στα ἡ ταλαίπωρος νεᾶνις ἐννοεῖ τὸ μέγεθος τῆς δυστυχίας αὐτῆς. Ὁ Ὀσὶπ, ὁ ἀμαξηλάτης ἀγαπᾷ αὐτὴν περιπαθῶς ἀπὸ πολλοῦ, καὶ διατείνεται ὅτι ὁ γάμος οὗτος καταστήσει αὐτὸν τὸν εὐτυχέστατον τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ θρησκευτικὸς γάμος ἐκτελεῖται. Ἡ Κόμησσα εὐφραίνεται ἐπὶ τῷ κατορθώματι, καὶ νομίζει ἑαυτὴν ἀρίστην τῶν γυναικῶν, ἐπειδὴ ἀπελευθερώσασα τοὺς νεονύμφους, ἀπέστειλεν αὐτοὺς ὅπως ζήσωσιν εἴς τι τῶν ἀγροκηπίων αὐτῆς. Μετὰ ταῦτα ἀναμένει ἡσύχως τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Βλαδημίρου.

Ἐν τούτοις ἡ θυγάτηρ τοῦ πρίγκηπος Βαλανὼφ, ἡ ἡγεμονὶς Λυδία, ἰδοῦσα τὸν Βλαδήμιρον, ἐρᾶται αὐτοῦ περιπαθῶς, καὶ περιφρονεῖ τὸν ἔρωτα εὐγενοῦς τινος γάλλου, γραμματέως τῆς ἐν Μόσχᾳ Γαλλικῆς πρεσβείας. Ἀλλ' ἐνῷ ὁ Βλαδήμιρος ἐξεπλήρου ἀκριβῶς τὴν δοθεῖσαν εἰς τὴν μητέρα ὑπόσχεσιν, φοιτῶν ἐπιμελῶς εἰς τὸν οἶκον τῶν Βαλανὼφ, καὶ περιποιούμενος τὴν ἡγεμονίδα Λυδίαν, μανθάνει αἴφνης παρὰ τοῦ Γάλλου ἀντιζήλου τὸν γάμον τῆς Ἄννας, ὃν ἠγνόησε μέχρι τοῦδε. Ἐν τῷ μεταξὺ φθάνει εἰς Μόσχαν ἡ κόμησσα, βουλευομένη νὰ ἐπισπεύσῃ τὸν γάμον τοῦ υἱοῦ μετὰ τῆς ἡγεμονίδος. Ἀλλ' οὗτος, ἐκτὸς ἑαυτοῦ ὑπὸ λύπης καὶ ἀπελπισίας, διακυρήττει ἐνώπιον πάντων καὶ αὐτῆς τῆς Λυδίας, ὅτι οὐδόλως ἀγαπᾷ αὐτὴν, ὅτι οὐδέποτε θὰ νυμφευθῇ αὐτὴν, καὶ ἀπέρχεται μανιώδης εἰς Νοβγορῶδ, ἕτοιμος ἵνα φονεύσῃ ἰδιοχείρως τὴν ἄπιστον Ἄνναν καὶ τὸν Ὀσίπ.

Φθάνει μένεα πνέων καὶ ἔνοπλος εἰς τὸ ἀγροκήπιον τῶν νέων συζύγων, καὶ πρὶν ἐπιτελέσῃ τὸ δεινὸν βούλευμα ἐπιμέμφεται τῇ μὲν Ἄννᾳ ἀπιστίαν καὶ προδοσίαν, τῷ δὲ σέρφῳ Ὀσὶπ ἀχαριστίαν πρὸς τὸν δεσπότην, ὅστις ἐγένετο ἀείποτε αὐτῷ θερμὸς προστάτης καὶ σχεδὸν φίλος καὶ ραπίζει αὐτόν.

— Κύριε, λέγει αὐτῷ ὁ Ὀσὶπ, θὰ μεταμεληθῇς μεγάλως.

— Καὶ διατί;

— Διότι δὲν εἶμαι ἔνοχος. Ἔλαβον τὴν ἱερὰν παρακαταθήκην, διανοούμενος ἵνα σοὶ ἀποδώσω αὐτὴν ἄθικτον, ἐκπληρῶν πρὸς σὲ χρέος βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης. Καὶ ὅμως ἠγάπων καὶ ἀγαπῶ ἔτι περιπαθέστατα τὴν κόρην, ἣν, εἰ καὶ σύζυγος, προσηνέχθην μέχρι τοῦδε ὡς ἀδελφὸς, σεβόμενος τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτά σου.

Ὁ Βλαδήμιρος, ταλαντευόμενος μεταξὺ ὑπερβαλλούσης χαρᾶς καὶ ἐσχάτης ἀπελπισίας ἐννοεῖ τότε ὅτι μόνον τὸ διαζύγιον δύναται νὰ ἀποδώσῃ αὐτῷ τὴν πεφιλημένην Ἄνναν.

Τὸ διαζύγιον τοῦτο μόνος δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ ὁ αὐτοκράτωρ. Ὁ νέος κόμης ἀποτείνεται εὐθὺς πρὸς αὐτὸν, ἀλλὰ, ῥαδιουργιῶν ἕνεκα τῆς τε μητρὸς καὶ τῆς ἡγεμονίδος Βαλανὼφ, ὁ αὐτοκράτωρ ἀρνεῖται αὐτό.

Τότε ὁ Βλαδήμιρος προτείνει τῇ Ἄννᾳ νὰ φύγῃ μετ' αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐκείνη ἀποκρούει τὴν πρότασιν ταύτην, σεβομένη τὸ ὄνομα τοῦ τιμίου ἀνδρὸς, τοῦ νυμφευθέντος αὐτὴν ἐπ' ἀγαθῷ ὀμφοτέρων. Ὁ νέος Δανισὲφ ἀπελπισθεὶς ἀσθενεῖ. Ὁ δὲ Ὀσὶπ, θέλων νὰ σώσῃ αὐτὸν ἐκ παντὸς τρόπου, τὸ μὲν πρῶτον ἀποφασίζει νὰ αὐτοχειριασθῇ, ἀλλ' ὕστερον, διανοηθέντα ὅτι ὁ θάνατος αὐτοῦ θὰ ἐπισκιάσῃ καὶ θὰ πικράνῃ τὴν εὐτυχίαν τοῦ Βλαδημίρου καὶ τῆς Ἄννας, ἐπῆλθεν αὐτῷ ἰδέα χριστιανικωτέρα καὶ εὐγενεστέρα.

Κατὰ τοὺς Ρωσσικοὺς νόμους ὁ γάμος ἀποβαίνει ἄκυρος, ὁσάκις ὁ ἕτερος τῶν συζύγων λαμβάνει τὸ ἱερατικὸν σχῆμα.

Ὁ Ὀσὶπ χειροτονεῖται ἱερεὺς καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ μοναστήριον. Ἡ Ἄννα τότε ἀπαλλαχθεῖσα τῶν δεσμῶν τοῦ πρώτου γάμου, καθίσταται κόμησσα Δανισέφ. Ὁ δὲ Ὀσὶπ προσκαλεῖται καὶ στέφει τὴν πρώην σύζυγόν του μετὰ τοῦ κόμητος Δανισέφ.

Μετὰ πλείστης ὅσης εὐχαριστήσεως ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς σήμερον τῆς δημοσιεύσεως ἐν τῷ ἡμετέρῳ περιοδικῷ τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον « Περιοδεία ἐν Περσίᾳ » πολυτίμου συγγράμματος.

Τὰ σύγγραμμα τοῦτό ἐστι μεγάλων ἐπαίνων ἄξιον, καθότι ἐναποταμιεύονται ἐν αὐτῷ ἐνδιαφέρουσαι καὶ σπουδαῖαι πληροφορίαι περὶ τῆς μεγάλης ταύτης χώρας τῆς Ἀσίας, μεθ' ἧς ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων συνδεδεμένοι εὑρισκόμεθα· ὥστε καθῆκον θεωροῦμεν ὅπως συστήσωμεν τὴν μελέτην τῆς ἱστορίας τῶν ἀσιατικῶν τούτων χωρῶν εἰς τοὺς φιλομούσους ἡμῶν ἀναγνώστας.

ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΙ

ΕΝ ΠΕΡΣΙΑ[1]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Παραλείπω τὴν ἐκ Πετρουπόλεως (1) εἰς Οὐρούχ ὁδοιπορίαν. Τὸ ὄνομα τοῦτο δὲν ὑπισχνεῖτο πολλὰ, καὶ τὸ μέρος ἐφάνη ἄξιον αὐτοῦ. Εὐτυχῶς κατώρθωσα νὰ καταλάβω ἓν παράπηγμα κενὸν διότι ἤθελον νὰ μὲ θέσωσι συγκάτοικον μιᾶς γυναικὸς καὶ τριῶν παιδίων.

Τὴν προτεραίαν, τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἐν Αἰκατερινογράδ, ἔσχον τὸ ἀτύχημα τοῦ νὰ ὑποκύπτω εἰς τὰς τυρανικὰς θελήσεις τοῦ ξενίζοντός με, χωλοῦ, ὅστις, ἀφοῦ ἀποτόμως ἔκλεισεν ἐκ νέου κατόπιν μου τὴν θύραν του, ἔλαβε τὴν μοχθηρὰν τέρψιν τοῦ ν' ἀπαντήσῃ ἀρνητικῶς εἰς ὅλας μου τὰς ἐρωτήσεις. Ἐζήτησα παρ' αὐτοῦ διὰ νὰ μεταβῇ ὅπως γνωστοποιήσῃ τὸν φρούραρχον περὶ τῆς ἀφίξεώς μου. « Περὶ τὴν ἑνδεκάτην καὶ ἡμίσειαν ἑσπερινὴν ὥραν! εἶπεν· ἀλλὰ δὲν δύναταί τις νὰ τὸν ἴδῃ πλέον, ὡς δὲ καὶ δὲν θὰ δυνηθῇ πρὸ τῆς ἑβδόμης πρωϊνῆς ὥρας. » — Καὶ ἐπειδὴ ἐφώναζα καὶ πάλιν, ἐπιμένων ὅπως τῷ ἀποστείλῃ τὰ διαβατήριά μου. « Ὤ! ἀλλὰ, ἐπανέλαβε ψυχρῶς, ἐδῶ δὲν γίνεται ὡς καὶ ἀλλαχοῦ. Θὰ περιμήνητε ἴσως αὔριον καὶ μεθαύριον, καὶ τίς οἶδε πόσας ἀκόμη ἡμέρας; »

Ἕκαστος ἐννοεῖ τὴν ἀμηχανίαν μου. « Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, τῷ λέγω· περιηγοῦμαι κατὰ διαταγὴν τῆς κυβερνήσεως. — Καὶ ἐλπίζετε ἴσως ὅτι ὑπάρχουσι ταχυδρομικοὶ ἵπποι, ἐπανέλαβεν. — Ἀναμφιβόλως.— Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει πλέον ταχυδρομεῖον πρὸς ἀναχώρησιν ἐντεῦθεν· τὸ πᾶν ἔληξε· καὶ οὐδὲν ὑπολείπεται πλέον. Ἕ-

---

(1) Ἡ Πετρούπολις πρωτ. τοῦ ῥωσσικοῦ κράτους ἐπὶ τοῦ Νέβα, παρὰ τὸ στόμιον αὐτοῦ ἐν τῷ Φιλανδικῷ κόλπῳ ἔχουσα πλάτος Β. 59ο 56' καὶ μῆκος Α. 27ο 58' καὶ κειμένη 3,000 χιλιαμ. Β.Α. τῶν Παρισίων (διὰ Βρυξελλῶν καὶ Βερολίνου), 670,000 κατ. περίπου, εἶναι ἡ συνήθως κατοικία τοῦ αὐτοκράτορος, τῆς γερουσίας καὶ τῶν κεντρικῶν διοικήσεων. Ἐν αὐτῇ ὑπάρχει καὶ ἕλλην ἀρχιεπίσκοπος· ἔχει εὐρὺν λιμένα ἀλλ' ἀβαθῆ· ὀχυρώματα· πολλὰς σιδηροδρομικὰς γραμμὰς, ὧν ἡ κυριωτέρα συνδέει αὐτὴν μετὰ τῆς Μόσχας. Ἡ πόλις διακρίνεται διὰ τῶν εὐρειῶν καὶ κανονικῶν ὁδῶν, τῶν ὡραίων αὐτῆς κτηρίων, τῶν μακρῶν καὶ μεγαλοπρεπῶν προκυμαιῶν, τῶν πολυαρίθμων διορύγων. Ὁ Νέβας διαιρεῖ αὐτὴν εἰς πέντε μέρη (τῆς Πετρουπόλεως, τοῦ Βασιλείου Ὀστρῶβ, τὸ Ναυαρχεῖον, τὸ Τηλεβολοχυτήριον, τὸ Βιμπάργ)· ὑπάρχουσι περὶ τὰς 130 γέφυραι, 500 ὁδοὶ, πολλαὶ πλατεῖαι οἷαι ἡ τῶν χειμερινῶν ἀνακτόρων, ἡ τοῦ Μοναρχείου κοσμουμένη διὰ τῶν στηλῶν Ἀλεξάνδρου, ἡ τοῦ Ἰσαὰκ, ἡ τοῦ Πέτρου τοῦ μεγάλου, κοσμουμένη διὰ τοῦ ἐφίππου ἀνδριάντος τοῦ ἡγεμόνος τούτου, ἡ τῆς Γερουσίας, ἡ τοῦ θεάτρου, ἡ τοῦ α'. σώματος τῶν Εὐελπίδων, ἡ Νέα πλατεῖα, τὸ πεδίον τοῦ Ἄρεως ἢ τὸ πεδίον τῆς Αὐτοκρατείρας. Μεταξὺ τῶν ἐκκλησιῶν διακρίνονται ἡ μητροπολιτικὴ τοῦ Καζὰν, κατὰ μίμησιν τοῦ Ἁγίου Πέτρου ἐν Ρώμῃ καὶ τοῦ Πανθέου ἐν Παρισίοις, καὶ ἡ τοῦ Ἁγίου Ἰσαὰκ (περατωθεῖσα τῷ 1841), ἡ ἐκκλησία τῶν

πρεπε νὰ ἐνοικιάσητε ἵππους, καὶ εἰς τὴν πόλιν οὐδὲ εἷς μόνος πλέον ὑπάρχει.

Τί ποιητέον ἀπέναντι τοιούτων προσκομμάτων; Ἔπρεπε νὰ ὑπακούσω εἰς τὸ ν' ἀναμείνω ὅπως φωτισθῇ ὁ τρομερὸς οὗτος ἀρχηγός. ἀλλὰ, μεθ' ὅλον τὸν φόβον μου, ἀπῄτουν ὅπως μοὶ ὁδηγήσῃ τις εἰς τὴν οἰκίαν του, περὶ τὴν ἕκτην ὥραν ἀντὶ τῆς ἑβδόμης· πόσον δὲ μεγάλως ἐξεπλάγην εὑρὼν αὐτὸν ὅλως προσυνῆ, λίαν συγκινηθέντα καὶ λυπηθέντα διότι δὲν τῷ ἔστειλα τὰ διαβατήριά μου τὴν προτεραίαν ἑσπέραν· τόσον μάλιστα ὥστε ἔθηκεν εὐθὺς ὑπὸ τὰς διαταγάς μου φρουράν, ἧς οἱ ἵπποι εὑρέθησαν ὡς διὰ μαγείας, καὶ μετὰ ἓν καλὸν πρόγευμα ἀνεχώρησα

ἁγίων Πέτρου καὶ Παύλου, ἐν ᾗ θάπτονται οἱ ἡγεμόνες ἀπὸ Πέτρου τοῦ Α'., τοῦ ἁγίου Νικολάου, τοῦ ἁγίου Συμεὼν, τῆς Μεταμορφώσεως, τοῦ ἁγίου Ἀλεξ. τοῦ Νέβσκη παρὰ τὰς πύλας τῆς πόλεως. Μεταξὺ τῶν λοιπῶν κτιρίων διακρίνονται τὰ χειμερινὰ ἀνάκτορα, τὸ Ἑρημητήριον) συνδεόμενον μετὰ τῶν ἀνακτόρων τούτων, τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἀνιτακόβ, τῆς Ταυρίδος, τοῦ μεγάλου δουκὸς Μιχαὴλ, ἡ ἀκαδημία τῶν ὡραίων τεχνῶν ἥτις ἐστὶ τὸ ὡραιότερον τῶν μνημείων τῆς Πετρ. ἡ ἀκαδημία τῶν ἐπιστημῶν, τὸ Ναυαρχεῖον, τὸ χρηματιστήριον, ἡ Τράπεζα τῶν χαρτονομισμάτων, τὸ Ξενοδοχεῖον τῆς Πόλεως, τὸ ἐπιτελεῖον, ἡ αὐτοκρατορικὴ βιβλιοθήκη, τὸ μνημεῖον τοῦ Ἀλεξ, ἡ μεγάλη ἀγορὰ διόροφος, τὰ ἱππωστάσια, οἱ στρατῶνες, ὁ Νέος Ναύσταθμος, ἡ σχολὴ τῶν μεταλλείων, ἡ μονὴ Σμολνόϊ, τὸ σπουδαστήριον τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης, τὸ νοσοκομεῖον καὶ πτωχοκομεῖον, τὸ ἐκθετοκομεῖον, τὰ στρατιωτικὰ ὀρφανοτροφεῖα. Ἡ Πετρ. ἔχει 4 ἀκαδημίας, τὴν τῶν ὡραίων τεχνῶν, τῶν ἐπιστημῶν, τῆς ἰατρικῆς καὶ χειρουργικῆς, τὴν ρωσσικὴν καὶ πολλὰς ἄλλας ἐπιστημονικὰς ἑταιρίας· πανεπιστήμιον ἀπὸ τοῦ 1819 καὶ πολλὰ ἄλλα καθιδρύματα, κεντρικὸν παιδαγωγεῖον, σχολὴν τῆς Ἀκαδημίας, τῆς ἰατρικῆς, τῆς χειρουργικῆς, ἀνωτέραν σχολὴν τοῦ ἐπιτελείου, σχολὰς τῶν Εὐελπίδων διὰ τὸ πεζικὸν καὶ τὸ ναυτικὸν, σχολὰς τοῦ πυροβολικοῦ, τῶν μεταλλείων, τῶν ὡραίων τεχνῶν, ἐκκλησιαστικὴν ἀκαδημίαν, μηχανικὴν σχολὴν, τεχνολογικὴν, γεωργικὴν, κτηνιατρικὴν, τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, σχολὴν τῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν, πολλὰς μεγάλας βιβλιοθήκας, μετεωροσκοπεῖον, σχολὴν τῆς φυσικῆς ἱστορίας τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, αὐτοκρατορικὴν στοὰν τῆς πινακοθήκης (τοῦ Ἑρημοτηρίου), μουσεῖον τῆς γλυπτικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς τῆς Ἀκαδημίας τῶν ὡραίων τεχνῶν, ἀσιατικὸν μουσεῖον τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, συλλογὴν νομισματοσήμων τοῦ Ἑρημοτηρίου, μετεωρολογικὴν συλλογὴν, συλλογὴν πρωτοτύπων, μηχανὰς καὶ κοσμήματα (ἐν τῷ ναυαρχείῳ), συλλογὴν νέων καὶ ἀρχαίων ὅπλων (ἐν τῷ ἀρχαίῳ ναυαρχείῳ), βοτανικὸν κῆπον μετὰ λαμπρῶν φυταρίων. Ἡ Πετρ. ἔχει καὶ πλεῖστα θέατρα: τὸ μέγα θέατρον, ἔνθα παριστῶνται ἰταλικά· τὸ θέατρον τοῦ Ἀλεξάνδρου ἤτοι τὸ ἐθνικὸν, ἔνθα παριστῶνται ρωσσικὰ ἔργα· τὸ θέατρον Μιχαὴλ διὰ τὰ γαλλικὰ ἔργα· τὸ θέατρον τοῦ Σήρη, διὰ τὸ ρωσσικὸν μελόδραμα καὶ τὴν γερμανικὴν κωμῳδίαν. Ἐν Πετρ. ὑπάρχουσι τρεῖς δημόσιοι περίπατοι· ὁ θερινὸς κῆπος εἰς τὴν Δ. ἄκραν, τῆς πόλεως ἐπὶ τοῦ Νέβα, καὶ δύο νῆσοι Καμενοΐ καὶ Γελαγὶν εἰς τὴν ΒΔ ἄκραν. Ἡ βιομηχανία παρημελείθη ἐπὶ πολὺ ἤρξατο καὶ αὖθις ἀναπτυσσομένη· διακρίνονται ἰδίᾳ τὰ ἐργοστάσια τῶν χειρουργικῶν ἐργαλείων, τῶν ταπήτων, τῆς πορσελάνης, τὸ αὐτοκρατορικὸν ὁπλοποιεῖον, τὸ τηλεβολοχυτήριον, τὸ βαμβακουργεῖον, τὸ μεταξουργεῖον, τὸ ὑφαντουργεῖον, τὸ βυρσοδεψεῖον, τὸ χαρτοποιεῖον, τὸ καπνοπωλεῖον, τὸ σαπωνοποιεῖον, τὸ ὡρολογοποιεῖον καὶ τὸ κοσμηματοποιεῖον. Τὸ ἐμπόριον εἶναι ἐπίσης πουδαῖον καὶ συνίσταται ἰδίᾳ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ἀποικιακῶν ἐπίπλων. πολυτελῶν κοσμημάτων, μετάλλων, οἴνων καὶ ἄλλων ποτῶν, ἐλαίων καὶ εἰς τὴν ἐξαγωγὴν χαλκοῦ, σιδήρου, ἀλείματος, σιτηρῶν, ποτάσσης, λινοῦ κανάβεως, δερμάτων, ζωπίσης (κατράμι) καὶ ξυλικῆς δι' οἰκοδομήν. Τὸ κλίμα τῆς Πετρ. εἶναι ψυχρότατον· τὸν χειμῶνα ἡ θερμοκρασία εἶναι κατὰ μέσον ὅρον 10ο ὑπὸ τὸ μηδενικόν. Ἡ Αἰκατερίνη εἶχε κατασκευάσει κρυστάλλινον παλάτιον διαρκέσαν μέχρι τοῦ μαΐου. Τὸ θέρος ἐπέρχεται αἰφνήδιον, καὶ ἡ θερμοκρασία ἀνέρχεται μέχρι 16ο ὑπὲρ τὸ μηδενικόν. Ἡ πόλις ὑπόκειται εἰς πολλὰς πλημμύρας ὧν τρομερώτεραι ἦσαν αἱ κατὰ τὸ 1726, 1777 καὶ ἰδίᾳ τῷ 1824 γενόμεναι. Ἡ Πετρ. ἐκτίσθη τῷ 1073 ἐπὶ τῆς θέσεως Ἰβανγορὸδ, ὑπὸ Πέτρου τοῦ Μεγάλου, ὅστις ἐκάλεσεν αὐτὴν ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ προστάτου αὐτῆς. Ἔκτοτε ἀνεκηρύχθη πρωτ. τοῦ κράτους ἀντὶ τῆς Μόσχας. Ἡ ἀνακήρυξις αὕτη συνετέλεσεν ὅπως ἡ Ρωσσία ἀποβῇ κράτος εὐρωπαϊκὸν καὶ ναυτικόν.

πρὸς μεγάλην λύπην τῶν ἄλλων περιηγητῶν, φθονούντων τὴν εὐδαιμονίαν μου.

Ἐν Οὐρούχ, ὅπου, ἀφοῦ διέτρεξα μετὰ κόπου

τριάκοντα βέρστια (1) μετὰ τῆς πεζικῆς φρουρᾶς, ἐσταμάτησα διὰ νὰ ἀναπαυθῶ· ἡ εἰμαρμένη μου ἐφάνη μοι μᾶλλον εὐνοϊκή· διότι καίπερ ἠναγκασμένος νὰ εὕρω τὸν διοικητὴν τῆς Αἰκατερινογράδ, ὤφειλον περὶ πλέον εἰς τὸ νὰ ἐπισκευθῶ τὸν τοῦ Οὐρούχ. Οὗτος ἦτο ἀξιωματικός τις τοῦ στρατοῦ, ὑψηλοῦ ἀναστήματος καὶ εὐηδής· ἡ φυσιογνωμία του δὲν ἦτο ἀπατηλὴ, διότι ἐφρόντισε μετὰ προθυμίας καὶ λίαν προσεκτικῶς περὶ τοῦ νυκτερινοῦ μου καταλύματος. Διέταξε νὰ μοὶ φέρωσι δύο ποιότητας ὕδατος, ὧν τὸ ἕτερον διὰ τὸ τέϊον. Καὶ μόλον ὅτι ἦτο λίαν ἀργὰ, μετέβη, ὁ ἴδιος, διὰ νὰ μοὶ ἀγοράσῃ διάφορα εἴδη οἴνων. Τέλος, ἀφοῦ μοὶ ἔδωκεν ὅλας τὰς ὁδηγίας αἱ ὁποῖαι ἠδύναντο νὰ μοὶ ὦσιν ὠφέλιμοι διὰ τὸ ταξείδιόν μου καὶ εἰσῆλθεν εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας περὶ τοῦ κλίματος καὶ περὶ τῶν προφυλάξεων ὅσας ὤφειλον νὰ λάβω κατὰ τοῦ πυρετοῦ, μὲ ἠρώτησε κατὰ ποίαν ὥραν ἤθελον ν' ἀναχωρήσω τὴν ἐπαύριον, πόσους ἀνθρώπους συνοδεύοντάς με ἤθελον νὰ ἔχω, καὶ μὲ ἐγκατέλειψε διὰ νὰ φροντίσῃ ὅπως μοὶ προετοιμάσῃ ἵππους. Μόλις ἀπῆλθε, καὶ ἀμέσως ἐπέστρεψε λέγων μοι ὅτι ἀπέστειλεν ἕνα φρουρὸν διὰ νὰ φυλάξῃ τὰς ἀποσκευάς μου κατὰ τὴν νύκτα. Ἦτο ἀδύνατον νὰ προβῶ περιπλέον. Βλέπων ὅτι ἡ καλύβη μου ἦτο κατάλληλος, ἀπηλλαγμένη ἀπὸ παντὸς ταρακὰν (ἐντόμου) καὶ ἀπὸ πάσης δυσωδείας, διέταξα νὰ στρώσωσι τὴν κλίνην μου ἐπὶ τοῦ ἀχύρου, καὶ ἐξηπλώθην ἐπ' αὐτῆς ὡς φιλήδων, ἀφοῦ ἔφαγον τρία αὐγὰ μετ' ὀλίγου ἄρτου, καὶ ἔπιον ἓν ποτήριον οἴνου. Πολὺν χρόνον εἶχον νὰ ἐξηπλωθῶ ἐπὶ κλίνης, ἧς εἶχον ἀνάγκην. Ἐκ τῆς ἀνέσεως ταύτης ἀνέλαβον καὶ ἐπανέλαβον τὴν ὁδοιπορίαν, τὴν ἐπαύριον, ἐν καλῇ καταστάσει σωματικῇ τε καὶ πνευματικῇ διὰ νὰ θαυμάσω τὴν θέαν τῆς τοποθεσίας ἥτις ἤρχιζε ν' ἀποβαίνῃ ὀρεινὴ καὶ πολὺ ὡραία.

Ἔφθασα τῷ ὄντι ταχέως εἰς Βλαδικαύκασον, κατὰ τοὺς πρόποδας τῶν ὀρέων τοῦ Καυκάσου. (2) Ὁ μέχρι τοῦδε ὡς ἐν μηνὶ αὐγούστῳ θερμὸς ἀὴρ ἤρχιζε ν' ἀποβαίνῃ ὑγρὸς καὶ δροσερός. Ἐνταῦθα τέλος ἔληγεν ἡ πεδιὰς ἣν διῆλθον ἀπὸ

Α μήκους ἔχει περίπου 250 κοινῶν λευγῶν ἔκτασιν ἀπὸ τοῦ Ἀνάπα μέχρι Βακοῦ, τοῦτο δέ ἐστι τὸ μέγιστον αὐτῆς μῆκος. Τὸ ὕψιστον τῶν ὀρέων αὐτῆς τὸ Ἐλβρούζ, μετρεῖ 5,646 μέτρ. τὸ Μκιμβαρὶ ἤτοι τοῦ Προμηθέως ὁ βράχος, διότι κατὰ τὴν ἑλληνικὴν μυθολογίαν ἐπ' αὐτοῦ ὑπέστη τὴν ποινήν του ὁ Προμηθεὺς, 4,800 καὶ τὸ ἐπὶ τῶν μεθορίων τοῦ Σιὰτ Ἐλβρούζ 4 χιλιάδες μέτρ. Ἡ ἐκ τῆς ἀποχωρήσεως τῶν ὑδάτων πρὸς τὴν Ρωσσίαν ἀνακαλυφθεῖσα στέππη εἶναι εὐρεῖα, ψαμμώδης καὶ κρυσταλατοῦχος πεδιὰς, σκαληνὸν σχηματίζουσα τρίγωνον, περιλαμβανόμενον μεταξὺ τοῦ Τανάϊδος καὶ τῆς Ἀζοφικῆς πρὸς δυσμὰς, τοῦ Βόλγα καὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης ἀνατολικῶς. Πρὸς νότον πολλαὶ μικρῶν ὀρέων σειραὶ κατέρχονται κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν καὶ συνενοῦνται αἱ μὲν ἐπὶ τοῦ ὄρους Ταύρου ἐν τῇ ἀσιατικῇ Τουρκίᾳ, αἱ δὲ ἐπὶ τῆς ἀκρωρείας τοῦ Δεμαβέντ καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων τοῦ Ταβεριστὰν ἐν τῷ βασιλείῳ τῆς Περσίας· ἐν τῷ κέντρῳ κεῖται ἡ Ἀρμενία, ἧς δεσπόζει τὸ ὄρος Ἀραράτ.

Ὁ Καύκασος, ἀφ' οὗ πολλοὶ πηγάζουσι ποταμοὶ, οἷοι· ὁ Κουβὰν ΒΔ, ὁ Τερὲκ ΒΑ, ὁ Ριὸν ΝΔ, καὶ ὁ Ἀλαζὰν ΝΑ, σχηματίζει δύο σειρὰς ὀρέων παραλλήλων, ὧν τὸ ὑψηλότερον κεῖται πρὸς Ν, τὸ δὲ χαμηλότερον πρὸς Β, γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Μέλανα ὄρη καὶ καταλήγει εἰς ἐκτενῆ πεδιάδα, ἣν μεγάλοι διαρρέουσι ποταμοί. Τὸ μέρος τοῦτο διὰ τῆς ἀγρίας αὐτοῦ θέας καὶ τῆς συνήθους ζοφερότητος τῶν κοιλάδων, ὡς ἐκ τῆς προσεγγίσεως τῶν μεγάλων ὀρέων, τῆς πυκνότητος τῶν δασῶν, τῶν συνεχῶν βροχῶν, τοῦ ψύχους, τῶν ἀνέμων καὶ τῆς ἐπιτάσεως τῆς ἀπὸ τῶν χιονοσκεπῶν ὀρέων καθικνουμένης ὁμίχλης, δικαιολογεῖ τὸ ὄνομα τοῦτο. Ἕκαστον τῶν κυριωτέρων ὑψωμάτων τῶν Μελάνων ὀρέων φέρει χαρακτηριστικὴν ἐν τῇ χώρᾳ προσωνυμίαν, ἐπιλεγόμενα λόγου χάριν Ὄρος φαλακρὸν, Ὄρος τῶν κλεπτῶν, Στρογγυλὸς δρυμὼν, Ζοφερὸν δάσος, ἐγχειρίδιον καὶ Ὄρος τρικυμιῶν.

Ὄπισθεν τῆς πρώτης ταύτης ὀρεινῆς σειρᾶς ὑψοῦνται τὰ χιονοσκεπῆ ὄρη ἔνθα παρατηροῦνται τὸ Ἐλβροὺκ καὶ τὸ Μκιμβαρί. Καθὰ ἐκ παραδόσεως βεβαιοῦται, οὐδεὶς ἀνέβη τὴν κορυφὴν τοῦ Ἐλβρούζ, ἰδιαιτέρας πρὸς τοῦτο παρὰ Θεοῦ ἀπαιτουμένης ἀδείας. Τὸ ὄρος Μκιμβαρὶ καλεῖται ὑπὸ τῶν Ρώσσων Κασβὲκ, διότι ἐν τῷ εἰς τὰς ὑπωρείας αὐτοῦ κειμένῳ χωρίῳ Στεφὰν

(1) Βέρστ, ρωσσικὸν μέτρον ὁδοιπορικόν.

(2) Ἡ ὀρεινὴ τοῦ Καυκάσου σειρὰ κειμένη μεταξὺ τοῦ 40 καὶ 45 βαθμοῦ Β πλάτους καὶ 47

Πετρουπόλεως ἄνευ οὐδεμιᾶς διακοπῆς ἐκτὸς τῶν αὐτοκλήτων ὀρέων τοῦ Βολδάϋ, μεταξὺ Νοβογορόδ (1) καὶ Τβὲρ, (2) ἃ εἶναι ἁπλοῦν ὀροπέδιον διατεμνόμενον ὑπὸ φαραγγῶν. Ἐνταῦθα μὲ ἐγνει φραγμὸν, μεταφορικῶς δὲ ἡ πόλις αὕτη καλεῖται Πύλη τῶν πυλῶν ἢ Σιδηρᾶ πύλη. Ἐκεῖ πράγματι ἔκειντο αἱ Κ α σ π ί α ι π ύ λ α ι, ὀνομαζόμεναι οὕτως ἐκ τῆς γειτνιάσεως τῆς θαλάσσης· δὲν εἶναι ὅμως τόσον σοβαρὸν τὸ λάθος τοῦ Στράβωνος, τοποθετοῦντος αὐτὰς εἰς τὸ στενὸν τῆς Δαριέλας, ὅσον ὑπετέθη ἐὰν ἦναι ἀληθὲς, ὡς πολλοὶ σχολιασταὶ ἐγνωμάτευσαν, ὅτι κοινὴν ἔχουσι τὴν ἐτυμολογίαν αἱ δύο ὀνομασίαι τοῦ ὄρους καὶ τῆς θαλάσσης.

Ἡ λέξις Καύκασος ἢ Κ α ύ κ α ς ὀλίγον συνηθίζεται μεταξὺ τῶν κατοίκων τῆς χώρας ταύτης, καὶ παρὰ τῷ λαῷ μάλιστα μόλις εἶναι γνωστή. Κατὰ γεωργιανὴν παράδοσιν τὸ ἀρχαῖον ὄνομα Κ α ύ κ α ς εἶναι τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν ὀκτὼ υἱῶν τοῦ πατριάρχου Θεργάμου, εἰς ὃν οἱ Ἀρμένιοι καὶ γενικῶς πάντες οἱ κάτοικοι τῆς αὐτῆς χώρας ἀποδίδουσι τὴν καταγωγὴν αὐτῶν. Εἰς τὴν σειρὰν ταύτην τῶν ὀρέων οἱ Ἄραβες δίδουσι τὸ ὄνομα Κ α β ὸ χ, οἱ δὲ σύγχρονοι ἡμῖν Πέρσαι Κ ὸ χ κ ὰ φ ἢ ὄρος τοῦ Κ ὰ φ, ὅπερ φαίνεται ἰσοδυναμοῦν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ὀρέων ἢ τὸ κατ' ἐξοχὴν ὄρος. Κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἐπιστεύετο ὅτι ὁ Καύκασος περιεστρέφετο περὶ τὸν κόσμον, διὸ καὶ οὕτως ἐκαλοῦντο πάντα τὰ μεγάλα ὄρη. Οἱ τὰ ὄρη ταῦτα οἰκοῦντες λαοὶ, Κιρκάσιοι, Ἀβασγοὶ, Ὀσσέται, Γεωργιανοὶ καὶ λοιποὶ διετέλεσαν ἀείποτε ἀνεξάρτητοι· μόνος ὁ Μιθριδάτης ἐκ τῶν ἀρχαίων ἠδυνήθη νὰ ἐπιβάλλῃ αὐτοῖς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, ἡ δὲ τῶν Τούρκων κυραρχία ὑπῆρξε μόνον κατ' ὄνομα. Οἱ Ρῶσσοι ἤρξαντο τοῦ κατὰ τῶν κατοίκων τούτων πολέμου τὸ 1722 καὶ μόλις τῷ 1859 ὑπέταξαν αὐτούς. Οἱ ἐπιστήμονες φρονοῦσιν ὅτι ἡ λευκὴ φυλὴ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ Καυκάσου ἐξ οὗ καὶ ἀπεκλήθη Κ α ύ κ α σ ί α.

Ἡ Κ α ύ κ α σ ί α Ῥ ω σ σ ί α, διαιρεῖται εἰς δύο μεγάλας χώρας τὴν Καυκασίαν καὶ τὴν Ὑπερκαυκασίαν· καὶ ὑπὸ διοικητικὴν ἔποψιν εἰς δώδεκα κυβερνεῖα (1868), ἀριθμοῦντα ἐν συνόλῳ 4,500,000 κατ. Σιδηρόδρομοι ὑπάρχουσι δύο, ὁ ἀπὸ Βλαδικαυκάσου εἰς Μόσχαν καὶ ὁ ἀπὸ Ποτίου εἰς Τιφλίδα. Οὗτος ἐπεκταθήσεται μέχρι Βακοῦ.— Διὰ τῆς Βερολινείου συνθήκης (1878) προσετέθησαν εἰς τὰς χώρας ταύτας, τὸ Ἀρδαχὰν, τὸ Κὰρς καὶ τὸ Βατούμ.

(1) Νοβογορὸδ, Ν έ α π ό λ ι ς, εὑρίσκεται 193 χιλιάμ. Ν.Α. τῆς Πετρ. καὶ ἀριθμεῖ 22,000 κατ. ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσιν ἑλληνικὴ ἀρχιεπισκοπὴ, δικαστήρια, ἐφετεῖον, σχολὴ τῶν εὐελπίδων καὶ

Τζμίνδα κατῴκει ἄλλοτε ὁ ἀξιωματικὸς Κασιβὲκ, εἰς ὃν ἦτο ἀνατεθειμένη τῶν στενῶν ἡ φρούρησις. Τὰ γιγαντιαῖα ταῦτα ὄρη ὀχυροῦνται δι' ἄλλων πρηώνων, ὧν αἱ μὲν κορυφαὶ αἰωνίως εἰσὶν ἐπίσης χιονοσκεπεῖς, ἡ δὲ βάσις κρύπτεται ἐντὸς λοιμωδῶν τελμάτων σχηματιζομένων ἐκ τῆς τῶν χιονοστοιβάδων διαλύσεως.

Ἐν τούτοις δύο ὑπάρχουσιν ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ τούτου προμαχῶνος πύλαι ἃς διέβησαν ἐνίοτε ἐκ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ἐπαλλήλως κατακτηταὶ, γνωσταὶ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ὑπὸ τὰ ὀνόματα Κ α υ κ ά σ ι α ι π ύ λ α ι, Σ α ρ μ α τ ι κ α ὶ, Κ α σ π ί α ι, Π ύ λ α ι τ ῶ ν π υ λ ῶ ν καὶ ἄ λ λ ω ς.

Ἡ πρώτη τὰ νῦν καλουμένη στενὸν τοῦ Δαριὲλ (αἱ Καυκάσιαι πύλαι τοῦ Πλινίου) κεῖται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μοσδὸκ ἐν Τιφλίδι καὶ διαιρεῖ τὸν καυκάσιον ἰσθμὸν εἰς δύο σχεδὸν ἴσα μέρη. Διπλῆ σειρὰ ὀρέων ἀποκρήμνων ἐκ νότου πρὸς βορρᾶν χωροῦσα, στενὴν σχηματίζει φάραγκα, περιστρεφομένην ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Τερὲκ καὶ τῶν συμβαλλόντων αὐτῷ, ἡ δὲ θέσις αὕτη φύσει τοστρατηγική ἐστιν, ὥστε καὶ ἁπλούστατα ὀχυρώματα ἀρκοῦσιν εἰς δράκα μαχητῶν πρὸς ἀναστολὴν φοβεροῦ στρατοῦ.

Ἡ ἀπόστασις ἡ χωρίζουσα τὸ Μοσδὸκ ἀπὸ τῆς Τιφλίδος εἶναι περίπου 240 βέρστια, ἤτοι 60 λεῦγαι ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ, καὶ εἰς ἀπόστασιν 30 λευγῶν ἀπὸ τοῦ Μκιμβαρὶ φαίνονται ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Τερὲκ τὰ ἐρείπια τοῦ ἀρχαίου φρουρίου τοῦ Δαριέλα. Οὐδὲν θετικὸν γινώσκεται περὶ τῆς ἐτυμολογίας τῆς λέξεως ταύτης.

Κατὰ παράδοσιν τῶν ὀρεινῶν, ἡγεμονὶς, Δαρία ὀνόματι, ἀνήγειρε τὸ φρούριον τοῦτο κατὰ ἐποχὴν ὅλως ἄγνωστον, ἐκεῖ δὲ τὴν κατοικίαν ὁρίσασα συνελάμβανε τοὺς διαβάτας καὶ ἀπεγύμνου αὐτούς· καὶ ἐάν τις ἐξ αὐτῶν εἶχε τὸ ἀτύχημα ν' ἀρέσῃ αὐτῇ, τοῦτον ἡ Δαρία ἐφύλασσε παρ' ἑαυτῇ, ἐνεπίπλησκεν αὐτὸν ἀγαθῶν καὶ θωπευμάτων, παρεδίδετο τέλεον αὐτῷ, ὃν ἐπὶ τέλους κατεκρήμνιζεν εἰς τὸν Τερὲκ ποταμόν. Ἀλλ' ὁ κ. Κλάσωρθ, ὅστις ἐπιτυχῶς καὶ σπουδαίως τὴν ἱστορίαν τοῦ Καυκάσου ἐμελέτησε, φρονεῖ ὅτι ἡ Δαριέλα ἀναγνωστέα Δαριὸλ, καὶ ὅτι ἡ λέξις αὕτη ἐκ τοῦ ταρταρικοῦ σημαίνει στενὸν (ἐκ τοῦ δ ά ρ στενὸς, καὶ γ ι ὸ λ, ὁδός). Ἐνταῦθα ἔκειτο καὶ τὸ τῶν ἀρχαίων φρούριον Κ ο υ μ α ν ί α.

Δευτέρα πύλη ἢ στενὸν εἶναι ἡ καλουμένη πόλις τοῦ Δερβὲντ ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τῆς Κασπίας ἐν Δαγεστάν. Ἡ λέξις δὲ Δερβὲντ περσιστὶ σημαί-

κατέλιπεν ἡ φρουρὰ τοῦ ἱππικοῦ τε καὶ τοῦ πεζικοῦ, ἥτις μὲ εἶχε συνοδεύσει ἀπὸ Αἰκατερινοδιάφορα λαμπρὰ κτίρια οἷα ἡ μητροπολιτικὴ ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐκτισμένη κατὰ τὸ σχέδιον τῆς ἐν Κωνστ]πόλει, ἀνάκτορα, κτλ. Ἡ

Ἡ Α. Μ. ΝΑΣΡ-ΕΔΔΙΝ-ΣΑΧ (ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΠΕΡΣΙΑΣ).

πόλις οὖσα ἀρχαιοτάτη ἐκτίσθη κατὰ τὸν ε'. αἰῶνα ὑπὸ τῶν Σλαύων καὶ διετέλεσεν ὁτὲ μὲν ἀνεξάρτητος ὁτὲ δὲ ὑποτελὴς τοῖς Βαρὲγ καὶ τοῖς Ρώσσοις. Ὁ Ρουρὶκ ηὔξησεν αὐτὴν καὶ ἀνεκήρυξε πρωτεύουσαν τῷ 862, ἀλλ' ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐγγράδ σχεδὸν εἰς διάστημα ἑκατὸν βερστίων, διὰ κατέλιπεν αὐτὴν τῷ 879 καὶ μετήνεγκε τὴν καθέδραν εἰς Κίεβον. Ἡ Νοβογορὸδ ἀπέβη τότε ἐλευθέρα πράγματι καίπερ θεωρουμένη ὑποτελὴς τοῖς τσάροις. Τὴν κυριαρχίαν αὐτῆς ἐπεξέτεινεν εἶτα καὶ ἐγένετο διὰ τοῦ ἐμπορίου αὐτῆς ἡ α'. τῶν ὁ-

τῆς πεδιάδος τοῦ Καπαρδᾶ, (3) εἰς ἣν ἐσύγναζον Κιρκάσιοι ἐχθροί, Τσετσένοι (4) καὶ ἄλλοι. Ὑπελείπετο μόνον νὰ διανύσω ἑκατὸν ἑβδομήκοντα βέρστια ὅπως φθάσω εἰς Τιφλίδα.

Ἡ ὁδὸς ἣν εἶχον ἀκολουθήσει εἰς τὴν πεδιάδα ταύτην διέρχεται διὰ ἀγρῶν παχυχλόων, συνεχῶς διατεμνομένων ὑπὸ ρυάκων διαυγοῦς καὶ ψυχροῦ ὕδατος. Ἐκ διαλειμμάτων, μακρὰν, ἐκτείνονται δάση βαθέα καὶ πυκνὰ, καὶ ὄπισθεν αὐτῶν, εἰς τὸν ὁρίζοντα, ὄρη κυανά. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ἀπαντῶσι ποίμνια βοσκώμενα ὑπὸ

μοσπονδιακῶν πόλεων ἀριθμοῦσα περὶ τὰς 40,000 κατ. Μετὰ δύο αἱματηροὺς πολέμους τῷ 1471 καὶ 1477 ὑπέταξεν αὐτὴν ὁ μέγας δοὺξ τῆς Ρωσσίας Ἰβὰν ὁ Γ'. τῷ 1569—78 ἐπῆλθεν ἐπανάστασις ἧς ἀποτέλεσμα ἦν ἡ ὁλοσχερὴς σχεδὸν πυρπόλησις τῆς πόλεως. Τῷ 1611 ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Σουηδῶν, οἵτινες ἐλεηλάτησαν αὐτὴν, μετὰ δὲ τὴν κτῆσιν τῆς Πετρ. κατεστράφη τέλεον. Ἐν τῷ Νοβογορὸδ ὑπάρχουσι πλεῖσται λίμναι, δάση, μεταλλεῖα, κτλ., ἐξ αὐτῆς πηγάζει ὁ Βόλγας.

(2) Τβὲρ, πόλις τῆς εὐρωπ. Ρωσσίας, ἐπὶ τοῦ Βόλγα, ἔχει ἀρχιεπισκοπὴν, ἐφετεῖον, γυμνάσιον, μονὴν, ὀρφανοτροφεῖον στρατιωτικὸν, κτλ. λαμπρὰ κτίρια οἷα ἡ μητροπολιτικὴ ἐκκλησία, τὸ ξενοδοχεῖον πόλεως. τὸ τῆς κυβερνήσεως, τὸ δικαστήριον, ἡ ἀγορὰ, κτλ. Ἡ βιομηχανία ἐν αὐτῇ ἐστιν ἀρκούντως ἀνεπτυγμένη, ὡς καὶ τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ ἁλιεία ἐν τῷ Βόλγᾳ. Κατ' ἀρχὰς ἡ Τβὲρ ἦν ἁπλοῦν φρούριον κτισθὲν τῷ 1182 ὑπὸ Βσεβολόδ. Τῷ 1250 ἐγένετο πρωτεύουσα ἰδιαιτέρας ἡγεμονίας· ἔπαυσεν ὑφισταμένη ἐπὶ Ἰβὰν τοῦ Γ'. 1490. Ἡ πόλις ἀποτεφρωθεῖσα τῷ 1768 ἐκτίσθη καὶ πάλιν ὑπὸ Αἰκατερίνης τῆς Β'. Ὁ Βόλγας διέρχεται τὸ μεσημβρινὸν μέρος τῆς πόλεως. Τὸ κλίμα αὐτῆς ἐστὶ ψυχρὸν καὶ ποικίλον. Τὸ ἐμπόριον εἶναι ἀρκούντως καλόν.

(3) Καπαρδᾶ ἢ Καπαρδία, χώρα τῆς Καυκασίας Ρωσσίας ἀποτελοῦσα τὴν κυρίως Κιρκασίαν καὶ διαιρουμένη εἰς δύο ἐπαρχίας: τὴν Μεγάλην Καπαρδίαν πρὸς Δ. καὶ τὴν Μικρὰν Καπαρδίαν πρὸς Α. Ἡ Γῆ εἶναι γόνιμος, τὸ κλίμα εὐκραές.

(4) Τσετσένοι, ἄλλοτε ὑποτελεῖς τοῖς Καπαρδίοις, καυχῶνται ὡς ὑπερβαίνοντες εἰς τὴν λῃστείαν τοὺς ἀρχαίους διδασκάλους αὐτῶν. Ὀσσέτου(5) ἢ Καπαρδίου(6). Αἱ διάφοροι νομαδικαὶ φυλαὶ αἵτινες συνεχῶς ἐπισκέπτονται τὰ μέρη ταῦτα ὁμοιάζουσιν ἀλλήλοις. Ἡ φυσιογνωμία των ἔχει γενικῶς ἔκφρασιν ἀγρίαν. Ποῖον τὸ αἴτιον τούτου; Μήπως εἶναι ἡ ἄγριος καὶ ἀρειμάνιος ἰδιοσυγκρασία των, ἡ ὀλίγη ἀσφάλεια ἣν παρέχει ἡ ἡμιαγρία αὐτῶν κατάστασις, ἢ μᾶλλον, ὡς ὑπέθετεν ὁ κ. Κάφερ, ἰατρὸς τῆς ἡμετέρας ἐν Περσίᾳ συνοδείας, μήπως ἁπλῶς ἡ ἐνέργεια τοῦ ἡλίου ἀναγκάζει αὐτοὺς νὰ συσπῶσι τὰς ὀφρεῖς; Διατί περιφρονοῦσιν οὕτω τὸ ρωσσικὸν ἔθιμον καὶ δὲν θέτουσι προμετώπιον εἰς τοὺς πίλους των;

Ἐνίοτε, ἤκουον εἰς τὰς πεδιάδας ταύτας οἱονεὶ παράδοξον μουσικήν. Θὰ ὑπελάμβανέ τις αὐτὴν οἰμωγὰς μακρόθεν ἀκουομένας· ἀλλ' εὐθὺς ηὔξανον ταχέως, καὶ μετεβάλλοντο εἰς βρυγμοὺς ἀφορήτους. Ὁ κρότος οὗτος προήρχετο ἐκ τῶν μὴ ἠλειμένων μὲ λῖπος τροχῶν πολυαρίθμων διτρόχων ἁμαξίων, συρομένων ὑπὸ βοῶν, καὶ βαινόντων κατὰ στίχους. Ἀχυροσκεπεῖς καλύβαι, ὑπάρχουσιν ὀλίγαι. Εἰσῆλθον εἰς μίαν τῶν πτωχῶν τούτων οἰκημάτων. Ἐντὸς αὐτῆς ὑπῆρχε γυνὴ ξανθὴ, ὑψηλόσωμος, λευκοενδεδυμένη, εἰσέτι νέα, καθημένη ἐπὶ ἀνακλίντρου ἐκ γεγλυμμένου ξύλου, οὗ τὸ σχῆμα καὶ αἱ λοιπαὶ αὐτοῦ λεπτομέρειαι παρίστανον ἰδιάζοντα τύπον, ὃν δὲν ἠδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἦτο ἀπομίμησις εὐρωπαϊκῆς τέχνης, καίτοι ὁμοιότης τις τοῦ ρυθμοῦ ὑπεδείκνυεν ἴσως τὴν γοτθικὴν καταγωγὴν τῶν Ὀσσιτῶν. Ἡ ἀπροσδόκητός μου εἴσοδος οὐδεμίαν ἐποίησεν ἐντύπωσιν εἰς τὴν εἰρημένην γυναῖκα, ἥτις οὐδὲ δι' ἑνὸς βλέμματος μὲ ἐτίμησεν.

---

(5) Οἱ Ὀσσέται, λαὸς τῆς Καυκασίας Ρωσσίας, κατοικεῖ μεταξὺ Ριὸν, Τερὲκ, Ἀράγβα καὶ Οὐροὺχ, ἀπὸ Δαριὲλ μέχρι Καιχαούρ· ἀριθμεῖ 40,000 περίπου μαχητῶν. Ὁ λαὸς οὗτος εἶναι ἄγριος καὶ ἐπιδίδοται εἰς τὴν λεηλασίαν. Ὁ ἀρχηγὸς αὐτοῦ διαμένει ἐν Καζπὲκ καὶ ἀντὶ ὡρισμένης ἀμοιβῆς περιφρουρεῖ τὰς ρωσσικὰς συνοδίας κατὰ τῶν προσβολῶν τῶν ὀρεινῶν.

(6) Οἱ Καπάρδιοι εἰσὶν ὀλίγον γεωργικοὶ, καθόσον ἀγαπῶσι τὸν νομαδικὸν βίον καὶ ἰδίᾳ τὴν λῃστείαν.

Ἡ θέσις τοῦ Βλαδικαυκάσου (1) εἰς τοὺς πρόποδας τῶν παγομένων ὀρέων τοῦ Καυκάσου ἀνακαλεῖ τὴν ἐν Τυρολίᾳ κοιλάδα τοῦ Βοδζέν. Οἱ ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους εἶδον εἰς τὴν ἀγορὰν ἦσαν προφανῶς διαφόρων φυλῶν· ἀλλ' ὁποίων; ἡ ἀπειρία μου δὲν μοὶ ἐπέτρεπεν ἔτι νὰ τὸ διακρίνω. Δὲν δύναμαι περιπλέον νὰ εἴπω εἰς ποῖον λαὸν ἀνῆκον αἱ γυναῖκες αἵτινες ἐκόμιζον ἐκεῖ τὰ ἄθλια προϊόντα τῶν χωρίων των. Ἡ ἐκ χρωματιστοῦ λινοῦ ἐνδυμασία των εἶχε τὸν τύπον τῶν πρώτων χρόνων τῆς Ἀσίας. Ἐνόμιζον ὅτι εὑρισκόμην ἐν πλήρει ἀρχαιότητι. Ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου των μὲ ἐξέπληξε. Δὲν εἶχον ἀκόμη ποτὲ ἰδεῖ τόσην ἀγρίαν ἁπλοϊκότητα. Ἀναμφιβόλως ζῶσαι εἰς τὰ βάθη μιᾶς τῶν ἐρήμων κοιλάδων τῶν ὀρέων τούτων, ἤρχοντο σπανίως εἰς τὴν πόλιν.

Ἐξελθὼν τοῦ Βλαδικαυκάσου, εὑρέθην εἰς κοιλάδα ἀρκετὰ στενὴν, καὶ περιοριζομένην πανταχόθεν. Ἀπλοῖκοὶ ὀρεινοὶ διέτρεχον αὐτὴν ἐπὶ εὐκινήτων ἵππων· ἄλλοι ἐκάθηντο καὶ ἐξηπλοῦντο ἐπὶ τῆς χλόης. Ὁ πρωϊνὸς ἥλιος ἤρχιζε νὰ φωτίζῃ ἓν μέρος τῶν χλοερῶν τούτων πεδιάδων. Οἱ ἐκεῖθεν διερχόμενοι μαῦροι βούβαλοι καθίστων ζωηρότερον τὸ σμαράγδινον χρῶμα. Μία γυνὴ διῆλθεν ἐπὶ ἑνὸς ἁμαξίου· ἥτις ἦτο ἀρκετὰ ὡραία. Ἡ πλόκαμός της ἦτο περιπεπλεγμένη εἰς ἓν χονδροειδὲς λινὸν ὕφασμα, ἐνῷ τὸ στῆθος καὶ αἱ κνῆμαί της ἦσαν γυμναί. Ὁποία ἰδιοτροπία περὶ τῶν ἰδεῶν τῆς κοσμιότητος!

Ὁ ἑλικοειδὴς ποταμὸς λήγει εἰς τὴν κοιλάδα ἥτις συστενοῦται ἐπὶ τὰ πρόσω. Εἷς σταθμὸς Κοζάκων, εὑρισκόμενος ἐπὶ ἀποτόμου λόφου, φαίνεται δεικνύων ὅτι τὸ μέρος τοῦτο δὲν εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν ἀσφαλές. Οὐχ ἧττον οἱ πτωχοὶ κάτοικοι μὲ ἐχαιρέτων, τὰ παιδία μὲ ἐζήτουν ἐλεημοσύνην, καὶ μία γυνὴ ἥτις ἔφερε φορτίον σταματᾷ καὶ ἤθελε νὰ περιμείνῃ ὡσεὶ ἐπρόκειτο νὰ τῇ δώσωσι πρᾶγμά τι· ἀλλ' ἡ περισκελίς

---

(1) Ὁ Βλαδικαύκασος πόλις τῆς Καυκασίας Ρωσσίας ἐπὶ τοῦ Τερὲκ καὶ ἐν τῇ ἄκρᾳ τῆς ἀπὸ Τιφλίδος καὶ Μοσδὸκ καὶ Σταυρούπολιν ἀγούσης, ἔχει 6,000 κατ. σιδηρόδρομον πρὸς τὴν Σταυρούπολιν καὶ τὴν κεντρικὴν Ρωσσίαν.

της ἦτο κατεσχισμένη, καὶ διήρχετο ἐρυθριῶσα.

Ἡ παστὰς, ἐν τούτοις, συστενοῦται περισσότερον· ἀποβαίνει δὲ ὑγρὰ καὶ σκοτεινή· ἡ ὁδὸς στενοῦται καὶ γίνεται κατωφερής. Μία ἄλλη ὄψις παρουσιάζεται, πένθιμος καὶ ἀγρία. Τὰ ὄρη ἐπισωρεύονται τὰ μὲν ἐπὶ τῶν δὲ πέριξ μου. Ἓν μεμονωμένον ἀοὺλ (χωρίον) κρύπτεται ἐντὸς μιᾶς σκοτεινῆς φάραγγος. Τὰ δάση γίνονται σκοτεινότερα. Αἱ προβατίναι εἶναι διεσκορπισμέναι ἐπὶ τῶν κατωφερειῶν τῶν βράχων· οἱ ποιμένες ἀναπαύονται ἐπὶ τῆς κιτρινιζούσης χλόης κάτω εἰς τὴν κοιλάδα καὶ οἱ ἵπποι των βόσκουσι πλησίον των. Ἐξ ὁποίου ἄρά γε ὕψους καταβαίνουσιν αἱ ἀτραπαὶ αὗται εἰς τὴν μελαγχολικὴν ταύτην κοιλάδα! Διὰ τῶν δυσκόλων τούτων ὁδῶν οἱ ποιμένες οὗτοι ἦλθον ἐκ τῶν πτωχῶν χωρίων των εἰς τοὺς ἀποτόμους τούτους βράχους.

Ἐσταματήσαμεν, διὰ νὰ δώσωμεν τροφὴν εἰς τοὺς ἵππους, εἰς ἓν μέρος λίαν ἄγριον, ἀπέναντι παλαιοῦ φρουρίου ᾠκοδομημένου ἐπὶ ἑνὸς ἀποτόμου βράχου. Πρὸ ὀλίγου κατῳκεῖτο ὑπὸ Ὀσσιτῶν, νῦν δὲ εἶναι ἐγκαταλελειμμένον.

Ἐξακολουθοῦμεν τὴν πορείαν μας. Εἷς λίθος ὑπερμεγέθης εὑρίσκεται εἰς τὸ μέρος τῆς διαβάσεώς μου εἰς τὴν βαθεῖαν ταύτην φάραγγα. Ἡμέραν τινὰ θὰ χρησιμεύσει εἰς τὰ τείχη ταῦτα ὅπου εἶμαι κεκλεισμένος ὡς ἐντὸς φρουρίου. Ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ καπνοῦ μελανωθέντων κοιλοτήτων ἀποδεικνύεται ὅτι ἄνθρωποι εἶχον καταφύγει ὑπὸ τὸν λίθον τοῦτον. Ἡ ὁδὸς διέρχεται διὰ μέσου κομαρεῶν. Ὁ βορβορώδης χείμαρρος καταπίπτει μετὰ κρότου μεταξὺ τῶν βράχων. Τὰ ὄρη προσεγγίζουσι βαθμηδόν· θὰ ἐξέλθω ποτὲ ἐκ τοῦ σκοτεινοῦ τούτου λαβυρίνθου; Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄκρα τοῦ κόσμου, ἡ ἄκρα αὕτη θὰ εἶναι ἐνταῦθα.

Ἐπνιγόμην εἰς τὸ βάθος τοῦ βαράθρου τούτου, καὶ τὰ βλέμματά μου προσεκολλῶντο μετ' ἀγωνίας πρὸς τὸν οὐρανὸν, τὴν τελευταίαν μου ταύτην ἐλπίδα, ἐξ οὗ δὲν διέκρινον εἰμὶ μίαν ζώνην ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον στενὴν, ὅτε, κατ' εὐτυχίαν, ἀπήντησα ῥῶσσον στρατιώτην, ἔχοντα τὸ πυροβόλον ἐπὶ τοῦ ὤμου καὶ τὴν αὐστηρότητα τοῦ στρατιώτου. Δὲν εὑρισκόμην λοιπὸν εἰς ἐρημίας ἀγνώστους τοῖς ἀνθρώποις· οὔτε ἐκ-

τεθειμένος εἰς τὴν κακόνοιαν τῶν κατοίκων τοῦ Καυκάσου, οἵτινες ὠργίζοντο βλέποντες τὰς ἐρήμους ταύτας παραβιαζομένας τὸ πρῶτον ὑπὸ ἀνοσίου,

Μία ἄλλη παρατήρησις καθησύχασε τὸ πνεῦμά μου καὶ διέλυσεν ὅλην ταύτην τὴν φοβερὰν ποίησιν, ἤτοι, ὅτι ὁ ἡνίοχος τῆς ἁμάξης μου ἀπεμάσσετο διὰ τῶν δακτύλων του.

Αἴφνης,— μήπως ἄρά γε εἶναι φυσικὸν τῆς ὁδοῦ, ἢ διότι διεκόπη ἡ ἀπαίσιος χαρμονή;— ἰδοὺ ἡ φάραγξ εὐρύνθη! Ἰδοὺ μία ἀκτὶς τοῦ ἡλίου διατοξεύει τὴν φοβερὰν ταύτην ἐρημίαν, καὶ ἐκχέει ἐν ζωηρὸν καὶ θερμὸν φῶς τὸ ὁποῖον διεισδύει μέχρι τοῦ βάθους τῆς ψυχῆς μου! Ἓν σκοτεινὸν ἐρείπιον, κείμενον ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἑνὸς μεμονομένου βράχου, ὡς φωλεὰ ἀετοῦ, τὸ ὁποῖον ἡ περίλυπος φαντασία μου ὑπέθετε πρὸ μικροῦ κατῳκημένον ὑπὸ ἀγρίων ἀνθρώπων βασανιζόντων ἀξιοθρήνητα θύματα, τώρα ὅτε οἱ μαῦροι οὗτοι βράχοι, καὶ οἱ βεβλαμμένοι οὗτοι πύργοι χρυσίζουσι, δὲν μοὶ ἐφαίνετο εἰμὴ ὡς θαυμάσιον φρούριον ἐντὸς μαγικῆς κοιλάδος.

Ὅπως θαυμάσω περιπλέον τὴν φύσιν, ἐπορευόμην συχνότερον πεζῇ, ἀφίνων τὴν ἅμαξαν νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν. Ἠδυνάμην νὰ τὸ πράξω συνετῶς, διότι τὴν στιγμὴν ταύτην διηρχόμεθα κρημνόν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ὁδὸς δὲν ἦτο κακή, ἐνόμιζον ὅτι ὁ κίνδυνος ἦτο μᾶλλον πιθανὸς παρὰ πραγματικός.

Ἀφοῦ διῆλθον ἔτι πρὸ παλαιοῦ φρουρίου κατῳκημένου, ὡς μοὶ ἐφάνη, ὑπὸ αὐτοχθόνων, καὶ ὑπὸ τοὺς πύργους τοῦ ὁποίου ἦσαν κατεσκευασμέναι σακλή, ἢ καλύβαι ἀχυροσκεπεῖς, ἔφθασα ἐπὶ τῆς Κρεστόβαιας Κάρας (τοῦ ὄρους τοῦ Σταυροῦ). (1) Ἅπαν τὸ ἀγριωπὸν τῆς φύσεως εἶχεν ἐκλείψει. Ὑπὸ τοὺς πόδας μου, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, ἀπεκαλύπτετο ἄπειρον διάστημα. Ὄρη, κοιλάδες, δάση, λειμῶνες συνενοῦντο ἐν μιᾷ μόνῃ μεγαλοπρεπεῖ καὶ ἁρμονικωτάτῃ εἰκόνι. Ἀγνοῶ ἐὰν ἐκ τῆς ἀντιθέτου πρὸς τὴν πρώτην ὄψεως τῆς φύσεως ἐμεγενθύνετο τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θεάματος τούτου, ἀλλ' οὐδέποτε εἶδον ἡσυχίαν μᾶλλον ἐπιβλητικὴν, καὶ γαλήνην μεγαλοπρεπεστέραν. Ἡ χώρα αὕτη ἦτο ἡ Γεωργία (2).

Κατέβην ἐπὶ πολὺ ἀπὸ τοῦ Καυκάσου, καὶ ὅτε εἰσῆλθον εἰς Γεωργίαν, διευθυνόμενος πρὸς τὴν Τιφλίδα, ἡ ἄποψις τῆς χώρας ταύτης μὲ ὑπέμνησε τὴν ὑπὸ τῶν ὀχθῶν τοῦ Ρίνου παρεχομένην. Εἶδον ἐπίσης ὄρη, βράχους κεκαλυμμένους ἐκ κισσοῦ καὶ ἐστεμμένους ἐκ παλαιῶν φρουρίων. Μόνον, ἀντὶ πλατέως ποταμοῦ, εἷς χείμαρρος ὑπό-

(1) Λέγεται ὅτι τὸ μέρος τοῦτο ὠνομάσθη οὕτως ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ ὃν περιηγηταί τινες ἀφιέρωσαν ἐπὶ τῇ ἀπολυτρώσει αὐτῶν ἀπὸ φοβεροῦ κινδύνου.

(2) Ἡ Γεωργία, περσιστὶ, ἀραβιστὶ καὶ τουρκιστὶ μὲν καλεῖται Γκιουρδζιστάν (χώρα δούλων), ρωσσιστὶ δὲ Γρουσία· χώρα τῆς ρωσσικῆς αὐτοκρατορίας, λεγομένη καὶ « κυβερνεῖον τῆς Τιφλίδος » μεταξὺ τῶν τῆς Σταυρουπόλεως πρὸς Β. ἀφ' ἧς χωρίζεται διὰ τοῦ κεντρικοῦ Καυκάσου, τῆς Κουτάϊδος πρὸς Δ. τῆς Ἐριβὰν πρὸς Ν. τῆς Σαμάκας Ν.Α. καὶ τῆς Δερβὲν Β.Α. 52, 326 τετραγ. χιλιάμετρα. 250,000 κατ. Ἡ πόλις αὕτη διαιρεῖται εἰς τρεῖς ἐπαρχίας τὴν Κάρθλην (κοινῶς καλουμένην Καρδουὲλ ἢ Χαρτσλιμὴ) τὴν Κάκχεθ καὶ τὴν Σομχέθ· εἰς τὰς τρεῖς ταύτας ἐπαρχίας αἵτινες σχηματίζουσι τὴν κυρίως Γεωργίαν ἐπὶ μακρὸν καλουμένην περσικὴ, Γεωργία, προσθετέον τὴν Γουρίαν τὴν Ἰμερεθίαν, τὴν Μεγγρελίαν καὶ τὴν Σουανὲθ, αἵτινες ἀποτελοῦσαι τότε τὴν Τουρκικὴν Γεωργίαν, ἀνήκουσι σήμερον τῇ Ρωσσίᾳ. Πρωτ. Τιφλὶς· κυριώτεραι πόλις Θελάβη καὶ Γουρία. Ἐρειδομένη πρὸς Β. ἐπὶ τῆς ἀλύσεως τῶν Καυκασίων ὀρέων, ἀρδεύεται ὑπὸ τοῦ Κοὺρ (Κύρου), Ἀλαζὰν, κτλ. Κλίμα εὔκρατον. Γῆ εὐφορωτάτη εἰς δημητριακὰ καὶ πλουτοῦσα μεταλλείων. Φημιζομένη κτηνοτροφία. Οἱ κατ. εἶναι τοῦ ὀρθοδόξου ἀνατολικοῦ δόγματος ἢ συνδέονται μετὰ τῆς ἀρμενικῆς ἐκκλησίας. Αἱ γυναῖκες φημίζονται καὶ ἔτι σήμερον ἐπὶ καλλονῇ. — Ἡ Γεωργία ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν Ἰβηρίαν, τὴν Κολχίδα καὶ τὴν Ἀλβανίαν τῶν ἀρχαίων. Οἱ κατ. τῆς Γεωργίας ἀριθμοῦσι τὴν καταγωγὴν αὐτῶν ἀπὸ 2,640 π. Χ, καὶ ἀναγνωρίζουσιν ὡς πρῶτον αὐτῶν βασιλέα τὸν Θαγαρμὼς περὶ οὗ λέγουσιν ὅτι ἦτο σύγχρονος τοῦ Νεμρούδ· ὑπετάγησαν ἑκουσίως εἰς τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον, ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ τῷ 323 ἐξέλεξαν ὡς ἀρχηγὸν τὸν Φαρνάβαζον καταγόμενον ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν βασιλέων αὐτῶν ὅστις ἀπέσεισε τὸν ξένον ζυγὸν καὶ συνεμάχησε μετὰ τοῦ Ἀντιόχου

(ἀκολουθεῖ)

Ο ΕΝ ΜΑΣΣΑΛΙΑ:

ΜΕΓΑΤΙΜΟΣ ΟΜΟΓΕΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

(Τύπος Ἐκτάκτου Ἐμβριθείας καὶ Ζωηρᾶς Φιλογενείας).

(ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ).

ΑΝΑΝΤΙΡΡΗΤΟΝ τυγχάνει ὅτι ὁ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμὸς ἔσχε πάντοτε τὸ ὑπέρτατον εὐτύχημα τοῦ νὰ βλέπῃ ἐνίοτε ἀναφαινομένας ἐκ τῶν κόλπων αὐτοῦ μεγάλας τινὰς ὑπάρξεις, ἐξόχους τινὰς πατριωτισμοὺς, ὑψηλάς τινας διανοίας, οἵτινες προικισθέντες ὑπὸ τῆς φύσεως δι' αἰσθημάτων ἁγνῆς καὶ ἀδόλου φιλογενείας πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως εἰς τὴν ἠθικὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν ἡμῶν τῶν ἐν Τουρκίᾳ Ἑλλήνων συνετέλεσαν, τοῦ μεγίστου καὶ ἱεροῦ ἔργου, τῆς πνευματικῆς δηλονότι χειραφετήσεως τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ, ἀναλαβόντες τὴν εὐγενῆ προτοβουλίαν.

Μεταξὺ ἁπάντων τῶν ἐξόχων τούτων τοῦ τῆς Τουρκίας Ἑλληνισμοῦ εὐεργετῶν ὑπῆρξαν δύο μεγάλοι Φαναριωτικοὶ οἶκοι, δύο μυρίπνοοι τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ ἀνθοδέσμαι πάντοτε καὶ ἀπανταχοῦ τὴν ἀρωματικὴν αὐτῶν μεταδίδοντες πνοήν· οἱ δὲ μεγάλοι οὗτοι οἶκοι, ὧν οἱ εὐγενεῖς βλαστοὶ ἀνεξάντλητον ἐπιδείξαντες καὶ ἐπιδεικνύοντες πρὸς τοὺς ἐν Τουρκίᾳ ὁμοεθνεῖς των φιλοστοργίαν μεγάλως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰς τὴν πνευματικὴν αὐτῶν ἀνάπτυξιν συνετέλεσαν, οἱ εὐγενεῖς καὶ ὄντως μεγάλοι οὗτοι λέγομεν, οἶκοί εἰσὶν—εἶναι ἀνάγκη νὰ τοὺς ὀνομάσωμεν; —οἱ οἶκοι: ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ καὶ ΖΑΡΙΦΗ.

Χαράξαντες ἤδη ἐν τῷ «Γραφικῷ Κόσμῳ», τὴν σκιαγραφίαν τοῦ πολυτίμου ἐκείνου ὁμογενοῦς ὃν πάνυ δικαίως ἀπεκαλέσαμεν « κορωνίδα τοῦ ἐν Τουρκίᾳ φιλογενῶν », τοῦ φιλογενεστάτου Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΖΑΡΙΦΗ, θεωροῦμεν ὡς ἀπαραιτήτως ἐπιβαλλόμενον ἡμῖν ὅπως χαράξωμεν ἀτελῆ σκιαγραφίαν τοῦ ἑτέρου τῶν οἴκων τούτων ἀρχηγοῦ, τοῦ ἐν Μασαλίᾳ μεγατίμου ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ, τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου ὅστις διὰ τῶν μεγάλων αὐτοῦ πρὸς τὸ Γένος ἡμῶν εὐεργεσιῶν τοσοῦτον δημοτικὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ διὰ πᾶσαν ἑλληνικὴν καρδίαν ἠδυνήθη νὰ καταστήσῃ.

Γεννηθεὶς ἐκ γονέων τιμίων καὶ εὐσεβῶν ὁ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ ἠτύχησε νὰ τύχῃ παρ' αὐτῶν λίαν ἐπεμελημένης ἀγωγῆς· ἰδίᾳ δὲ οἰωνοὶ προαισθανόμενοι οὗτοι τὴν σπουδαίαν κοινωνικὴν θέσιν ἣν τὸ τέκνον αὐτῶν ἤθελε καταλάβει καὶ τὸ σπουδαῖον πρόσωπον ὅπερ εἰς τὸν ἐμπορικὸν κόσμον τῷ ἐπεφυλάσσετο νὰ διαδραματίσῃ, μεγάλας κατέβαλον προσπαθείας ὅπως καταστήσωσι τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτῶν ὅσον οἷόν τε ἐντελεστέραν ἀναλόγως τῶν μέσων ἅτινα παρεῖχεν αὐτοῖς ἡ τότε ἐποχή.

Περατώσας τὰς σπουδὰς αὐτοῦ καὶ εἰς τὸ ἐνεργὸν τοῦ βίου εἰσελθὼν στάδιον ὁ ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ζαφειρόπουλος εὑρέθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς πεπροικισμένος διὰ τῶν δύο μεγάλων ἐκείνων ἀρετῶν διὰ τῶν δύο πολυτίμων ἐκείνων προσόντων, ἅτινα ἀρκοῦν ὅπως ἐξασφαλίσωσι διὰ τὸν κάτοχον αὐτῶν μεγίστην κοινωνικὴν ὑπεροχὴν καὶ διακεκριμμένην παρὰ τῷ σταδίῳ ἐν ᾧ θὰ ριφθῇ θέσιν, ἤτοι: δι' ἐκτάκτου ἐμβριθείας καὶ συνετῆς ἀποφαστικότητος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀκαμάτου φιλοπονίας καὶ διανοητικῆς ὀξύτητος ἀφ' ἑτέρου.

Διὰ τῶν πολυτίμων τούτων προσόντων ὁ Στέφανος Ζαφειρόπουλος ἀνέδειξε τὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης ἐν Μασαλίᾳ ὑπ' αὐτοῦ ἱδρυθέντα οἶκον ἕνα τῶν μεγαλειτέρων τῆς Εὐρώπης ἐμπορικῶν οἴκων, τιμῶντα πράγματι τὸν Ἑλληνισμὸν καὶ παρέχοντα τοῖς Εὐρωπαίοις ἰδέαν τινὰ τῆς ἐπιχειρηματικότητος καὶ ὀξύτητος τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος.

Διὰ τὸν Ἕλληνα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Μασσαλίας καὶ οἱασδήποτε ἄλλης μεγαλουπόλεως τὸ ὄνομα ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ ἐκπροσωπεῖ μεγίστην ἐμπορικὴν ἐπισημότητα, μίαν τῶν μεγαλητέρων χρηματικῶν περιουσιῶν ἐξ ὅσων Ἕλλην ἠδυνήθη κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους νὰ σχηματίσῃ ἐπὶ τῆς γῆς· πλὴν—καὶ διὰ τοῦτου ἀκριβῶς τοσοῦτος παρέχεται εἰς τὸ ὄνομα τοῦτο σεβασμὸς— ἐκπροσωπεῖ συνάμα καὶ ἔκτακτον πατριωτισμὸν συνδυαζόμενον μετὰ φλογερᾶς φιλογενείας.

Καὶ πράγματι μετ' ἐκτάκτου πάντοτε προθυμίας ὁ διαπρεπὴς οὗτος ὁμογενὴς προσέφερε τὴν χρηματικὴν αὐτοῦ ἀρωγὴν πρὸς ἱκανοποίησιν διαφόρων ἐθνικῶν ἡμῶν ἀναγκῶν· ἀποθανατίσας συνάμα τὸ ὄνομα αὐτοῦ διὰ τῆς ἐκτάκτου ἐκείνης χρηματικῆς δωρεᾶς— δωρεᾶς οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν ἑκατοντακισχιλίων φράγκων — δι' ἧς τῇ ἐπιστασίᾳ τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ Ἑλληνικοῦ Συλλόγου ἐχαράχθησαν λαμπροὶ γεωγραφικοὶ χάρται, οἵτινες τοσαύτας πολυτίμους ὑπὸ ἐθνολογικὴν ἔποψιν εἰς τὸ ἡμέτερον Ἔθνος παρέσχον ὑπηρεσίας. Εἰς τὴν ἀνεξάντλητον τοῦ φιλογενεστάτου τούτου ὁμογενοῦς ἐλευθεριότητα ὀφείλεται καὶ ἡ οἰκοδόμησις τῆς ἀριστερᾶς πτέρυγος τῆς ἐν Χάλκῃ Ἑλληνοεμπορικῆς σχολῆς.

Ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἐν Μασσαλίᾳ ἐγκατασταθεὶς ὁ Στέφανος Ζαφειρόπουλος, κατέστη διὰ τοῦ εὐγενοῦς αὐτοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς ἀνεξαντλήτου αὐτοῦ φιλογενείας ἡ κορωνὶς τῆς ἐν τῇ μεγαλουπόλει ταύτῃ ἑλληνικῆς παροικίας· τὸ δὲ ὄνομα αὐτοῦ ἀπαγγέλλει σήμερον ὁ Μασσαλιώτης μετ' ἐνδείξεων βαθέους, βαθυτάτου σεβασμοῦ—ἀπὸ τοῦ ταπεινοῦ μικρεμπόρου μέχρι τοῦ ἑκατομμυριούχου κεφαλαιούχου.

Τὸ οἰκογενειακὸν γόητρον τοῦ Στεφάνου Ζαφειροπούλου εἶναι ἀντάξιον τοῦ καθ' ὅλην τὴν γῆν καταπληκτικοῦ ἐμπορικοῦ γοήτρου του. Ἡ σύζυγος αὐτοῦ, ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ, θυγάτηρ τοῦ ὁμογενοῦς μας ἐκείνου οὗτινος τὸ ὄνομα τοσαύτης κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἐν τῇ ἡμετέρᾳ μεγαλουπόλει ἀπήλαυεν αὐθεντείας, τοῦ Μισὲ Γιάννη Ψυχάρη, ἐστὶν ἀδελφὴ τῶν γνωστῶν εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς δημόσιον ἀξιοτίμων ὁμογενῶν κ. κ. Νικολάου, Ἀντωνίου καὶ Στεφάνου Ψυχάρη· εἶναι δὲ γυνὴ λίαν εὐγενῶν αἰσθημάτων καὶ κάτοχος τῆς πολυτίμου ἐκείνης λεπτότητος καὶ εὐγενείας χαρακτῆρος, ἃς— ἀρετὰς — πάντες ὅσοι ἔσχον τὸ εὐτύχημα νὰ γνωρίσωσιν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τοὺς εὐγενεῖς τοῦ διαπρεποῦς οἴκου τῶν Ψυχάρη βλαστούς, ἠδυνήθησαν κατ' ἀξίαν παρ' αὐτοῖς νὰ ἐκτιμήσωσιν.

Κλείοντες τὴν ἠθικὴν ταύτην τοῦ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ ἐξεικόνησιν τοῦτο μόνον ἔχομεν νὰ προσθέσωμεν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος θὰ ἦτο λίαν εὐτυχὲς ἂν ἐκέκτητο πολλοὺς ὡς τὸν ἔξοχον τοῦτον πατριώτην ὁμογενεῖς, ἤτοι ὁμογενεῖς τιμῶντας ἐν τῷ μεγάλῳ εὐρωπαϊκῷ κόσμῳ τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα καὶ πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως τὸ Ἔθνος αὐτῶν εὐεργετοῦντας.

Δ. Σ.

Ο ΑΓΙΟΣ ΕΙΡΗΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ Η ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΑ.

Οὐδεὶς πιστεύομεν ἐννοεῖ νὰ ἀρνηθῇ ὅτι τὰ εὐγενέστερα ὁμογενῆ στοιχεῖα, ἡ καθαρῶς λεγομένη ἑλληνικὴ ἀριστοκρατία, ἐμπεριέχονται ἐν τῇ ἐν Πέρᾳ ὀρθοδόξῳ κοινότητι. Εἴπομεν καὶ ἄλλοτε ἂν ἡ Κωνσταντινούπολις εἶναι ἡ καρδία τῆς ὅλης Τουρκίας, τὸ Πέρα εἶναι ἡ καρδία τῆς ὅλης Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ ἐν αὐτῷ ὁμογενής μας κοινότης, πολυπληθεστέρα ἁπασῶν τῶν λοιπῶν κοινοτήτων, ἐποίησε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τεραστίας πράγματι προόδους, προόδους καταδεικνυούσας — ἐν μικρογραφίᾳ ἐννοεῖται — τὴν σπουδαιότητα ἣν ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ προσλαμβάνει ἡ ἐν Τουρκίᾳ ἡμετέρα ἐθνικότης.

Κατ' ἀπαραίτητον δὲ λόγον ἀπαιτεῖται ὅπως ὁ πνευματικὸς τῆς κοινότητος ταύτης προϊστάμενος, ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος ὅστις θέλει ἐφορεύει δηλονότι ἐφ' ἁπάσης τῆς ἠθικῆς τῆς κοινότητος ταύτης ἀναπτύξεως, ᾖ κεκοσμημένος διὰ πολυτίμων προσόντων, δι' ὑγειῶν ἀρχῶν καὶ — πρὸ παντὸς ἄλλου — διὰ μεγίστης δραστηριότητος καὶ διανοητικῆς ἱκανότητος. Χωρὶς νὰ λείψωμεν εἰς τὰ ἀνωτέρω νὰ προσθέσωμεν ὅτι τὸ γεγονὸς τοῦ ὅτι ὡς ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ θέλει ἔλθει εἰς συχνὴν συνάφειαν μετὰ διαπρεπῶν ἀλλοεθνῶν καὶ πρεσβευτῶν ἀκόμη τῶν Μ. Δυνάμεων ἀπαιτεῖ ὅπως ὁ ἀρχιερεὺς οὗτος εὐμοιρεῖ ἐξαιρετικῶν τρόπων λεπτότητος καὶ ἁβρότητος συμπεριφορᾶς τοιαύτης οἵας δὲν εἶναι ἀνάγκη ἴσως νὰ κατέχῃ ἕτερος ἀρχιερεὺς οὑτινος ἡ ἐπαρχία ἀριθμεῖ μὲν ὁλοκλήρους ἑκατοντάδας χωρίων πλὴν κεῖται εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀσίας ἢ τὰ ἄκρα τῆς Θρᾴκης ἢ τὰ ὄρη τῆς Μακεδονίας.

Τῆς ἀνωτέρω ἀληθείας ἀναντιρρήτου οὔσης, δὲν θέλομεν νὰ ἐξετάσωμεν σήμερον ἂν πάντες οἱ κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ὑπὸ διάφορα τιτουλαριακὰ ἐπωνύματα ἀρχιερατεύσαντες ἦσαν κεκοσμημένοι διὰ τῶν ἀνωτέρω προσόντων· θεωροῦμεν ἄκαιρον ὅλως νὰ θίξωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο· περιοριζόμεθα ὅμως ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου ἐνδοιασμοῦ νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀπάντων τῶν προσόντων τούτων εὐμοιρεῖ πληρέστατα μάλιστα ἡ Α. Θεοφιλία ὁ ΑΓΙΟΣ ΕΙΡΗΝΟΥΠΟΛΕΩΣ κ. ΦΩΤΙΟΣ, ὃν συνοδικὴ ἀπόφασις ἀνέδειξεν ἐπ' ἐσχάτων ἀρχιερατικὸν τῆς κοινότητος τοῦ Πέρα προϊστάμενον.

Ἐν ἁπάσαις ταῖς θέσεσιν ἐν αἷς ὁ διακεκριμένος οὗτος τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν κληρικὸς ἐχρημάτισε κατέδειξε πάντοτε μεγίστην ἱκανότητα καὶ ἐξεπλήρωσε πάντοτε τὰ καθήκοντα αὐτοῦ μετὰ μεγίστης αὐστηρότητος· ἁπάσας δὲ τὰς σπουδαίας ἀποστολὰς ἃς ἀνέθηκεν αὐτῷ ἡ Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἐξεπλήρωσεν ἡ Α. Θεοφιλία μετὰ ζήλου πάντοτε ἀκμαίου, δικαιώσας τὴν ἐμπιστοσύνην ἣν ἐπεδείξατο αὐτῷ ἡ ἀνωτέρα ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή.

Ἐν Μ. Ρεύματι, ἔνθα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ Α. Θεοφιλία ἐξεπλήρου χρέη ἀρχιερατικοῦ τῆς κοινότητος προϊσταμένου, ἐγκατέλιπε τοιαύτας ἀναμνήσεις οἵας οὐδεὶς τῶν προκατόχων αὐτοῦ ἀρχιερέων. Νέος τὴν ἡλικίαν πλὴν συνετὸς τὸ πνεῦμα ὁ νέος τοῦ Πέρα ἀρχιερεὺς δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁ τύπος ποιμένος τοιούτου ὁποῖον ἀπαιτοῦσιν αὐτὸν αἱ νέαι ἀπαιτήσεις τῶν κοινοτήτων μας· ἤτοι δραστήριος κατὰ τὴν ἐνέργειαν, αὐστηρὸς κατὰ τὴν πειθαρχίαν, εὐγενὴς κατὰ τὸν χαρακτῆρα καὶ δημοτικὸς κατὰ τὴν συμπεριφοράν.

Οἱ Σταυροδρομῆται δύνανται νὰ ὦσι βέβαιοι ὅτι εὗρον ἐπὶ τέλους τὸν ἄνθρωπον ὃν ἐζήτουν καὶ ὄντινα — χωρὶς νὰ ἐννοῶμεν νὰ μειώσωμεν τὸ παράπαν τὴν ἀξίαν τῶν τελευταίων τοῦ Πέρα ἀρχιερέων — δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ εἴπωμεν καὶ ὅτι ἐν τοῖς προσώποις τῶν προκατόχων τοῦ Ἁγίου Εἰρηνουπόλεως ἠδυνήθησαν νὰ εὕρωσιν.

Καταλήγοντες τὸ μικρὸν τοῦτο διάφορόν μας, λέγομεν μετὰ πεποιθήσεως ὅτι ὁ Εἰρηνουπόλεως Φώτιος δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων οἵτινες διαψεύδουσι τὰς ζωηρὰς τῶν ἄλλων περὶ τοῦ ἀτόμου των προσδοκίας· ἤμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι θέλει ἀνταποκριθῇ πληρέστατα πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς νέας αὐτοῦ ἀρχιερατικῆς θέσεως καὶ ἐργασθῇ εἰς τὴν ἐξάλειψιν πλείστων τῆς κοινότητος τοῦ Πέρα ἀνωμαλιῶν μετὰ τῆς πολυτίμου ἐκείνης ἀποφασιστικότητος ἥτις ἐστὶ τὸ κυριώτερον αὐτοῦ χαρακτηριστικόν.

ΞΑΒΙΕΡ ΔΕ ΜΟΝΤΕΠΕΝ

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ

Μυθιστορία Μεταφρασθεῖσα Ὑπὸ Σ. Ζ.

(Συνέχ. Ἴδε σελ. 948 Τεῦχος Λ'.)

Ἀλλ' ὁ νέος μαντεύσας τὸ κίνημα τὸν ἀφῆκε νὰ πλησιάσῃ φθάσαντα δ' εἰς ἀπόστασιν τριῶν ἀπ' αὐτοῦ βημάτων, τὸν ἐφόνευσε διὰ τοῦ ἄλλου πυροβόλου του.

Πέντε μόνον ἔμειναν ἐχθροὶ ἀλλὰ μεταξὺ αὐτῶν εὑρίσκετο καὶ ὁ Λεσπινασοῦ, γίγας, ὅστις μόνος του ἰσοδυνάμει πρὸς τρεῖς ἄνδρας ἂν οὐχὶ κατὰ τὴν ἀνδρείαν τοὐλάχιστον ὅμως κατὰ τὴν στιβαρότητα.

Ὁ ἄγνωστος εἶχε τὰ νῶτα πρὸς τὸ ἀνοικτὸν

παράθυρον ὅπως μὴ διατρέχει τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ προσβληθῇ ὄπισθεν συγχρόνως δὲ ἐμπόδιζε καὶ τὴν ὀπισθοχώρησιν τῶν Γρίζων οἵτινες κλείοντες τὴν θύραν εἶχον σύρει καὶ τὸν μοχλὸν, καὶ δὲν ἠδύναντο δὲ νὰ τὴν ἀνοίξωσιν ὡς εὑρισκομένην ἐντὸς τῆς ἀκτῖνος τοῦ σπινθηροβόλου κύ-

Ο ΑΡΧΙΔΟΥΞ ΡΟΔΟΛΦΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ.

κλου τὸν ὁποῖον διέγραφεν ἡ τρομερὰ τοῦ νέου σπάθη.

Εἷς τῶν κακούργων ἠθέλησε νὰ ὑπερβῇ τὸν κύκλον, ἀλλ' ἔπεσε νεκρός.

Οἱ τρεῖς ἄλλοι ἔχασαν τὸ λογικὸν, ἐνῷ ὁ Λεσπινασοῦ ἀναλαβὼν μικρὸν κατὰ μικρὸν τὴν ἀπάθειάν του ἤρχισε νὰ σκέπτηται.

— Εἶναι μόνος, ἀνέκραξε, καὶ εἴμεθα τέσσαρες· ἐμπρὸς λοιπὸν θάνατος εἰς τὸν κῦνα τοῦτον!...

Συγχρόνως δὲ ἐκένωσε τὰ δύω πυροβόλα του

κατὰ τοῦ ἀγνώστου, ἀλλ' αἱ χεῖρές του ἔτρεμον ἐκεῖνος δὲ ἔμεινεν ἄθικτος.

— Ἄθλιε! ἀνέκραξε ὁ νέος σὲ γνωρίζω εἶσαι ὁ Λεσπινασοῦ... ἔχεις τὴν ἀγριότητα ἀλλὰ συνάμα καὶ τὴν ἀνανδρίαν τοῦ λύκου... μόνον μακρόθεν γνωρίζεις νὰ φονεύῃς... πλησίασόν

Η ΠΡΙΓΓΗΠΕΣΣΑ ΣΤΕΦΑΝΙΑ, ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ.

με ὀλίγον... σίδηρον μὲ σίδηρον... ἐλθέ... καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἐντὸς τοῦ στήθους σου τι τὸ ὁποῖον νὰ πάλλῃ ὡς ἡ καρδία δεῖξέ το...

Ἀλλὰ τοῦ Λεσπινασοῦ ἐν τῇ θέσει του μένοντος ὁ νέος ὥρμησε κατ' αὐτοῦ.

Ὁ κακοῦργος δὲν προυχώρησε μὲν, ὑπέστη ὅμως τὴν προσβολὴν τοῦ ἀκατασχέτου ἀντιπάλου του χωρὶς νὰ ὀπισθοχωρήσῃ.

Τότε ἤρξατο πάλη σχεδὸν σώματος πρὸς σῶμα μεταξὺ τῶν δύω ἀνδρῶν ὧν ὁ εἷς ὑπερεῖχε τοῦ

ἄλλου, καίτοι ὑψηλὸν ἀνάστημα ἔχοντος, καθ' ὅλην τὴν κεφαλήν, ἀλλὰ γνωρίζομεν ὅτι ὁ Λεσπινασοῦ ἦτο κολοσσός.

Ὁ ἄγνωστος προσέβαλλεν μετὰ λύσσης καὶ ἀπεριγράπτου ὁρμῆς· ἡ αἰχμὴ τοῦ ξίφους του ἵπτατο ἀπὸ τοῦ στήθους εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ γίγαντος ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ κάμνῃ ἄλλο παρὰ νὰ προφυλάττεται διὰ τῆς βαρείας σπάθης του ἀπὸ τὰ ἀλλεπάλληλα κτυπήματα ἀλληλοδιαδεχόμενα μετὰ τῆς ταχύτητος τῶν ἀστραπῶν ἐπὶ τοῦ νεφελώδους οὐρανοῦ.

Ἂν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ Λεσπινασοῦ ἦν μόνος ἐναντίον τοῦ ἀντιπάλου του θὰ ἦτο ἀναμφιβόλως φονευμένος, διότι ἠναγκασμένος νὰ τηρῇ θέσιν ἀμυντικὴν δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ ἐπὶ πολὺ τὴν κεραυνοβόλον αἰχμὴν τοῦ νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς καρδίας του.

Τὸ ἠνόησε καὶ δὴ ἤδη ἀνέκραξε πρὸς τοὺς τρεῖς ἐπιζῶντας συντρόφους του.

— Μὰ ἄνανδροι σκύλοι! ἔλθετε εἰς βοήθειάν μου! βλέπετε ὅτι εἶναι μόνος καταβάλλετέ τον ὄπισθεν!..

Οἱ Γρίζοι λαβόντες τότε θάρρος ἐπέπεσαν κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ ὡς λυσσαλέοι λύκοι.

Ἡ μάχη ἐγένετο ἄνισος.

Κλεισμένος ἐντὸς σιδηροῦ κύκλου, καὶ ἀναγκαζόμενος νὰ ὑπερασπίζηται κατὰ τεσσάρων ξίφων, ὁ νέος ἐπάλαιε μεν εἰσέτι ἀλλ' ἠσθάνετο μετ' ἀπελπησίας ὅτι θὰ νικηθῇ.

Ἡ ἀναπνοή του ἐγένετο δυσκολοτέρα· εἶδος πέπλου ἐξετείνετο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, ἤρχισε νὰ προσβάλλῃ ἀσθενέστερον καὶ ἀπαίσιοι βομβισμοὶ ἐπλήρουν τὰς ἀκοάς του.

Ἄχ! εἶπε κσθ' ἑαυτόν, εἶναι ὁ πένθιμος τῆς κηδείας μου κώδων... Ἰδοὺ ὁ θάνατος ἔρχεται... ἀλλὰ τουλάχιστον θὰ κατακλινθῶ ἐν καθημαγμένῳ τάφῳ...

Καὶ δι' ὑπερανθρώπου προσπαθείας ἔφερε κτύπημα ἐκ τῶν τρομερῶν ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἐδαφίλευον οἱ ἥρωες τῶν ἱππότικῶν τοῦ μεσαιῶνος μυθιστοριῶν καὶ κατέβαλλε πρὸ τῶν ποδῶν του ἕνα τῶν κακούργων διαρρήξας αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν μέχρι τῶν ὤμων.

Ὁ Λεσπινάσοῦ καὶ οἱ δύω ἄλλοι ὀπισθοχώρησαν· ἀλλὰ μετὰ ἓν δευτερόλεπτον ὥρμησαν ἐκ νέου διότι ἔβλεπον ὅτι αἱ δυνάμεις τοῦ ἀγνώστου ἐξηντλήθησαν, ὅτι ἤρχισε νὰ κλονίζεται, καὶ ὅτι τὸ ξίφος του ἐκτύπα τὸ κενὸν δι' ἀτάκτων καὶ σπασμωδικῶν οὕτως εἰπεῖν κινήσεων.

Ὥρμησαν λοιπὸν μυκηθμὸν θριάμβου βαλλόντες.

Ὁ νέος ἥρως ἀναθεὶς τὴν ψυχήν του τῷ Θεῷ περιέμενε τὸν θάνατον.

Ἀλλ' ἀντὶ τοῦ θανάτου τῷ ἦλθε βοήθεια.

Ἔξωθεν ἀκόμη μία φωνὴ ἀνέκραξε· θάρρος! ἔρχομαι!...

Εἷς ἀνὴρ εἰσώρμησε ἀπὸ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου ἐπυροβόλησε διὰ δύω πυροβόλων, ἐφόνευσε ἕνα τῶν κακούργων, καὶ ξιφήρης ἐτέθη παρὰ τῷ πρώτῳ μαχητῇ λέγων πρὸς τὸν Λεσπινασοῦ.

— Ἰδοὺ ἡμεῖς δύω πρὸς δύω!.. ἐλθὲ ἂν τολμᾷς..

Ἀλλ' ὁ Λεσπινάσοῦ δὲν ἐτόλμησε.

Τὸ παράθυρον ἀφὲν ἐλεύθερον ἐδείκνυεν ὁδὸν πρὸς δραπέτευσιν· ὁ Λεσπινασοῦ ὠφελήθη τῆς περιστάσεως, καὶ ὡρμήσας πρὸς τὰ ἔξω ἐγένετο ἄφαντος εἰς τὰ σκότη ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν ἐπιζήσαντα σύντροφόν του.

Ἓξ πτώματα ἔκειντο ἐν τῇ αἰθούσῃ φίργδην μίγδην, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἔρρεεν τὸ αἷμα ὡς ἐν σφαγείῳ... ὁ Πελερῖνος αἱματόφυρτος ἔκειτο ἐπὶ τῆς τραπέζης ὡς νεκρός.

Ἡ τερατώδης σκηνὴ ἣν ἐθέσαμεν πρὸ ὀφθαλλῶν τῶν ἀναγνωστῶν μας ἐν πολὺ ὀλιγοτέρῳ χρόνῳ συνέβη ἢ ὅσον ἐξωδεύσαμεν πρὸς περιγραφήν της.

Νομίζομεν σχεδὸν περιττὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ νέος ὅστις τόσον ἐγκαίρως ἔφθασεν εἰς βοήθειαν τοῦ μελανότριχος ἀγνώστου ἦτον ἐκεῖνος ὃν ἴδομεν εἰς τὸ ξενοδεχεῖον τοῦ Ἰακώβου Βερνιὲ καὶ ὅστις διευθύνετο εἰς Λονσομουά.

Ὁ ἀπὸ βεβαίου θανάτου διασωθεὶς τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα καὶ μετὰ θαυμασίας ἁπλοϊκότητος·

— Ὅστις καὶ ἂν εἶσθε Κύριε, τῷ εἶπε, Γάλλος ἢ Κομητινὸς, Σουηδὸς ἢ Ἱσπανὸς, ὁ λοχαγὸς Λακιουζὸν σᾶς ἀνῆκει ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς πῦρ καὶ εἰς θάνατον.

— Λακιουζόν! ἐπανέλαβεν ὁ ὁδοιπόρος, εἶσθε ὁ Λακιουζόν!..

— Μάλιστα Κύριε.

— Ἔπρεπε νὰ τὸ ὑποθέσω, ἀπήντησεν ὁ ἄγνωστος θεωρῶν τὰ πτώματα, διότι μόνη ἡ τοῦ Λακιουζὸν σπάθη δύναται νὰ φέρῃ τοιαῦτα κτυπήματα... Ἄχ! λοχαγὲ, προσέθηκεν ἔπειτα. Ὁ καλός μου ἀστὴρ μὲ ἔκαμε νὰ σᾶς συναντήσω ἐδῶ...

Ὁ Λακιουζὸν τὸν διέκοψε γελῶν.

— Ὁ καλός σας ἀστήρ! εἶπε, καὶ τότε τί πρέπει νὰ εἴπω ἐγὼ διὰ τὸν ἰδικόν μου;... Ἄλλως τε, Κύριέ μου, ἔχομεν φαίνεται διδύμους ἀστέρας διότι ἀναμφιβόλως ἄνευ τοῦ ἰδικοῦ σας ὁ ἀστήρ μου ἀπόψε θὰ ἐσβύνετο... Ἀλλὰ συγγνώμην, σᾶς διέκοψα· ἐλέγατε ὅτι ἦσθε εὐτυχὴς ὡς ἐκ τῆς συναντήσεως ἡμῶν... δύναμαι νὰ μάθω διατί;

— Διότι σᾶς ἐζήτουν.

— Ἐμὲ; ἀνέκραξεν ὁ Λακιουζὸν οὐχὶ ἄνευ ἐκπλήξεως.

— Μετέβαινον εἰς Σαινκλὼ ἔνθα ἤλπιζον ἂν ὄχι νὰ σᾶς εὕρω ἀλλὰ τοὐλάχιστον νὰ εὕρω μέσον δι' οὗ νὰ δυνηθῶ νὰ συνενοηθῶ μεθ' ὑμῶν.

— Τότε λοιπὸν ἰδοὺ ἐγὼ, Κύριέ μου καθ' ὅλα εἰς τὴν διάθεσίν σας.

— Ἀλλ' ἔχω πολλὰ νὰ σᾶς εἴπω λοχαγὲ καὶ ἡ θέσις ἐδῶ...

— Εἶναι ἀπαισία, δὲν ἔχει οὕτω; Ἄ! ὁ πόλεμος οὗτος εἶναι εἰδεχθὴς καὶ ἰδοὺ τὰ ἀποτελέσματα· τώρα ἀμέσως θὰ φύγωμεν τὴν οἰκίαν ταύτην ἥτις εἶναι ἡ ἰδική μου ἀλλὰ πρὶν ἢ ἀπέλθω μοὶ μένει εἰσέτι ἡ ἐκπλήρωσις ἑνὸς καθήκοντος ἐπίσης τρομεροῦ!... σᾶς συμβουλεύω λοιπὸν ἐξέλθετε πρῶτος διότι θὰ πράξω ἔργον ἀναγκαῖον μὲν καὶ δίκαιον ἀλλὰ θὰ σᾶς φανῇ θηριῶδες... ὅθεν ἐξέλθετε σᾶς παρακαλῶ.

— Διατί νὰ φύγω λοχαγέ! Ὅτι καὶ ἂν πράξετε σεῖς θὰ μὲ ἐκπλήξει ἴσως, ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ κατακρίνω ποτέ...

— Τότε ἔστω, μείνατε καὶ ἔστε μάρτυς τῆς πράξεως. Μὴ λησμονήσετε ὅμως ὅτι ἀνέλαβον ἔργον μέγα, ὅτι βαδίζω πρὸς ἱερὸν σκοπὸν, ὅτι μόνη ἡ παραδοσία δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ἔργον καὶ νὰ καταστρέψῃ τὸν σκοπὸν καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν χρεωστῶ νὰ τὴν συντρίψω ἀνηλεῶς καὶ ἄνευ μικροψυχίας ὑπὸ τὴν σιδηρᾶν πτέρνα μου ὅπου καὶ ἂν τὴν ἀνακαλύψω. Μείνατε Κύριε καὶ μὴ ἐκπλαγῆτε ἰδόντες με ἔργον δικαστοῦ ἅμα δὲ καὶ δημίου ἀναλαβόντα· ζῶμεν εἰς ἐποχὴν καὶ ἐν χώρᾳ ἐν ᾗ ἡ δικαιοσύνη δέον νὰ γίνεται συντόμως, ἡ δὲ ζωὴ ἑνὸς ἀτόμου πολὺ ὀλίγον βαρύνει ἐν τῇ πλάστιγγι τῶν τυχῶν μιᾶς ὅλης ἐπαρχίας.

Ταῦτα εἰπὼν ἐπλησίασε πρὸς τὴν τράπεζαν ἐν ᾗ ἔκειτο ὁ Πελερῖνος.

Ἔκοψε τὰ δεσμά του καὶ τὸν ἀνεσήκωσε.

Ὁ Πελερῖνος ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀναγνωρίσας δὲ τὸν κύριόν του ἀντὶ χαρᾶς κατελείφθη ὑπὸ τρόμου.

— Ἔλεος Κύριε, ἔλεος ἀνέκραξεν ὁ δυστυχὴς γονυπετήσας.

Ἀλλ' ὁ Λακιουζὸν ἔμεινεν ἄκαμπτος.

Τὸν ἀνέκρινεν· ἅμα δὲ ὁ Πελερῖνος ὡμολόγησεν ὅτι μὴ δυνηθεὶς νὰ ἀντιστῇ εἰς τὰς ῥωικώδεις τῶν βασάνων ὀδύνας ἀπεφάσισε νὰ προδώσῃ τοὺς ἀρχηγοὺς τὸν ἐφόνευσε διὰ πυροβόλου τὸ ὁποῖον ἔλαβε ἀπὸ τῆς ζώνης ἑνὸς τῶν πτωμάτων.

Ὁ ἄγνωστος ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν ἀφεὶς φωνὴν ῥοίκης. Ὁ Λακιουζὸν τὸν ἐπλησίασεν.

— Σᾶς προειδοποίησα, τῷ εἶπε, εἶναι θηριῶδες τὸ ὁμολογῶ ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ· ἡ προδοσία ἅμα εἰσδύσει παρ' ἡμῖν, ὁ ἀγὼν τῆς Ἐλευθέρας-Κομητείας ἀπώλετο. Τώρα ἐξέλθωμεν ἐντεῦθεν διότι ἡ αἱματηρὰ αὕτη ἀτμοσφαῖρα μὲ θλίβει καὶ ἐμέ.

Καὶ ἀμφότεροι ἐξῆλθον τοῦ ἀπαισίου ἐκείνου οἰκήματος.

—o=o—

ΣΤ.

Ο ΡΑΟΥΛ.

— Ποῦ εἶναι ὁ ἵππος σας; ἠρώτησεν ὁ Λακιουζόν.

— Τὸν προσέδεσα ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ εἰς κορμὸν δένδρου· ἀπήντησεν ὁ ὁδοιπόρος. ὑμεῖς δὲ εἶσθε πεζὸς λοχαγέ.

— Ὄχι ἀλλὰ ὁ ἵππος μου δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ προσδεθῇ τώρα βλέπετε...

Καὶ θέσας τοὺς δύω δακτύλους εἰς τὸ στόμα ἐξέβαλλεν γλυκὺν καὶ παρατεταμμένον συριγμόν.

Ταχὺς βηματισμὸς ἠκούσθη ἀμέσως εἰς ἀπάντησιν καὶ μία ἵππος ἐξαισίας ὡραιότητος ἐλθοῦσα μετ' ὀλίγον ἔστη πλησίον τοῦ Λακιουζόν.

— Θαυμάσιον ζῶον! ἀνέκραξεν ὁ ἄγνωστος.

— Καὶ ἱππεύσαντες ἀνεχώρησαν.

— Κύριε, εἶπεν ὁ Λοχαγός, μὲ εἴπατε ὅτι ἔχετε νὰ μοὶ ὁμιλήσετε ἐπὶ μακρόν· μετ' ὀλίγον θὰ φθάσωμεν εἰς μέρος ἔνθα ἡ σιωπὴ εἶναι ἀναγκαία, διότι ἕκαστος βράχος, ἕκαστος θάμνος, ἕκαστος κορμὸς δένδρου πιθανὸν νὰ κρύπτῃ ἐχθρὸν, καὶ κατὰ συνέπειαν κίνδυνον . . . Καὶ ἐνταῦθα μὲν ἐπίσης ὑφίσταται ὁ κίνδυνος ἀναμφιβόλως, ἀλλ' ἧττον προφανής ... ὁμιλήσατε, λοιπὸν, εἰμὶ ἕτοιμος νὰ σᾶς ἀκούσω, παρ' ὑμῶν δὲ διασωθεὶς σᾶς ἀνήκω ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς πᾶν ὅτι ἐξαρτᾶται ἀπ' ἐμοῦ νὰ πράξω.

(ἀκολουθεῖ)

ΔΙΑΦΟΡΑ

—ο—

Ἐν τινι προγενεστέρᾳ ἐποχῇ τῆς ἀστρονομίας ἐπιστεύετο, ὅτι πλὴν τῆς ἐπανόδου τῶν ἰσημεριῶν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, εἰς ἣν καὶ πρὸ 30, 000 σχεδὸν ἐτῶν εὑρίσκοντο, καὶ ἅπαντα τὰ ποικίλα τῶν ἀνθρώπων γεγονότα ἐπανέρχονται ἀκριβῶς εἰς τὴν πρὸ 30,000 ἐτῶν κατάστασιν. Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐποχὴν τελειόφυτοί τινες τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γερμανίας, οἵτινες εἶχον σπουδάσει τὴν ἀστρονομίαν, ἔν τινι συμποσίῳ, ὅπερ εἶχον δώσει κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ αὐτῶν ἐγένετο σπουδαία συζήτησις, μεταξὺ ἄλλων θεμάτων, καὶ περὶ τῆς ἐπικρατούσης ἐκείνης ἰδέας, παρόντος καὶ τοῦ ξενοδόχου. Οὗτος λίαν ἐνησμενίζετο ἀπέναντι τῶν ἐκτυλισσομένων τούτων θεωριῶν καὶ ἐπὶ τέλους μάλιστα δὲν ἐδίσταση νὰ ἐκφράσῃ καὶ τὴν πλήρη παραδοχὴν τῶν θεωριῶν τούτων. Ὅτε ὅμως ἔφθασαν εἰς τὸ σημεῖον τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τοῦ συμποσίου, εἷς τῶν συνδαιτημόνων πλησιάσας τῷ ξενοδόχῳ εἶπεν αὐτῷ: Δυστυχῶς, φίλε μου, δὲν δύναμαι νὰ σοὶ πληρώσω σήμερον τὸν λογαριασμόν μας, καθότι τὰ ὀλίγα χρήματα, ἅτινα ἔχω μὲ ἀναγκαιοῦσι δι' ἄλλας μου κατεπειγούσας ἀνάγκας· διὰ τοῦτο, σὲ παρακαλῶ θερμῶς, περίμενον νὰ σοὶ ἐξοφλήσω τὸν λογαριασμόν μας τοῦτον, ὅταν μετὰ 30,000 ἔτη συναντηθῶμεν καὶ πάλιν ἐνταῦθα κατὰ τὰς θεωρίας μας, τὰς ὁποίας καὶ σὺ παραδέχεσαι ἤδη. — Μετ' εὐχαριστήσεως, ἀπήντησεν ὁ ξενοδόχος, δύναμαι νὰ σᾶς κάμω τοιαύτην τινὰ πίστωσιν, ἀλλὰ σᾶς παρακαλῶ πολὺ νὰ εὐαρεστηθῆτε τοὐλάχιστον νὰ μοὶ πληρώσητε τὸν λογαριασμὸν τῶν πρὸ 30 χιλιάδων ἐτῶν, τὸν ὁποῖον εἴχατε ἀφήσει ἀνοικτὸν, διὰ τὸ συμπόσιον, τὸ ὁποῖον ἐκάματε ἐπίσης καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην συμφώνως πρὸς τὰς θεωρίας σας, διότι κατὰ τὴν προσεχῆ περίοδον θὰ σᾶς φανῇ πολὺ πλέον βαρεῖα ἡ πληρωμὴ τριῶν ἐνταυτῷ συμποσίων.

* *
*

Θάνατος ἐξ ἀστακοῦ καὶ παγωτῶν. Ἡ κυρία Γεωργίνα Κὼπ, ὀκτὼ καὶ εἰκοσαετὴς τὴν ἡλικίαν, ἐγένετο θῦμα ἀστακοφαγίας καὶ παγωτῶν. Τὴν προηγουμένην τοῦ θανάτου της ἑσπέραν παρευρέθη εἴς τινα συναναστροφὴν, καὶ μετέσχε τοῦ δείπνου αὐτῆς, συγκειμένου ἐξ ἀστακῶν καὶ παγωτῶν. Ταῦτα δὲ ἐπενήργησαν τοσοῦτον ἐπιβλαβῶς ἐπὶ τοῦ τεταραγμένου αὐτῆς στομάχου ὥστε ἐπροξένησαν αὐτῇ ἐπιληπτικοὺς παροξυσμοὺς, οἵτινες ἐτελείωσαν εἰς ἀποπληξίαν καὶ θάνατον. Ἔσπευσε μὲν ἐγκαίρως ἐλθὼν ὁ ἰατρὸς, ἀλλ' ἀτυχῶς δὲν ἠδυνήθη νὰ παράσχῃ οὐδεμίαν βοήθειαν εἰς τὴν λυπηρὰν ταύτην ἀσθένειαν, διαρκέσασαν ὀλίγας μόνον ὥρας.

* *
*

Μετριοφροσύνη. Ἡ μετριοφροσύνη καθωραΐζει τὴν ἀρετὴν, ὡς ἡ αἰδὼς κοσμεῖ τὸ κάλλος. Συμβαδίζει μὲ τὸ γνῶθι σαυτὸν, ὡς ἡ ἐπιείκεια μετὰ τῆς δικαιοσύνης. Ὑψοῖ τὴν ἀτομικὴν ἀξίαν, ὡς ἡ λιτότης ἐπαυξάνει τὸ μεγαλεῖον. Προστίθησιν εἰς τὰ προτερήματα τὰ αὐτὰ θέλγητρα ἅπερ καὶ ἀληθὴς συναίσθησις, ὅτι ἡ τήρησις τοῦ καθήκοντος δὲν εἶναι εἰμὴ φυσικὸν πρᾶγμα ἡ εἰλικρίνεια εἰς τὴν μεγαλοψυχίαν. Τί ἐστι μετριοφροσύνη; ἡ βαθεῖα καὶ ἀληθὴς συναίσθησις, ὅτι ἡ τήρησις τοῦ καθήκοντος δὲν εἶναι εἰμὴ φυσικὸν πρᾶγμα, ἡ εἰλικρινὴς ἐπιθυμία τοῦ πράττειν τὰ δέοντα ὡς δέοντα καὶ προάγειν τὰ καλὰ ὡς καλὰ ἐν μηδεμιᾷ προσδοκίᾳ ἀνταμοιβῆς, ἐπαίνων ἢ ἐγκωμίων, ἅτινα ἡ ματαιοφροσύνη τῶν πολλῶν ἀγαπᾷ.